

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. gruodžio 17 d.
(OR. en)

14172/20

Tarpinstitucinė byla:
2020/0374 (COD)

RC 20
MI 585
COMPET 647
CODEC 1376
TELECOM 273
IA 123

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2020 m. gruodžio 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2020) 842 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl konkurencingų ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų (Skaitmeninių rinkų aktas)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2020) 842 final.

Pridedama: COM(2020) 842 final

Briuselis, 2020 12 15
COM(2020) 842 final

2020/0374 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl konkurencingų ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų (Skaitmeninių rinkų
aktas)**

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2020) 437 final} - {SWD(2020) 363 final} - {SWD(2020) 364 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Atverdamos naujas verslo galimybes ir palengvindamos tarpvalstybinę prekybą skaitmeninės paslaugos naudotojams davė daug naujos naudos ir prisidėjo prie vidaus rinkos plėtojimo. Dabar šios skaitmeninės paslaugos apima daug kasdienės veiklos sričių, įskaitant internetines tarpininkavimo paslaugas, pavyzdžiui, elektronines prekyvietes, internetines socialinių tinklų paslaugas, interneto paieškos sistemas, operacines sistemas ar taikomųjų programų parduotuves. Jos didina vartotojų pasirinkimo galimybes, pramonės našumą bei konkurencingumą ir gali padidinti piliečių dalyvavimą visuomeniniame gyvenime. Vis dėlto nors Europos skaitmeninėje ekonomikoje veikia daugiau kaip 10 000 interneto platformų, kurių didžiąją dalį sudaro mažosios ir vidutinės įmonės (MVP), kelios didelės interneto platformos gauna didžiausią visos sukurtos vertės dalį.

Didelės interneto platformos susiformavo pasinaudodamos tokiomis šio sektoriaus ypatybėmis kaip didelis tinklo efektas, kurios dažnai yra įtvirtintos jų pačių platformų ekosistemose, ir šios interneto platformos, kurios tarpininkauja sudarant didžiąją dalį galutinių naudotojų ir verslo klientų sandorių, yra vienas pagrindinių šiandieninės skaitmeninės ekonomikos struktūrinių elementų. Daugelis šių įmonių taip pat visapusiškai seka ir profiliuoja galutinius naudotojus¹. Kelios didelės interneto platformos vis dažniau atlieka tarpininko arba prieigos valdytojo tarp verslo klientų ir galutinių naudotojų funkciją ir yra įsitvirtinusios ilgaamžės rinkos dalyvės, o tokią padėtį dažnai lemia tai, kad pagal jų pagrindines platformų paslaugas yra sukurtos konglomeratų ekosistemos, dėl kurių dar padaugėja kliūčių patekti į rinką.

Šie prieigų valdytojai daro didelį poveikį skaitmeninėms rinkoms, iš esmės kontroliuoja prieigą prie jų ir yra įsitvirtinę jų dalyviai, todėl daug verslo klientų yra labai priklausomi nuo jų, o tai tam tikrais atvejais lemia nesąžiningą elgesį šių verslo klientų atžvilgiu. Tai taip pat daro neigiamą poveikį atitinkamų pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumui. Valstybių narių reguliavimo iniciatyvomis toks poveikis negali būti visiškai suvaldytas; nesiėmus priemonių ES lygmeniu tai gali lemti vidaus rinkos susiskaidymą.

Nesąžiningi veiksmai ir konkurencingumo trūkumas turi neigiamų padarinių skaitmeniniame sektoriuje – kainos yra didesnės, kokybė prastesnė, taip pat mažiau pasirinkimo galimybių ir inovacijų, o tai kenkia Europos vartotojams. Atsižvelgiant į skaitmeninės ekonomikos mastą (vertinama, kad 2019 m. ji sudarė 4,5–15,5 proc. pasaulinio BVP, ir pastebėta augimo tendencija) ir svarbų interneto platformų vaidmenį skaitmeninėse rinkose – jos socialinį ir ekonominį poveikį – labai svarbu, kad šios problemos būtų sprendžiamos².

Nors dalis šių skaitmeniniam sektoriui ir pagrindinėms platformų paslaugoms būdingų reiškinių taip pat tam tikru mastu matomi kituose sektoriuose ir rinkose, pasiūlymas susijęs tik su **skaitmeniniu sektoriumi**, nes vidaus rinkos požiūriu jame problemos yra opiausios.

¹ Toks galutinių naudotojų sekimas ir profiliavimas internete savaime nebūtinai yra problema, tačiau svarbu užtikrinti, kad tai būtų daroma kontroliuojamai ir skaidriai, gerbiant privatumą, užtikrinant duomenų ir vartotojų apsaugą.

² Pavyzdžiui, šiuo požiūriu Tarybos išvadose dėl Europos turinio stiprinimo skaitmeninėje ekonomikoje ir dėl laisvos ir pliuralistinės žiniasklaidos sistemos apsaugos pažymėta, kad svarbu užtikrinti vienodas sąlygas, kuriomis remiamos tokios esminės vertybės kaip kultūros įvairovė ir žiniasklaidos pliuralizmas.

Mažas konkurencingumas ir nesąžiningi veiksmai skaitmeniniame sektoriuje yra dažnesni ir labiau juntami tam tikrų skaitmeninių paslaugų srityje. Taip galima teigti visų pirma apie plačiai paplitusias ir įprastai naudojamas skaitmenines paslaugas ir infrastruktūrą, kurios dažniausiai yra tiesioginio tarpininkavimo tarp verslo klientų ir galutinių naudotojų priemonė. Iš vykdymo užtikrinimo patirties pagal ES konkurencijos taisykles, ne vienos ekspertų ataskaitos ir tyrimų bei atvirų viešų konsultacijų rezultatų matyti, kad tam tikroms skaitmeninėms paslaugoms būdingos šios ypatybės: i) platformų įvairialypių paslaugų didelė koncentracija, kai paprastai viena arba vos kelios didelės interneto platformos iš esmės savo nuožiūra nustato komercines sąlygas; ii) kelios didelės skaitmeninės platformos veikia kaip tarpininkai verslo klientų ir jų vartotojų tarpusavio santykiuose ir iii) šių didelių skaitmeninių platformų prieigos valdytojų įgaliojimais dažnai netinkamai naudojamosi nesąžiningai elgiantis su ekonomiškai priklausomais verslo klientais ir vartotojais³. Todėl pasiūlymas taip pat yra susijęs tik su tam tikromis „**pagrindinėmis platformų paslaugomis**“, kurių srityje nustatytos problemos yra aiškiausios ir labiausiai pastebimos ir kuriose dėl to, kad yra tik kelios didelės interneto platformos, veikiančios kaip tarpininkai tarp verslo klientų ir galutinių naudotojų, konkurencingumas šių paslaugų srityje ir rinkose, kur šios paslaugos teikiamos, yra mažas arba gali sumažėti. Tokios pagrindinės platformų paslaugos, be kita ko, yra i) **internetinės tarpininkavimo paslaugos** (įskaitant, pavyzdžiui, prekyvietes, taikomųjų programų parduotuves ir internetines tarpininkavimo paslaugas kituose sektoriuose, kaip antai judumas, transportas ar energetika), ii) **internetu paieškos sistemos**, iii) **socialiniai tinklai**, iv) **dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos**, v) **su numeriu nesiejamo asmenų tarpusavio ryšio paslaugos**, vi) **operacinės sistemos**, vii) **debesijos paslaugos** ir viii) **reklamos paslaugos**, įskaitant reklamos tinklus, reklamos mainus ir visas kitas reklamos tarpininkavimo paslaugas, kai šios reklamos paslaugos yra susijusios su viena ar daugiau iš pirmiau nurodytų pagrindinių platformų paslaugų.

Tai, kad skaitmeninė paslauga laikoma pagrindine platformos paslauga, nereiškia, jog su konkurencingumu ir nesąžiningais veiksmais susijusios problemos kyla dėl kiekvieno šių pagrindinių platformų paslaugų teikėjo. Veikiau šios problemos būna itin opios, kai pagrindinę platformos paslaugą teikia prieigos valdytojas. **Pagrindinių platformų paslaugų** teikėjai gali būti laikomi **prieigos valdytojais**, jeigu jie: i) **daro didelį poveikį vidaus rinkai**, ii) **valdo vieną ar daugiau svarbių prieigų prie vartotojų** ir iii) **yra įsitvirtinę ilgą laiką rinkos dalyviai arba manoma, kad tokie bus**.

Tokią prieigos valdytojo statusą galima nustatyti remiantis aiškiai apibrėžtais ir tinkamais kiekybiniais rodikliais, kurie gali būti naudojami kaip nuginčijamoji prezumpcija nustatant, kad tam tikri teikėjai yra prieigos valdytojai, arba kiekvienu konkrečiu atveju rinkos tyrimo priemonėmis atliekant kokybinį vertinimą.

Nustatytos su prieigos valdytoju susijusios problemos galiojančiuose ES teisės aktuose ar valstybių narių teisės aktuose šiuo metu nėra sprendžiamos (arba sprendžiamos neveiksmingai). Nors keliose valstybėse narėse buvo imtasi teisėkūros iniciatyvų arba tokios priemonės svarstomos, jų nepakaks problemoms išspręsti. Tokios iniciatyvos taikomos tik valstybės teritorijoje, o prieigos valdytojai paprastai veikia tarpvalstybiniu, dažnai pasauliniu lygmeniu ir savo verslo modelį diegia visame pasaulyje. Nesiėmus veiksmų ES lygmeniu galiojantys arba svarstomi nacionalinės teisės aktai gali lemti didesnę interneto platformų erdvės reguliavimo susiskaidymą.

³ Dėl daugiau informacijos taip pat žr. poveikio vertinimo 5.2.1 skirsnį.

Todėl pasiūlymu, kuriuo ES lygmeniu sprendžiamos opiausios su nesąžiningais veiksmais ir mažu konkurencingumu susijusios problemos, siekiama platformoms suteikti galimybę **išnaudoti visas jų galimybes**, kad galutiniai naudotojai ir verslo klientai galėtų **pasinaudoti visais platformų ekonomikos** ir apskritai skaitmeninės ekonomikos **privalumais** konkurencingomis ir sąžiningomis sąlygomis.

Tai, kad būtina spręsti šias skaitmeninės ekonomikos problemas pažymėta Komisijos komunikate „Europos skaitmeninės ateities formavimas“⁴, kuriame nurodyta, kad „[v]adovaujantis bendrosios rinkos logika, gali prireikti nustatyti papildomų taisyklių, kuriomis būtų užtikrinti ginčų sprendimo principai, teisingumas, inovacijos ir įėjimo į rinką galimybė, taip pat viešieji interesai, peržengiantys konkurencijos ar ekonominių sumetimų ribas“. Jame taip pat teigiama, kad Komisija „toliau nagrinės ex ante taisykles siekdama užtikrinti, kad rinkos, kurioms būdingos didelės interneto platformos, turinčios didelį tinklo poveikį ir valdančios priegą, išliktų teisingos ir konkurencingos novatoriams, įmonėms ir naujiems rinkos dalyviams“.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas grindžiamas galiojančiu P2B reglamentu⁵, tačiau jam neprieštarauja. Šiame pasiūlyme naudotos apibrėžtys, visų pirma „internetinių tarpininkavimo paslaugų“ ir „internetų paieškos sistemų“ apibrėžtys, dera su tuo reglamentu. Be pagrindinių P2B reglamente nustatytų skaidrumo ir sąžiningumo taisyklių, kurios taikomos visoms interneto platformoms, neatsižvelgiant į jų dydį ar padėtį, šiuo pasiūlymu nustatomi aiškiai apibrėžti įsipareigojimai, tenkantys labai nedideliui skaičiui tarpvalstybinių pagrindinių platformų paslaugų teikėjų, kurie veikia kaip svarbūs tarpininkai, kuriais naudodamiesi verslo klientai pasiekia galutinius naudotojus. Galiausiai šių įsipareigojimų vykdymą siekiančiai užtikrinti Komisijai gali būti naudingas skaidrumas, kurį pagal P2B reglamentą turi užtikrinti internetinių tarpininkavimo paslaugų ir internetų paieškos sistemos paslaugų teikėjai veiksmų, kurie, jeigu priegios valdytojai jų imtųsi, pagal įsipareigojimų sąrašą gali būti neteisėti, atžvilgiu.

Pasiūlymas taip pat visiškai dera su pasiūlymu dėl skaitmeninių paslaugų akto (toliau – SPA). SPA yra horizontali iniciatyva, kuria daugiausia dėmesio skiriama tokiems klausimams kaip interneto tarpininkų atsakomybė dėl trečiųjų šalių turinio, naudotojų saugumas internete ir įvairių informacinės visuomenės paslaugų teikėjų asimetriniai įsipareigojimai dėl deramo tikrinimo, atsižvelgiant į tokių paslaugų keliamą grėsmę visuomenei. O pasiūlymas dėl Skaitmeninių rinkų akto (SRA) yra susijęs su ekonominiu disbalansu, nesąžininga priegios valdytojų verslo praktika ir neigiamais jos padariniais, pavyzdžiui, sumažėjusiu interneto platformų konkurencingumu.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas dera su Komisijos skaitmenine strategija, nes juo padedama užtikrinti sąžiningą ir konkurencingą skaitmeninę ekonomiką, kuri yra vienas iš trijų pagrindinių politikos gairių ir tikslų, paskelbtų komunikate „Europos skaitmeninės ateities formavimas“, ramsčių. Juo bus sukurta nuosekli, veiksminga ir proporcinga sistema, skirta problemoms skaitmeninės

⁴ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (Tekstas svarbus EEE), OL L 186, 2019 7 11, p. 57.

⁵ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (Tekstas svarbus EEE), OL L 186, 2019 7 11, p. 57.

ekonomikos srityje, kurios šiuo metu negali būti išspręstos arba negali būti išspręstos veiksmingai, spręsti.

Pasiūlymu papildomos galiojančios ES (ir nacionalinės) konkurencijos taisyklės. Juo sprendžiama problema, susijusi su prieigos valdytojų nesąžiningais veiksmais, kurie nepatenka į galiojančių ES konkurencijos taisyklių taikymo sritį arba su kuriais susijusi problema negali būti taip veiksmingai išspręsta taikant šias taisykles, atsižvelgiant į tai, kad antimonopolinių taisyklių vykdymo užtikrinimas yra susijęs su padėtimi konkrečiose rinkose, jis neišvengiamai vykdomas po įvykusių ribojančių veiksmų arba piktnaudžiavimo ir apima tyrimo procedūras pažeidimui nustatyti, kurios užtrunka. Šiuo pasiūlymu *ex ante* sušvelninamas neigiamas struktūrinis nesąžiningų veiksmų poveikis, neribojant galimybių imtis veiksmų *ex post* pagal ES ir nacionalines konkurencijos taisykles.

Pasiūlymas suderintas su kitais ES dokumentais, įskaitant ES pagrindinių teisių chartiją ir Europos žmogaus teisių konvenciją (toliau – EŽTK), Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą⁶ ir ES vartotojų teisės *acquis*.

Pasiūlymu papildomi duomenų apsaugos teisės aktai. Su išsamiau vartotojų profiliavimu susiję skaidrumo įsipareigojimai padės užtikrinti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR) vykdymą, o privalomai suteikiama galimybė atsisakyti, kad visų pagrindinių platformų paslaugų duomenys būtų sujungti, padidinamas esamas apsaugos lygis pagal BDAR. Pasiūlyme paaiškinta, kad prieigos valdytojai turi užtikrinti, kad šiame reglamente nustatyti įsipareigojimai būtų vykdomi laikantis visų kitų ES teisės normų, pavyzdžiui, asmens duomenų ir privatumo apsaugos ar vartotojų apsaugos reikalavimų.

Pasiūlymas taip pat dera su tiksliniu ir pagal konkrečius poreikius pritaikytu tam tikrų sektorių *ex ante* reguliavimu, įskaitant taisykles, taikomas elektroninių ryšių paslaugoms ar skolintų vertybinių popierių pardavimui, taip pat su esamomis iniciatyvomis, skirtomis kovoti su žalinga prekybos praktika ne internete.⁷

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Siekdamos spręsti problemas, kurios kyla dėl itin didelės verslo klientų priklausomybės nuo prieigos valdytojų teikiamų pagrindinių platformų paslaugų, ir dėl to atsirandančias problemas dėl nesąžiningo elgesio jų verslo klientų atžvilgiu, valstybės narės taiko arba svarsto taikyti skirtingas nacionalines taisykles. Tokia padėtis lemia reguliavimo susiskaidymą, nes taisyklės, kuriomis sprendžiamos su priklausomybės santykiais su tokiais prieigos valdytojais ir tokių paslaugų konkurencingumu susijusios nesąžiningumo problemos, skiriasi ir ypač skiriasi sąlygos, kuriomis galima imtis reguliavimo priemonių, ir reguliavimo priemonių

⁶ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (Tekstas svarbus EEE), OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

⁷ Žr., pavyzdžiui, [2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą \(ES\) 2019/633 dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje](#). Siekdama pagerinti ūkininkų ir mažų bei vidutinių įmonių padėtį žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje, ES priėmė šį teisės aktą, kuriuo draudžiama tam tikra nesąžininga prekybos praktika tarp silpnesnių tiekėjų ir stipresnių pirkėjų. Ji apima (sąrašas negalutinis): pavėluotus mokėjimus už greitai gendančius maisto produktus, paskutinės minutės užsakymų atšaukimus, vienašalius sutarčių pakeitimus, atsisakymą sudaryti rašytinę sutartį, neparduotų ar sugadintų produktų grąžinimą ar mokėjimą už pirkėjo rinkodarą.

taikymo apimtis, taip pat tai lemia didesnes reikalavimų laikymosi išlaidas vidaus rinkoje veikiančioms įmonėms. Nesiimant veiksmų ES lygmeniu padėtis dar pablogės, nes keliose valstybėse narėse bus priimtose šiuo metu svarstomos priemonės, o kitose valstybėse narėse su nesąžiningumu ir mažu konkurencingumu susijusios problemos prieigos valdytojų teikiamų pagrindinių platformų paslaugų srityje liks neišspręstos. Atsižvelgiant į prieigos valdytojų teikiamų pagrindinių platformų paslaugų tarpvalstybinį pobūdį, reguliavimo susiskaidymas labai trukdys veikti skaitmeninių paslaugų bendrajai rinkai ir skaitmeninėms rinkoms apskritai. Todėl būtinas suderinimas ES lygmeniu ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsnis yra tinkamas šios iniciatyvos teisinis pagrindas.

- **Subsidiarumo principas**

Valstybės narės pačios savarankiškai negali pasiekti pasiūlymo tikslų, nes problemos yra tarpvalstybinio pobūdžio ir būdingos ne vienai valstybei narei ar valstybių narių grupei. Skaitmeninis sektorius ir ypač pagrindinės platformų paslaugos, kurias teikia arba siūlo prieigos valdytojai, yra tarpvalstybinio pobūdžio ir tą rodo tarpvalstybinės prekybos mastas bei vis dar neišnaudotos augimo ateityje galimybės, kaip matyti iš tarpvalstybinės prekybos, kurią vykdamas tarpininkauja skaitmeninės platformos, tendencijų ir masto. Beveik 24 proc. visos prekybos internete Europoje yra tarpvalstybinė.

Skaitmeniniai subjektai paprastai veiklą vykdo keliose valstybėse narėse arba net visoje ES ir šiuo metu tai visų pirma taikytina tokioms paslaugoms kaip internetinė reklama, internetinės socialinių tinklų paslaugos, elektroninės prekyvietės, debesijos kompiuterijos paslaugos, interneto paieškos sistemos, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos, su numeriu nesiejamo asmenų tarpusavio ryšio paslaugos ar operacinės sistemos. Taigi nustatytos problemos yra svarbios visai Sąjungai, nes jos kyla tarpvalstybiniu mastu ir daro poveikį ne vienai valstybei narei, todėl jos nėra aktualios tik vienos valstybės narės teritorijoje.⁸ Tai visų pirma taikytina pagrindinėms platformų paslaugoms, kurias teikia arba siūlo prieigos valdytojai.

Net ir tos valstybės narės, kurios dar nepriėmė teisės aktų, skirtų su nesąžiningumu ir mažu konkurencingumu susijusioms problemoms spręsti pagrindinių platformų paslaugų, kurias teikia arba siūlo prieigos valdytojai, srityje, vis aktyviau svarsto imtis nacionalinių priemonių joms spręsti. Skirtingi ES viduje taikomi nacionalinės teisės aktai yra nepakankamai veiksmingi ir, be to, jie gali lemti didesnę susiskaidymą ir didesnes reikalavimų laikymosi išlaidas didiesiems rinkos dalyviams bei nuo jų priklausomiems verslo klientams. Tokia padėtis taip pat daro neigiamą poveikį startuoliams ir mažoms įmonėms, nes ji neleidžia jiems plėsti veiklos ir vykdyti tarpvalstybinės plėtros ir taip įeiti į naujas rinkas, siūlyti geresnius bei įvairesnius produktus konkurencingesnėmis kainomis ir galimai tapti skaitmeniniame sektoriuje išitvirtinusių subjektų konkurentais. Todėl sprendžiant su nesąžiningais veiksmais susijusias problemas pagrindinių platformų paslaugų, kurias Sąjungos mastu teikia prieigos valdytojai, srityje bus užtikrintas geresnis vidaus rinkos veikimas, nes bus nustatytos aiškos elgesio taisyklės, kurios suteiks visoms suinteresuotosioms šalims teisinio aiškumo, ir bus nustatyta visoje ES taikoma priemonių sistema, suteiksianti galimybę veiksmingai, laiku ir efektyviai spręsti su žalingais veiksmais susijusias problemas. Viena iš sąlygų, kuria remiantis

⁸ Iš piliečių ir suinteresuotųjų šalių atsakymų, pateiktų per Komisijos vykdytas atviras viešas konsultacijas, ir Nacionalinių konkurencijos institucijų (NKI) atsakymų pildant Komisijos klausimyną matyti, kad rinkos nepakankamumo atvejai, regis, fiksuojami visoje Sąjungoje, visų pirma tarpvalstybinėse skaitmeninėse rinkose. Žr. [Konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis naujos konkurencijos priemonės klausimu santrauką](#) ir [NKI atsakymų, pateiktų atliekant naujos konkurencijos priemonės vertinimą, santrauką](#). Nors respondentai nurodė, kad rinkos nepakankamumas galimas visuose pramonės sektoriuose, keli respondentai pažymėjo, jog tokie atvejai itin pastebimi skaitmeniniame sektoriuje. Taip pat žr. poveikio vertinimo 5.4 priedą.

pagrindinių platformų paslaugų teikėjas laikomas prieigos valdytoju, yra tokio teikėjo daromas didelis poveikis vidaus rinkai.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymu siekiama prisidėti prie tinkamo skaitmeninių paslaugų bendrosios rinkos veikimo užtikrinant konkurencingumą ir sąžiningumą visose Sąjungos rinkose, kuriose yra prieigos valdytojų. Taip turėtų būti skatinamos inovacijos, aukšta skaitmeninių produktų ir paslaugų kokybė, sąžiningos ir konkurencingos kainos ir skaitmeninio sektoriaus naudotojų laisvė rinktis.

Šiomis aplinkybėmis pasiūlyme dėmesys sutelkiamas tik į tas skaitmenines paslaugas, kuriomis verslo klientai ir galutiniai naudotojai naudojami dažniausiai (**pagrindinės platformų paslaugos**) ir kurių srityje, atsižvelgiant į dabartinę padėtį, mažas konkurencingumas ir nesąžiningi prieigos valdytojų veiksmai yra dažnesni ir kelia didesnę susirūpinimą vidaus rinkos požiūriu. Pasiūlymas susijęs tik su tokiais pagrindinėmis platformų paslaugomis, kurių srityje aiškiai matoma i) didelė koncentracija, kai paprastai viena ar vos kelios didelės interneto platformos komercines sąlygas nustato iš esmės savo nuožiūra, neatsižvelgdamos į savo (galimus) konkurentus, klientus ar vartotojus; ii) priklausomybė nuo kelių didelių interneto platformų, kurios veikia kaip tarpininkai, kuriais naudodamiesi verslo klientai pasiekia savo klientus ir su jais bendrauja, ir iii) tai, kad pagrindinių platformų paslaugų teikėjai dažnai piktnaudžiauja savo įgaliojimais, nesąžiningai elgdamiesi ekonomiškai priklausomų verslo klientų ir vartotojų atžvilgiu.

Todėl pasiūlymas taikomas tik tiems paslaugų teikėjams, kurie atitinka pirmiau nurodytus aiškiai apibrėžtus prieigos valdytojo statuso suteikimo kriterijus. Taikant kiekybines ribines vertes, kurios yra nuginčijamosios prezumpcijos pagrindas, kartu taikomi pasiūlyme nurodyti kokybiniai kriterijai. Taip Komisijai sudaromos sąlygos prieigos valdytojais laikyti pagrindinių platformų paslaugų teikėjus, kurie kelia tokias pat arba panašias grėsmes rinkos sąžiningumui ir konkurencingumui, ir kartu užtikrinama, kad įsipareigojimai būtų taikomi tik atitinkamiems pagrindinių platformų paslaugų teikėjams.

Į pasiūlyme nurodytą įsipareigojimų sąrašą įtraukti tik tokie veiksmai, i) kurie yra itin nesąžiningi arba žalingi, ii) kurie gali būti nustatyti aiškiai ir nedviprasmiškai, kad būtų užtikrintas būtinas teisinis tikrumas prieigos valdytojams ir kitoms suinteresuotoms šalims, ir iii) kurių atžvilgiu sukaupta pakankamai patirties. Pasiūlyme numatyta galimybė kai kuriuos įsipareigojimus taikyti atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, palaikant Komisijos ir atitinkamų prieigos valdytojų dialogą. Be to, atlikus išsamų rinkos tyrimą dėl veiksmų, kurie yra tokie pat nesąžiningi arba kurie kelia tokią pat grėsmę sąžiningumui ar konkurencingumui, poveikio, taip suteikiama galimybė lanksčiai įvertinti tokius papildomus veiksmus. Taikant tokį mechanizmą užtikrinama, kad nebūtų pernelyg didelio reguliavimo, kartu išvengiant atvejų, kai nesiimama priemonių dėl tų pačių prieigos valdytojų atliekamų panašių veiksmų, kai ilgainiui jie gali kisti.

Pasiūlytos priemonės yra proporcingos, nes jų tikslas pasiekiamas tikslingai nustatant reikalavimus tik skaitmeninio sektoriaus įmonėms. Pagal pasiūlymą reikalaujama, kad tos įmonės, dėl kurių atliekamas tyrimas, bendradarbiautų, tačiau administracinės išlaidos bus proporcingos ir mažai tikėtina, kad bus reikalingos didelės papildomos išlaidos, atsižvelgiant į reguliavimo schemas, kurios jau nustatytos pagal kitus ES teisės aktus (pvz., ES susijungimų reglamentą ir Reglamentą dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje (BVAS)). Prieigos valdytojams tenkančios reikalavimų laikymosi išlaidos būtų pagrįstos, nes jos iš esmės pakeistų dideles išlaidas, kurias dideli pagrindinių platformų paslaugų teikėjai patiria, kad galėtų laikytis skirtingose reguliavimo priemonėse nustatytų reikalavimų, kuriuos palaipsniui nustato arba gali nustatyti įvairios valstybės narės. Tokios išlaidos būtų susijusios su tam

tikrais papildomais atitiktis teisės aktams užtikrinimo pareigūnais, kurie patikrintų įmonės politiką pagal naujas normas, ir tam tikrais darbuotojais, kurie bendrautų su Komisija ir teiktų prašomą informaciją⁹.

- **Priemonės pasirinkimas**

Nustatytas problemas galima veiksmingai spręsti tik teisėkūros procedūra priimtu aktu. Be to, būtinas reglamentas, nes jis tiesiogiai taikomas valstybėse narėse, juo nustatomos to paties lygio privačių subjektų teisės ir įpareigojimai ir sudaromos sąlygos darniai ir veiksmingai taikyti taisyklės interneto platformos ekonomikoje vykdomai internetinio tarpininkavimo prekybai, kuri savaime yra tarpvalstybinio pobūdžio. Tai tinkamiausia priemonė siekiant išspręsti su sąžiningumu ir konkurencingumu susijusias nustatytas problemas ir išvengti pagrindinių platformų paslaugų, kurias teikia arba siūlo prieigos valdytojas, bendrosios rinkos susiskaidymo.

3. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Komisija vykdė plataus masto konsultacijas įvairiais su interneto platformomis susijusiais klausimais, be kita ko, dėl prieigos valdytojo statusą įgijusių labai didelių interneto platformų ekonominės galios.

Pirma, 2020 m. birželio 2 d. – rugsėjo 8 d. Komisija vykdė dvi atskiras atviras viešas konsultacijas, susijusias su dviem atskirais įžanginiais poveikio vertinimais dėl i) Skaitmeninių paslaugų akto dokumentų rinkinio – *ex ante* reguliavimo priemonės, skirtos didelėms interneto platformoms, kurios turi didelį tinklo efektą ir kurios Europos Sąjungos vidaus rinkoje veikia kaip prieigos valdytojai¹⁰, ir dėl ii) Naujos konkurencijos priemonės¹¹.

Antra, Komisija vykdė konsultacijas su suinteresuotomis šalimis dėl Interneto platformų ekonomikos stebėjimo centro tarpinių ataskaitų¹², kuriomis grindžiama ši iniciatyva¹³.

Trečia, praktiniai seminarai¹⁴, konferencijos¹⁵ ir JRC atliktas tyrimas padėjo apibrėžti problemą ir nustatyti preliminarias politikos galimybes. Be naudotų konsultacinių priemonių, per viešas konsultacijas ir atsakymams pateikti skirtą įžanginio poveikio vertinimo laikotarpį Komisijos tarnybos taip pat surengė dvišalius susitikimus su suinteresuotosiomis šalimis.

⁹ Dėl išsamesnės analizės žr. poveikio vertinimo 6.6.1 skirsnį.

¹⁰ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12418-Digital-Services-Act-package-ex-ante-regulatory-instrument-of-very-large-online-platforms-acting-as-gatekeepers> ir <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12416-New-competition-tool>.

¹¹ Išsami šių konsultacijų rezultatų apžvalga pateikta poveikio vertinimo 2 priede.

¹² <https://platformobservatory.eu/>.

¹³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-expert-group-publishes-progress-reports-online-platform-economy>.

¹⁴ Interneto platformų ekonomikos stebėjimo centro praktinis seminaras dėl įtakos rinkoje ir internetinės reklamos, 2020 m. sausio 29 d. 2020 m. liepos 28 d. ir 2020 m. rugsėjo 10 d. ICF, bendrovės „WIK-Consult GmbH“, „Cullen International“ ir CEPS subūrė aukšto lygio mokslo ekspertų grupes, skirtas padėti Komisijai parengti didelį tinklo efektą turinčių interneto platformų, kurios veikia kaip prieigos valdytojai, poveikio vertinimą.

¹⁵ Pavyzdžiui, konferencija „Konkurencijos politikos formavimas skaitmeninio amžiuje“ (angl. *Shaping competition policy in the era of digitisation*), <https://ec.europa.eu/competition/scp19/>.

Galiausiai struktūrinis dialogas su valstybėmis narėmis, visų pirma e. prekybos ekspertų grupėje, per dvišalius ir daugiašalius pokalbius ir konferencijas, padėjo apibrėžti politikos galimybes.

Apskritai, viešos konsultacijos labai padėjo rengiant priemonę, skirtą spręsti su prieigos valdytojų nesąžiningais veiksmais susijusias problemas. Iš tikrųjų didžioji dalis viešų konsultacijų ir nacionalinėms konkurencijos institucijoms skirtų atskirų klausimynų respondentų pritarė, kad tam tikros struktūrinės problemos negali būti išspręstos taikant galiojančias konkurencijos taisykles; tie patys respondentai laikėsi nuomonės, kad Komisija turėtų turėti galimybę imtis priemonių rinkose, kuriose yra prieigos valdytojų. Tokios nuomonės laikėsi dauguma įmonių ir verslo asociacijų, visos pilietinės visuomenės organizacijos (įskaitant nevyriausybinės organizacijas (toliau – NVO) ir profesines sąjungas) ir visos valdžios institucijos¹⁶. Tokios vartotojų organizacijos kaip Europos vartotojų organizacijų asociacija (toliau – BEUC) taip pat aiškiai nurodė konkrečias su interneto platformomis ir skaitmeninėmis rinkomis susijusias problemas¹⁷. Šie respondentai laikėsi nuomonės, kad priemonės, kuriomis sprendžiamos šios problemos, paskatins teisingas novatoriškas iniciatyvas ir padės užtikrinti didesnę vartotojų laisvę rinktis, taip sudarydamos sąlygas kurti naujas platformas ir novatoriškas, privatumo apsaugos reikalavimus atitinkančias paslaugas.

Interneto platformos neturėjo vieningos nuomonės šiuo klausimu – dauguma didelių interneto platformų ir jų interesus ginančių asociacijų abejojo naujos su prieigos valdytoju susijusios priemonės būtinybe. Kita vertus, daug mažų ir vidutinių platformų, visų pirma tos, kurios yra didelių interneto platformų verslo klientai, naujai su prieigos valdytoju susijusiai priemonei pritarė.

Tokiai priemonei nepritariantys subjektai nurodė, kad prieigos valdytojo sąvoka yra per plati ir ją reikėtų vertinti kiekvienu konkrečiu atveju ir kad Komisija jau gali imtis priemonių dėl SESV 102 straipsnį pažeidžiančio prieigos valdytojo elgesio. Vis dėlto Komisija laikėsi nuomonės, kad SESV 102 straipsnio nepakanka, kad būtų išspręstos visos su prieigos valdytojais susijusios problemos, atsižvelgiant į tai, jog prieigos valdytojas nebūtinai gali būti dominuojantis rinkos dalyvis ir jo veiksmai gali nepatekti į SESV 102 straipsnio taikymo sritį, jeigu nėra akivaizdaus poveikio konkurencijai aiškiai apibrėžtose atitinkamose rinkose. Be to, taikant SESV 102 straipsnį ne visada galima imtis priemonių taip greitai, kaip to reikia siekiant laiku, taigi ir veiksmingiausiai, spręsti su šiais veiksmais susijusias neatidėliotinas problemas.

Didžioji dalis respondentų taip pat laikėsi nuomonės, kad platformoms skirtose taisyklėse turėtų būti nustatyti draudimai ir įsipareigojimai prieigos valdytojų platformoms. Jie taip pat pasiūlė, kad teisių gynimo priemonės galėtų būti labiau procedūrinio pobūdžio, o ne tokios, pagal kurias reikalaujama atitinkamai elgtis. Didžioji dalis suinteresuotųjų šalių mano, kad į pasiūlytą probleminių veiksmų sąrašą, arba „juodąjį sąrašą“, visų pirma turėtų būti įtraukti akivaizdžiai nesąžiningi ir žalingi prieigos valdytojų platformų veiksmai.

¹⁶ Atvirų viešų konsultacijų *ex ante* taisyklių santrauka, [Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis dėl naujos konkurencijos priemonės santrauka](#) ir [NKI atsakymų atliekant naujos konkurencijos priemonės poveikio vertinimą santrauka, žr. poveikio vertinimo 2 priedą.](#)

¹⁷ Pavyzdžiui, BEUC per atvirą viešą konsultaciją nurodė, kad „*siekiant spręsti problemas, kurios kyla visų pirma dėl didžiųjų skaitmeninės rinkos subjektų, reikalingos ne tik įprastinės konkurencijos teisės aktų vykdymo užtikrinimo priemonės, bet ir naujos priemonės, kad vartotojų interesai būtų veiksmingai ir laiku apsaugoti*“.

Dėl prieigos valdytojo padėties apibrėžties suinteresuotųjų šalių nuomonės nesutapo. Tam tikros platformos teigė, kad tai, jog vieną platformą valdanti įmonė teikia įvairias paslaugas, neatskleidžia tikros platformos įtakos, to taip pat neparodo gebėjimas naudoti išteklius keliose srityse. Jos siūlė, kad sprendžiant dėl prieigos valdytojo statuso nebūtų atsižvelgta į verslo modelį, vertinimai dėl prieigos valdytojo statuso būtų periodiškai peržiūrimi, prieigos valdytojo statusas turėtų būti taikomas nustatytoms veikloms, o tam tikros taisyklės turėtų būti taikomos visam sektoriui.

Apskritai, visų tipų suinteresuotosios šalys pažymėjo, jog būtina užtikrinti aukštą suderinamumo ir teisinio tikrumo lygį ir kad prieigos valdytojų nustatymo kriterijai būtų skaidrūs, objektyvūs ir lengvai pamatuojami. Naudotojai dažniausiai rinkosi kiekybinių ir kokybinių kriterijų derinį.

Nacionalinės institucijos nurodė remiančios naują su prieigos valdytojais susijusią priemonę ir manančios, kad ją būtina taikyti ES lygmeniu, siekiant užkirsti kelią reguliavimo susiskaidymui, tačiau kartu pažymėjo, kad rengiant teisėkūros procedūra priimamo akto projektą svarbu iš anksto įtraukti atsakingus nacionalinės valdžios atstovus.

Pilietinės visuomenės ir žiniasklaidos leidėjų atstovai visiškai pritarė naujai su prieigos valdytojais susijusiai priemonei. Tiek vieni, tiek kiti ragino užtikrinti tinkamą rinkos skaidrumą ir garantuoti tam tikrą žiniasklaidos įvairovę bei atsižvelgti į vartotojų apsisprendimą ir pasirinkimą.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Ši iniciatyva grindžiama poveikio vertinimo tyrimu ir tam tikrais išorės subjektų atliktais tyrimais¹⁸. Be to, 2018–2020 m. Komisija ir išorės rangovai vykdė kelias viešas konsultacijas, atliko keletą tyrimų ir parengė keletą ataskaitų. Interneto platformų ekonomikos stebėjimo centras, padedamas savo ekspertų grupės, kurią sudarė 15 mokslo ekspertų, ir remdamasis plataus masto pagalbiniu tyrimu, pateikė kelias ataskaitas ir analitinius dokumentus, kuriais remtasi apibrėžiant problemas. Jungtinio tyrimų centro (toliau – JRC) atlikti vidaus ekonominiai tyrimai ir pagalba formuojant politiką suteikė papildomos informacijos atliekant šios iniciatyvos poveikio vertinimą. Be to, su valstybėmis narėmis konsultuotasi internetu, o gauta informacija panaudota šiai iniciatyvai skirtame e. prekybos ekspertų grupės susitikime. Galiausiai Komisija surengė daug konferencijų, praktinių seminarų ir susitikimų su mokslo ekspertais, kurių nuomonė padėjo apibrėžti problemą ir sudaryti pagrindžiamųjų duomenų rinkimo strategiją. Kelių valstybių narių pozicijos dokumentai dėl prieigos valdytojų platformų, taip pat daug ataskaitų ir tyrimų, atliktų ne ES šalyse, padėjo parengti šį dokumentą¹⁹.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymo poveikio vertinimą nagrinėjo Komisijos Reglamentavimo patikros valdyba, kuri 2020 m. gruodžio 10 d. pateikė teigiamą nuomonę. Valdybos nuomonė, rekomendacijos ir paaiškinimas, kaip į jas atsižvelgta, pateikiami prie šio pasiūlymo pridedomo Komisijos tarnybų darbinio dokumento 1 priede. 3 priede pateikiama apžvalga, ką ir kaip paveiktų šis pasiūlymas.

¹⁸ Poveikio vertinimo papildomas tyrimas (ICF); M. Motta ir M. Peitz (2020 m.), *Intervention trigger and underlying theories of harm - Expert advice for the Impact Assessment of a New Competition Tool*; G. S. Crawford, P. Rey ir M. Schnitzer (2020 m.), *An Economic Evaluation of the EC's Proposed "New Competition Tool"*.

¹⁹ Dėl įvairių pagrindžiamųjų duomenų šaltinių, kuriais remtasi, taip pat žr. poveikio vertinimo 1 priedo 5 skirsnį.

Komisija išnagrinėjo įvairias politikos galimybes bendrajam šios iniciatyvos tikslui pasiekti, t. y. užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, skatinant veiksmingą konkurenciją skaitmeninėse rinkose ir visų pirma konkurencingą ir sąžiningą interneto platformų aplinką.

Siekiant spręsti dėl netinkamo prieigos valdytojų elgesio kylančias problemas, palygintos trys pagrindinės politikos galimybės: **1 galimybė – iš anksto sudarytas prieigos valdytojų ir savaime įgyvendinamų įsipareigojimų sąrašas; 2 galimybė – iš dalies lanksti įsipareigojimų nustatymo ir atnaujinimo sistema, įskaitant dialogą reguliavimo klausimais dėl dalies jų įgyvendinimo, ir 3 galimybė – lanksti galimybė, grindžiama išimtinai kokybiniais taikymo srities nustatymo kriterijais.** Pagal kiekvieną iš šių galimybių palikta galimybė konkretesnius reglamentavimo sprendimus apsvarstyti politiniu lygmeniu, pavyzdžiui, dėl tikslaus taikomų kokybinių taikymo srities nustatymo kriterijų derinio ir lygmens arba dėl tikslios taisomųjų priemonių taikymo srities, jeigu prieigos valdytojo statusą turintis subjektas nuolat nevykdytų įsipareigojimų.

Pagal visas galimybes numatyta, kad Komisija yra kompetentinga reguliavimo institucija, atsakinga už jų įgyvendinimą, stebėseną ir vykdymo užtikrinimą ES lygmeniu. Atsižvelgiant į tai, kad įmonės, kurioms skirtas dokumentas, veikia visoje Europoje, decentralizuotas vykdymo užtikrinimo modelis neatrodo tinkama alternatyva, be kita ko, atsižvelgiant į reguliavimo susiskaidymo rizikos problemą, kurią šia iniciatyva siekiama spręsti, ir tokia alternatyva neatrodo proporcinga, atsižvelgiant į nedidelį prieigos valdytojų, kuriems pasiūlyta sistema būtų taikoma, skaičių. Vis dėlto, siekiant pasinaudoti nacionaline patirtimi platformų ekonomikos srityje, iniciatyvoje numatyta, kad prieš imdamasi tam tikrų sprendimų (pvz., dėl reikalavimų nesilaikymo, baudų), Komisija konsultuojasi su komitetu, kurį sudaro valstybių narių atstovai, t. y. su Patariamuoju komitetu skaitmeninių rinkų klausimais.

Tinkamiausią galimybę (**2 galimybė**) sudaro a) baigtinis pagrindinių platformų paslaugų sąrašas; b) kiekybinių ir kokybinių kriterijų, taikomų pagrindinių platformų paslaugų teikėjams suteikiant prieigos valdytojų statusą, derinys; c) tiesiogiai taikomi įsipareigojimai, įskaitant tam tikrus įsipareigojimus, kuriuos veiksmingiau vykdyti gali padėti dialogas reguliavimo klausimais, ir d) Komisijai suteikta galimybė, atlikus rinkos tyrimą, atnaujinti su prieigos valdytojų įsipareigojimais susijusias priemonės nuostatas: jeigu nustatomi nauji veiksmai, kurie yra tokie patys nesąžiningi ir gali pakenkti konkurencingumui, priimami deleguotieji aktai, kitais atvejais – teikiami pasiūlymai jas iš dalies pakeisti. Atlikus rinkos tyrimus taip pat gali paaiškėti, kad reikia iš dalies pakeisti pagrindinių platformų paslaugų sąrašą.

Manoma, kad pasirinkus šią galimybę gali būti veiksmingiausiai pasiekti šios iniciatyvos tikslai. Pagal ją sudaromos sąlygos laiku imtis priemonių dėl visų nustatytų netinkamų veiksmų, tačiau dėl kai kurių šių veiksmų galima vykdyti dialogą reguliavimo klausimais dėl prieigos valdytojo statusą turinčio subjekto įgyvendinamų priemonių. Remiantis ja taip pat galima spręsti su naujais nesąžiningais veiksmais susijusias problemas, taip suteikiant galimybę reaguoti į rinkos nepakankamumą nuolat besikeičiančioje skaitmeninėje aplinkoje. Pasiūlyme taip pat nurodytas tam tikras pogrupis įsipareigojimų, kurie itin svarbūs, siekiant apsaugoti konkurencingumą ir jį padidinti, skirtų tokiems prieigos valdytojams, kurie artimiausiu metu gali įgyti įsitvirtinusio ilgaamžio rinkos dalyvio statusą, tačiau jo dar nėra įgiję.

Taikant tinkamiausią galimybę pagrindinės platformų paslaugos ir apskritai skaitmeninis sektorius taps konkurencingesnis ir tai padės įmonėms pašalinti kliūtis, kurias lemia rinkos nepakankamumas arba prieigos valdytojų nesąžininga verslo praktika. Tai padės kurti kitoms platformoms, kurios galėtų pasiūlyti kokybiškas, naujoviškus produktus ir paslaugas prieinamomis kainomis. Visiems skaitmeninio sektoriaus subjektams užtikrinus sąžiningesnes

ir vienodesnes sąlygas, jie galėtų geriau pasinaudoti platformų ekonomikos augimo galimybėmis.

Galima tikėtis, kad nauda bus tokia, jog padidės mažų įmonių inovacijų potencialas, pagerės paslaugų kokybė ir kartu padidės vartotojų gerovė. Pagal tinkamiausią galimybę padidėjus pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumui vartotojams gali būti sukurta 13 mlrd. EUR vertinama papildoma vertė, t. y. maždaug 6 proc. daugiau palyginti su atskaitos scenarijumi²⁰.

Pagrindinės išlaidos susijusios su prieigos valdytojams dėl naujų taisyklių tenkančiomis reikalavimų laikymosi išlaidomis. Kitos įmonės, kurios nelaikomos prieigos valdytojais, gali patirti tam tikras administracines išlaidas, susijusias su prašymų pateikti informaciją tenkinimu. Vis dėlto mažai tikėtina, kad dėl pastarųjų išlaidų labai padidės reikalavimų laikymosi išlaidos, kurias įmonės įprastai patirtų dėl prašymų pateikti informaciją, kai nagrinėjami atvejai pagal ES konkurencijos teisę arba įvairias konkrečias nacionalines normas.

Politikos galimybių poveikis įvairioms suinteresuotųjų šalių grupėms (prieigos valdytojams, konkurentams, verslo klientams, vartotojams, reguliavimo institucijoms) išsamiai paaiškintas poveikio vertinimo, kuriuo grindžiama ši iniciatyva, 3 priede. Priede taip pat įvertinamas kiekvieno įsipareigojimo poveikis pagal suinteresuotosios šalies, kuriai daromas poveikis, tipą. Kiek įmanoma, atliktas tiek kiekybinis, tiek kokybinis vertinimas.

Vertinant iniciatyvos poveikį MVĮ, pažymėtina, kad šia iniciatyva joms nesukuriama papildoma našta, nes labai mažai tikėtina, kad jos galėtų būti laikomos prieigos valdytojais, ir joms nebus taikomas įsipareigojimų sąrašas. Taikant naujas taisykles, kuriomis bus užtikrintos vienodos sąlygos, MVĮ (įskaitant verslo klientus ir kitus pagrindinių platformų paslaugų teikėjus) galės plėsti veiklą visoje vidaus rinkoje, nes bus pašalintos didelės patekimo į rinką ir plėtos joje kliūtys. Galima tikėtis, kad taikant numatytas priemones taip pat padidės verslo klientams skirtų platformų konkurencija. Numatoma, kad dėl to bus teikiamos geresnės kokybės paslaugos konkurencingesnėmis kainomis ir bus užtikrintas didesnis našumas. Verslo klientai taip pat labiau pasitikės prekyba internete, nes jie bus apsaugoti nuo nesąžiningų veiksmų.

Visapusiškesnės vykdymo užtikrinimo priemonės sudarys sąlygas įmonėms klestėti pagal savo gebėjimus. Tai lems ekonomikos augimą, o dėl to padidės nacionalinių administracijų mokestinės pajamos. Komisijai tenkanti šios iniciatyvos įgyvendinimo našta (iš esmės reikės perskirstyti dabartines darbo vietas) yra maža, palyginti su nauda ekonomikai. Nacionalinės institucijos patirs tam tikras nedideles administracines išlaidas.

Užtikrinus sąžiningumą ir didesnę konkurencingumą skaitmeniniame sektoriuje padidės našumas, o dėl to greičiau augs ekonomika. Siekiant padidinti prekybos ir investicijų srautus, taip pat labai svarbu skatinti didesnę pagrindinių platformų paslaugų ir skaitmeninių rinkų konkurencingumą.

• **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šiame pasiūlyme išdėstytos priemonės, kurios bus taikomos dideliems pagrindinių platformų paslaugų teikėjams, kurie atitinka prieigos valdytojo statuso suteikimo sąlygas. Jame išdėstyti aiškiai apibrėžti ir įtvirtinti įsipareigojimai bus naudingi kitiems pagrindinių platformų paslaugų ir papildomų paslaugų teikėjams, verslo klientams ir galutiniams naudotojams. Pasiūlymu konkrečiai siekiama sudaryti sąlygas pagrindinių platformų paslaugų ir apskritai

²⁰ Žr. poveikio vertinimo 3 priedą.

platformų ekonomikos tvariai plėtrai ir jis parengtas taip, kad būtų technologiškai visiškai neutralus.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas yra suderintas su ES pagrindinių teisių chartija, Europos žmogaus teisių konvencija (EŽTK) bei BDAR.

Nustatant, kad informacija apie nesąžiningus veiksmus būtų aktyviai atnaujinama, turėtų būti užtikrinta, kad būtų visapusiškai paisoma pagrindinių teisių į teisingą bylos nagrinėjimą ir gerą administravimą, įtvirtintų EŽTK, kuri yra privaloma ES institucijoms.

Igyvendindama naują tvarką Komisija, naudodamasi savo įgaliojimais atlikti tyrimus, turės atsižvelgti į visas teises į teisingą bylos nagrinėjimą, pavyzdžiui, teisę būti išklausytam, teisę į motyvuotą sprendimą ir teisę į teisminę peržiūrą, įskaitant galimybę apskūsti vykdymo užtikrinimo priemonės ir sankcijas. Šios teisės taikomos, kai vyksta administracinė procedūra²¹.

Be to, sąžininga ir patikima teisinė aplinka, kurią siekiama sukurti šiuo pasiūlymu, padeda užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp atitinkamų pagrindinių platformų paslaugų teikėjams ir jų verslo klientams suteiktų laisvių užsiimti verslu (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnis).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Tam, kad šios iniciatyvos tikslai būtų optimaliai pasiekti, reikia finansuoti tam tikrus veiksmus Komisijoje, kurioje numatyta persikirstyti 80 etato ekvivalentų, ir valstybėse narėse, kurios aktyviai dalyvaus Patariamajame komitete skaitmeninių rinkų klausimais, kurį sudaro valstybių narių atstovai. Pasiūlymo įgyvendinimui 2021–2027 m. laikotarpiu numatyta iš viso skirti 81,090 mln. EUR, įskaitant 50,640 mln. EUR administracinių išlaidų ir 30,450 mln. EUR, kurie bus visiškai padengti iš Bendrosios rinkos programos ir Europos skaitmeninės programos finansiniams paketams 2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje (DFP) numatytų asignavimų. Bus finansuojamos *inter alia* tokios veiklos kaip pagrindinių platformų paslaugų teikėjų statuso suteikimas, rinkos tyrimai ir visi kiti tyrimo veiksmai, vykdymo užtikrinimo ir stebėsenos veiksmai. Taip pat bus finansuojama reguliari tam tikrų reglamento elementų peržiūra ir reglamento vertinimas, nuolatinis įgyvendinamų priemonių veiksmingumo ir efektyvumo vertinimas, taip pat išlaidos, susijusios su centrinės informacinės sistemos priežiūra, plėtojimu, prieigloba, valdymu ir palaikymu. Išsami susijusių išlaidų apžvalga pateikta su šia iniciatyva susijusioje finansinėje pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Dėl dinamiško platformų ekonomikos pobūdžio, iniciatyvos stebėseną ir vertinimas yra svarbi pasiūlymo dalis. Taip pat atsižvelgiama į aiškius suinteresuotųjų šalių, įskaitant valstybes nares, prašymus užtikrinti atitinkamą stebėsenos funkciją ir parodoma, kokia svarbi yra įžanginiame poveikio vertinime svarstyta savarankiškos stebėsenos politikos galimybė. Todėl stebėseną sudaro dvi dalys: i) nuolatinė stebėseną, kuri kas antrus metus suteiks informacijos apie naujausius pokyčius rinkoje, o ją vykdant galimai dalyvaus ES Interneto platformų

²¹ *Ibid*, V skyrius ir X skyrius.

ekonomikos stebėjimo centras, ir ii) veiklos tikslai ir konkretūs rodikliai, kad būtų galima juos įvertinti.

Reguliarią ir nuolatinę stebėseną sudarys šie pagrindiniai aspektai: i) su taikymo sritimi susijusių aspektų stebėseną (pvz., prieigos valdytojų statuso suteikimo kriterijai, su prieigos valdytojų statuso suteikimu susiję pokyčiai, kokybinio vertinimo taikymas statuso suteikimo procese); ii) nesąžiningų veiksmų stebėseną (reikalavimų laikymasis, vykdymo užtikrinimo metodai, raida) ir iii) stebėseną, kaip poreikio pradėti rinkos tyrimą, kuriuo siekiama išanalizuoti naujas pagrindines platformų paslaugas ir praktiką skaitmeniniame sektoriuje, nustatymo priemonė.

Vykdamas stebėseną taip pat bus tinkamai atsižvelgta į Interneto platformų ekonomikos ekspertų grupės darbą konceptuali lygmeniu su Matavimo ir ekonominiais rodikliais susijusiame darbo procese²².

Be to, pasiūlymo veiksmingumas ir efektyvumas bus stebimas remiantis iš anksto apibrėžtais rodikliais, kad būtų nustatyta, ar gali būti reikalingos papildomos taisyklės, be kita ko, susijusios su vykdymo užtikrinimu, siekiant užtikrinti, kad visos ES skaitmeninės rinkos būtų konkurencingos ir sąžiningos. Todėl priemonės poveikis bus įvertintas atliekant vertinimą ir prireikus bus pasinaudota peržiūros nuostata, kuria remdamasi Komisija galės imtis tinkamų priemonių, be kita ko, teikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

Valstybės narės taip pat pateiks visą atitinkamą informaciją, kurios Komisijai gali reikėti atliekant vertinimą.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

I skyriuje išdėstytos bendrosios nuostatos, įskaitant reglamento dalyką, tikslą ir taikymo sritį, be kita ko, nurodant, kad juo suderinami tam tikri nacionalinės teisės aktai (1 straipsnis), ir apibrėžiami vartojami terminai, taip pat pasiūlymo tikslai (2 straipsnis).

II skyriuje apibrėžtos nuostatos dėl prieigos valdytojo statuso suteikimo. Konkrečiau tariant, jame nustatytos sąlygos, taikomos pagrindinių platformų paslaugų teikėjams suteikiant prieigos valdytojo statusą, remiantis kiekybiniais kriterijais (taikant prezumpciją, kuri gali būti paneigta) arba kiekvieno konkreta atveju vertinimu, atliekamu vykdant rinkos tyrimą (3 straipsnis). Be to, jame nustatomos suteikto prieigos valdytojo statuso galimo persvarstymo sąlygos ir įpareigojimas tokį statusą reguliariai peržiūrėti (4 straipsnis).

III skyriuje nurodyti nesąžiningi prieigos valdytojų veiksmai, kuriais ribojamas konkurencingumas. Visų pirma jame nustatyti savaime įgyvendinami įsipareigojimai (5 straipsnis) ir įsipareigojimai, kurie gali būti tikslinami (6 straipsnis) ir kuriuos prieigos valdytojo statusą turintys subjektai turi vykdyti teikdami visas savo pagrindines platformų paslaugas, nurodytas atitinkamame sprendime dėl tokio statuso suteikimo. Be to, jame nustatytos galimo prieigos valdytojo statusą turinčio subjekto ir Komisijos dialogo dėl priemonių, kurias prieigos valdytojas taiko arba ketina taikyti, kad įvykdytų 6 straipsnyje nurodytus įsipareigojimus, sąlygos (7 straipsnis). Jame apibrėžtos sąlygos, kuriomis su atskira pagrindine platformos paslauga susijusių įsipareigojimų vykdymas gali būti išimtiniais atvejais sustabdytas (8 straipsnis) arba gali būti pritaikyta išimtis, remiantis viešuoju interesu (9 straipsnis). Papildomomis šio skyriaus nuostatomis nustatoma tvarka, taikoma atnaujinant įsipareigojimų sąrašą (10 straipsnis), paaiškinama, kad reglamente nustatyti įsipareigojimai taikomi neatsižvelgiant į tai, ar atitinkami prieigos valdytojo statusą turinčio subjekto

²² https://platformobservatory.eu/app/uploads/2020/07/ProgressReport_Workstream_on_Measurement_and_Economic_Indicators_2020.pdf

veiksmams yra sutartinio, komercinio, techninio ar bet kokio kito pobūdžio (11 straipsnis), nustatoma pareiga pranešti apie bet kokią planuojamą koncentraciją, kaip tai suprantama pagal ES susijungimų reglamentą (12 straipsnis), ir prieigos valdytojo statusą turinčiam subjektui tenkanti pareiga atlikti nepriklausomą visų vartotojų profiliavimo metodų, kuriuos prieigos valdytojas taiko teikdamas arba valdydamas visas savo pagrindines platformų paslaugas, auditą (13 straipsnis).

IV skyriuje nustatytos rinkos tyrimo atlikimo taisyklės, t. y. su rinkos tyrimo pradžia susiję procedūriniai reikalavimai (14 straipsnis) ir įvairių rūšių rinkos tyrimų atlikimo taisyklės dėl: i) prieigos valdytojo statuso suteikimo (15 straipsnis), ii) atvejų, kai nuolat nevykdomi įsipareigojimai, (16 straipsnis) ir iii) naujų pagrindinių platformų paslaugų ir naujų veiksmų (17 straipsnis).

V skyriuje išdėstytos nuostatos dėl šio reglamento įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo. Jame apibrėžti procedūriniai reikalavimai, taikomi norint pradėti procedūrą (18 straipsnis). Šiame skyriuje nustatytos taisyklės, susijusios su įvairiomis priemonėmis, kurios gali būti naudojamos atliekant rinkos tyrimus arba vykdant procedūras pagal reglamentą. Pavyzdžiui, numatyta galimybė Komisijai paprašyti pateikti informaciją (19 straipsnis), atlikti apklausas ir priimti pareiškimus (20 straipsnis), atlikti patikrinimus vietoje (21 straipsnis), taikyti laikinąsias priemones (22 straipsnis) ir nustatyti, kad savanoriškos priemonės taptų privalomomis prieigos valdytojams (23 straipsnis), taip pat stebėti, kaip jie laikosi reglamento (24 straipsnis).

Nustačiusi, kad įsipareigojimai nevykdomi, Komisija gali priimti sprendimus dėl įsipareigojimų nevykdymo (25 straipsnis), taip pat skirti vienkartinės (26 straipsnis) ir periodinės baudas (27 straipsnis) prieigos valdytojams pažeidus reglamentą, taip pat pateikus neteisingą, neišsamią arba klaidinančią informaciją atliekant tyrimą. Reglamentu taip pat nustatomas sankcijų skyrimo ir jų vykdymo senaties terminas (28 ir 29 straipsniai).

Tam tikrose šio skyriaus nuostatose išdėstomos procedūrinės garantijos, taikomos palaikant ryšius su Komisija, visų pirma teisė būti išklausytam ir teisė susipažinti su byla (30 straipsnis), taip pat profesinės paslapties apsauga (31 straipsnis). Jame taip pat nustatyta, kad prieš priimant tam tikrus prieigos valdytojams skirtus individualius sprendimus, galima konsultuotis su Patariamuoju komitetu skaitmeninių rinkų klausimais, kuris įsteigtas pagal šį reglamentą (32 straipsnis). Galiausiai reglamente nustatyta galimybė trims ar daugiau valstybių narių teikti prašymą, kad Komisija pradėtų rinkos tyrimą pagal 15 straipsnį (33 straipsnis).

VI skyriuje išdėstytos papildomos bendrosios nuostatos, pavyzdžiui, nustatytas įsipareigojimas paskelbti tam tikrus individualius sprendimus, priimtus pagal reglamentą (34 straipsnis), paaiškinta, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją sprendžiant klausimus dėl vienkartinių ir periodinių baudų (35 straipsnis), ir nustatyta galimybė priimti įgyvendinimo (36 straipsnis) ir deleguotuosius (37 straipsnis) aktus.

Galiausiai likusioje šio skyriaus dalyje įtvirtinta nuostata dėl peržiūros (38 straipsnis) ir nustatyta reglamento įsigaliojimo tvarka ir taikymo pradžia (39 straipsnis).

2020/0374 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl konkurencingų ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų (Skaitmeninių rinkų aktas)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²³,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²⁴,

atsižvelgdami į Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonę²⁵,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) skaitmeninių paslaugų apskritai ir ypač interneto platformų vaidmuo ekonomikoje, pirmiausia vidaus rinkoje, tampa vis svarbesnis, nes jos padeda atverti naujas verslo galimybes Sąjungoje ir sudaryti geresnes sąlygas tarpvalstybinei prekybai;
- (2) be to, pagrindinės platformų paslaugos pasižymi tam tikromis ypatybėmis, kuriomis jų teikėjai gali pasinaudoti. Viena iš tokių pagrindinių platformų paslaugų ypatybių yra išimtinai didelio masto ekonomija, kurią dažnai lemia beveik nulinės ribinės sąnaudos daugėjant verslo klientų ar galutinių naudotojų. Kitos pagrindinių platformų paslaugų ypatybės – itin didelis tinklo efektas, šių paslaugų įvairialypiškumo nulemtas gebėjimas suteikti galimybę daugeliui verslo klientų pasiekti daug galutinių naudotojų, didelis verslo klientų ir galutinių naudotojų priklausomybės lygis, saistomasis poveikis, alternatyvų galutiniams naudotojams siekiant to paties tikslo trūkumas, vertikali integracija ir duomenimis grindžiami pranašumai. Dėl visų šių ypatybių ir nesąžiningo šių paslaugų teikėjų elgesio gali būti daromas didelis neigiamas poveikis pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumui, taip pat tokių paslaugų teikėjų ir jų verslo klientų bei galutinių naudotojų komercinių santykių sąžiningumui, o dėl to gali greitai labai sumažėti verslo klientų ir galutinių naudotojų reali laisvė rinktis, todėl tokiu būdu šių paslaugų teikėjas gali įgyti vadinamojo prieigos valdytojo statusą;
- (3) atsirado keli dideli pagrindinių platformų paslaugų teikėjai, turintys didelę ekonominę galią. Paprastai teikdami savo paslaugas jie geba suteikti galimybę daugeliui verslo klientų pasiekti daug galutinių naudotojų, o tai jiems leidžia vienoje veiklos srityje įgytą pranašumą, pavyzdžiui, turimą prieigą prie didelio kiekio duomenų, panaudoti naujose veiklos srityse. Kai kurie iš šių paslaugų teikėjų kontroliuoja visą platformų ekosistemą skaitmeninėje ekonomikoje ir esamiems arba naujiems rinkos dalyviams, net ir labai novatoriškiems bei veiksmingiems, struktūriniu požiūriu yra itin sunku su jais varžytis ar konkuruoti. Konkurencingumas yra itin mažas dėl labai didelių kliūčių patekti į rinką arba iš jos išeiti, įskaitant dideles investicines sąnaudas, kurių negalima

²³ OL C , , p. .

²⁴ OL C , , p. .

²⁵ OL C , , p. .

susigrąžinti išeinant iš rinkos arba tai padaryti sunku, ir dėl to, kad nėra kai kurių pagrindinių skaitmeninės ekonomikos elementų, pavyzdžiui, duomenų (arba juos sunku gauti). Todėl vis labiau tikėtina, kad atitinkamos rinkos neveikia tinkamai arba greitai neveiks tinkamai;

- (4) dėl šių prieigos valdytojų ypatybių dažnu atveju gali labai skirtis derybinė galia, todėl prieigos valdytojų teikiamų pagrindinių platformų paslaugų verslo klientų ir galutinių naudotojų atžvilgiu galimi nesąžiningi veiksmai ir nesąžiningų sąlygų taikymas, o tai daro neigiamą poveikį kainoms, kokybei, pasirinkimui ir inovacijoms šioje srityje;
- (5) darytina išvada, kad rinkos procesais dažnai negalima užtikrinti sąžiningų ekonominių rezultatų pagrindinių platformų paslaugų rinkoje. Nors SESV 101 ir 102 straipsniai tebėra taikomi prieigos valdytojų elgesiui, jie taikomi tik tam tikrais įtakos rinkoje (pvz., dominavimo konkrečiose rinkose) ir antikonkurencinio elgesio atvejais, o vykdymas užtikrinamas *ex post* ir tam kiekvienu atveju turi būti atliekamas išsamus dažnai labai sudėtingų faktinių aplinkybių tyrimas. Be to, galiojančiais Sąjungos teisės aktais nekovoama arba neveiksmingai kovoama su nustatytais geram vidaus rinkos veikimui kylančiomis grėsmėmis, kurias lemia prieigos valdytojų, kurie nebūtinai užima dominuojančią padėtį, kaip tai suprantama pagal konkurencijos teisę, elgesys;
- (6) prieigos valdytojai, daugeliui verslo klientų suteikdami prieigą pasiekti visoje Sąjungoje ir įvairiose rinkose esančius galutinius naudotojus, daro didelį poveikį vidaus rinkai. Nesąžiningų veiksmų neigiamas poveikis vidaus rinkai ir itin mažas pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumas, įskaitant dėl to daromą neigiamą poveikį visuomenei ir ekonomikai, paskatino nacionalinius teisės aktų leidėjus ir atskirų sektorių reguliavimo institucijas imtis veiksmų. Daug nacionalinių reguliavimo priemonių yra jau priimtose arba pasiūlytos siekiant spręsti problemas, susijusias su nesąžiningais veiksmais ir konkurencingumu skaitmeninių paslaugų, arba bent dalies jų, srityje. Todėl kilo skirtingų reguliavimo priemonių taikymo, taigi ir vidaus rinkos susiskaidymo grėsmė, taip padidinant reikalavimų laikymosi išlaidų augimo riziką, kurią lemia skirtingi nacionaliniai reglamentavimo reikalavimai;
- (7) todėl prieigos valdytojų teikiamų pagrindinių platformų paslaugų verslo klientams ir galutiniams naudotojams turėtų būti užtikrinta tinkama visoje Sąjungoje galiojanti teisės aktais nustatyta apsauga nuo prieigos valdytojų nesąžiningo elgesio, kad būtų palengvintas tarpvalstybinis verslas Sąjungoje ir taip pagerintas vidaus rinkos veikimas bei sprendžiama esamo arba galimo atsirandančio susiskaidymo konkrečiose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, problema. Be to, nors prieigos valdytojai dažniausiai yra linkę taikyti visuotinį arba bent jau europinį verslo modelį ir algoritmų struktūrą, jie gali taikyti ir tam tikrais atvejais taiko skirtingas verslo sąlygas ir praktiką skirtingose valstybėse narėse, o tai gali lemti skirtingas konkurencijos sąlygas prieigos valdytojų teikiamų pagrindinių platformų paslaugų naudotojams ir taip daryti žalą integracijai vidaus rinkoje;
- (8) suderinus skirtingus nacionalinės teisės aktus turėtų būti pašalintos kliūtys, susijusios su laisve teikti ir gauti paslaugas, įskaitant mažmenines paslaugas, vidaus rinkoje. Taigi Sąjungos lygmeniu reikėtų nustatyti suderintų tikslinių privalomų taisyklių rinkinį, siekiant užtikrinti konkurencingas ir sąžiningas skaitmenines rinkas, kai vidaus rinkoje yra prieigos valdytojų;
- (9) veiksmingai išvengti vidaus rinkos susiskaidymo galima tik tuo atveju, jeigu valstybėms narėms nebus leista taikyti nacionalinių taisyklių, kurios skirtos atitinkamo pobūdžio įmonėms ir paslaugoms, kurios patenka į šio reglamento taikymo sritį. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad šiuo reglamentu siekiama papildyti konkurencijos teisės

aktų vykdymo užtikrinimo priemonės, reikėtų pažymėti, kad šis reglamentas nedaro poveikio SESV 101 ir 102 straipsniams, atitinkamoms nacionalinėms konkurencijos taisyklėms ir kitoms nacionalinėms vienašališką elgesį reglamentuojančioms konkurencijos taisyklėms, kurios grindžiamos individualiu padėties ir elgesio rinkoje vertinimu, be kita ko, vertinant galimą tokio elgesio poveikį ir tikslų draudžiamo elgesio mastą, ir kurios leidžia įmonėms aptariamą elgesį grįsti argumentais, susijusiais su veiksmingumu ir objektyviomis priežastimis. Vis dėlto taikant pastarąsias taisykles neturėtų būti daromas poveikis šiame reglamente nustatytiems prieigos valdytojų įsipareigojimams, jų vienodam ir veiksmingam taikymui vidaus rinkoje;

- (10) SESV 101 ir 102 straipsnių bei atitinkamų nacionalinių konkurencijos taisyklių, susijusių su antikonkurenciniais daugiašaliais ir vienašaliais veiksmais, taip pat susijungimų kontrole, tikslas – neiškraipytos konkurencijos rinkoje apsauga. Šio reglamento tikslas, kuris papildo neiškraipytos konkurencijos tam tikroje rinkoje apsaugos tikslą, kaip tai suprantama pagal konkurencijos teisės aktus, tačiau skiriasi nuo jo, yra užtikrinti, kad rinkos, kuriose yra prieigos valdytojų, būtų ir išliktų konkurencingos ir sąžiningos, neatsižvelgiant į faktinį, galimą ar numanomą atitinkamo prieigos valdytojo, kuriam taikomas šis reglamentas, veiksmų poveikį konkurencijai atitinkamoje rinkoje. Todėl šiuo reglamentu siekiama apsaugoti teisinį interesą, kuris skiriasi nuo tomis taisyklėmis saugomo teisinio intereso, ir jis neturėtų daryti poveikio jų taikymui;
- (11) šiuo reglamentu taip pat turėtų būti papildomos, nedarant poveikio jų taikymui, taisyklės, nustatytos kituose Sąjungos teisės aktuose, kuriais reglamentuojami tam tikri paslaugų, kurioms taikomas šis reglamentas, teikimo aspektai, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/1150²⁶, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) xx/xx/ES [SPA]²⁷, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679²⁸, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/790²⁹, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/2366³⁰ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2010/13³¹, taip pat nacionalinėse taisyklėse, kuriomis siekiama atitinkamai užtikrinti Sąjungos teisės aktų vykdymą arba juos įgyvendinti;

²⁶ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (OL L 186, 2019 7 11, p. 57).

²⁷ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... – pasiūlymas dėl skaitmeninių paslaugų bendrosios rinkos (Skaitmeninių paslaugų aktas), kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB.

²⁸ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

²⁹ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL L 130, 2019 5 17, p. 92).

³⁰ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES ir Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 2015 12 23, p. 35).

³¹ 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1).

- (12) mažas konkurencingumas ir nesąžiningi veiksmai skaitmeniniame sektoriuje yra dažnesni ir labiau juntami tam tikrų skaitmeninių paslaugų srityje. Taip galima teigti visų pirma apie plačiai paplitusias ir įprastai naudojamas skaitmenines paslaugas, kurios dažniausiai yra tiesioginio tarpininkavimo tarp verslo klientų ir galutinių naudotojų priemonė ir kurioms dažniausiai būdinga išimtinai didelio masto ekonomija, itin didelis tinklo efektas, šių paslaugų įvairialypiškumo nulemtas gebėjimas suteikti galimybę daugeliui verslo klientų pasiekti daug galutinių naudotojų, saistomasis poveikis, alternatyvų trūkumas ar vertikali integracija. Dažnai šias skaitmenines paslaugas teikia tik vienas ar vos keli dideli paslaugų teikėjai. Dažniausiai šie pagrindinių platformų paslaugų teikėjai yra tarpininkai tarp verslo klientų ir galutinių naudotojų ir jie daro didelį poveikį, nes įgyja galimybę lengvai vienašališkai nustatyti savo verslo klientams ir galutiniams naudotojams nenaudingas komercines sąlygas. Atitinkamai reikia sutelkti dėmesį tik į tas skaitmenines paslaugas, kuriomis verslo klientai ir galutiniai naudotojai naudojasi dažniausiai ir kurių srityje, atsižvelgiant į dabartines rinkos sąlygas, mažas konkurencingumas ir nesąžiningi prieigos valdytojų veiksmai yra dažnesni ir kelia didesnį susirūpinimą vidaus rinkos požiūriu;
- (13) visų pirma internetinės tarpininkavimo paslaugos, interneto paieškos sistemos, operacinės sistemos, internetinės socialinių tinklų paslaugos, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos, su numeriu nesiejamo asmenų tarpusavio ryšio paslaugos, debesijos kompiuterijos paslaugos ir internetinės reklamos paslaugos gali daryti poveikį dideliame galutinių naudotojų ir įmonių skaičiui, o tai kelia nesąžiningos verslo praktikos grėsmę. Todėl jos turėtų būti įtrauktos į pagrindinių platformų paslaugų apibrėžtį ir patekti į šio reglamento taikymo sritį. Internetinės tarpininkavimo paslaugos taip pat gali būti aktyviai teikiamos finansinių paslaugų srityje ir jomis gali būti tarpininkaujama arba jos gali būti naudojamos teikti paslaugoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535³² II priede pateiktame nebaigtiniame sąraše. Tam tikromis aplinkybėmis į galutinių naudotojų sąvoką turėtų patekti naudotojai, kurie paprastai laikomi verslo klientais, tačiau atitinkamu atveju nesinaudoja pagrindinėmis platformų paslaugomis tiekdami prekes ar teikdami paslaugas galutiniams naudotojams, pavyzdžiui, įmonės, savo poreikiams besinaudojančios debesijos kompiuterijos paslaugomis;
- (14) prieigos valdytojai, teikdami savo pagrindines platformų paslaugas, kartu gali teikti tam tikras kitas papildomas paslaugas, pavyzdžiui, atpažinties arba mokėjimo paslaugas ir technines paslaugas, kuriomis užtikrinamas mokėjimo paslaugų teikimas. Prieigos valdytojai dažnai teikia savo paslaugų paketą integruotoje ekosistemoje, prie kurios tokias papildomas paslaugas teikiančios trečiosios šalys neturi prieigos arba turi nelygiateisę prieigą, ir gali pagrindinių platformų paslaugų teikimą susieti su naudojimosi viena ar daugiau papildomų paslaugų, todėl jie gali turėti daugiau galimybių ir būti labiau suinteresuoti savo prieigos valdytojo įtaką, daromą pagrindinių platformų paslaugų srityje, panaudoti teikdami ir šias papildomas paslaugas, o tai daro neigiamą poveikį laisvei rinktis paslaugas ir jų konkurencingumui;
- (15) tai, kad skaitmeninė paslauga laikoma pagrindine platformos paslauga dėl to, jog ji yra plačiai paplitusi, įprastai naudojama ir svarbi tarpininkaujant tarp verslo klientų ir galutinių naudotojų, savaime nekelia pakankamai didelio susirūpinimo dėl

³² 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, OL L 241, 2015 9 17, p. 1.

konkurencingumo ir nesąžiningų veiksmų. Toks susirūpinimas kyla tik tada, kai pagrindinė platformos paslauga yra svarbi tarpininkavimo priemonė, kurią valdo didelį poveikį vidaus rinkai turintis įsitvirtinęs ir ilgaamžis paslaugos teikėjas arba paslaugos teikėjas, kuris galimai toks bus artimiausiu metu. Todėl šiame reglamente nustatytų tikslinių suderintų taisyklių rinkinys turėtų būti taikomas tik įmonėms, kurioms atitinkamas statusas suteiktas remiantis šiais trimis objektyviais kriterijais, ir jis turėtų būti taikomas tik toms tų įmonių pagrindinėms platformų paslaugoms, kurios kiekviena atskirai laikomos svarbia tarpininkavimo priemone, skirta verslo klientams pasiekti galutinius naudotojus;

- (16) tais atvejais, kai nesąžiningų veiksmų, dėl kurių mažėja konkurencingumas, paplitimo mastas ir jų poveikis yra didžiausias, Komisija, siekdama užtikrinti veiksmingą šio reglamento taikymą pagrindinių platformų paslaugų teikėjams, kurie, labiausiai tikėtina, atitiks šiuos objektyvius reikalavimus, turėtų turėti galimybę tiesiogiai suteikti prieigos valdytojo statusą tiems pagrindinių platformų paslaugų teikėjams, kurie atitinka tam tikras kiekybines ribas. Bet kuriuo atveju tokioms įmonėms atitinkamas statusas turėtų būti suteiktas greitai ir šis procesas turėtų būti pradėtas įsigaliojus šiam reglamentui;
- (17) itin didelė apyvarta Sąjungoje ir tai, kad pagrindinės platformų paslaugos teikiamos bent trijose valstybėse narėse, aiškiai rodo, kad pagrindinių platformų paslaugų teikėjai daro didelį poveikį vidaus rinkai. Tą patį galima pasakyti tuo atveju, kai pagrindinės platformos paslaugas bent trijose valstybėse narėse teikiančio paslaugų teikėjo rinkos kapitalizacija arba jo tikroji rinkos vertė yra labai didelė. Todėl turėtų būti daroma prielaida, kad pagrindinės platformos paslaugos teikėjas daro didelį poveikį vidaus rinkai, kai pagrindinę platformos paslaugą jis teikia bent trijose valstybėse narėse ir kai jo grupės apyvarta EEE pasiekia tam tikrą konkrečią aukštą ribą ar ją viršija arba grupės rinkos kapitalizacija yra lygi tam tikrai absoliučiajai vertei arba ją viršija. Pagrindinių platformų paslaugų teikėjų, kurie priklauso ne biržinėms įmonėms, atveju turėtų būti remiamasi tam tikrą absoliučiąją vertę viršijančia tikrąja rinkos verte. Komisija turėtų pasinaudoti savo įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, kad būtų sukurta objektyvi tokios vertės apskaičiavimo metodika. Didelė EEE grupės apyvarta ir pagrindinių platformų paslaugų naudotojų Sąjungoje riba rodo, kad yra pakankamai didelė galimybė monetizuoti šiuos naudotojus. Didelė rinkos kapitalizacija, susijusi su ta pačia Sąjungos naudotojų skaičiaus riba, rodo, kad yra pakankamai didelės galimybės šiuos naudotojus monetizuoti artimiausiu metu. Galimybė monetizuoti iš esmės rodo, kad tam tikros įmonės yra tarpininkai. Be to, abu kriterijai parodo jų finansinį pajėgumą, įskaitant jų gebėjimą pasinaudoti prieiga prie finansų rinkų siekiant sustiprinti savo padėtį. Pavyzdžiui, taip gali būti, kai tokia privilegijuota prieiga naudojama įsigyjant kitas įmones, ir nustatyta, kad toks gebėjimas savo ruožtu daro neigiamą įtaką inovacijoms. Rinkos kapitalizacija taip pat gali atskleisti atitinkamų paslaugų teikėjų numatomą būsimą padėtį ir jų poveikį vidaus rinkai, nepaisant to, kad dabartinė jų apyvarta gali būti santykinai maža. Rinkos kapitalizacijos vertė taip pat gali būti vertinama atsižvelgiant į vidutinę didelių biržinių Sąjungos įmonių rinkos kapitalizaciją per tam tikrą laikotarpį;
- (18) ilgalaikė pagrindinių platformų paslaugų teikėjo rinkos kapitalizacija, tris metus ar ilgiau siekianti tam tikrą ribą arba ją viršijanti, turėtų būti laikoma prezumpcijos, kad pagrindinių platformų paslaugų teikėjas daro didelį poveikį vidaus rinkai, pasitvirtinimo tikimybę didinančiu veiksmu;
- (19) gali būti tam tikrų su rinkos kapitalizacija susijusių veiksmų, kuriuos gali reikėti išsamiai įvertinti, siekiant nustatyti, ar pagrindinių platformų paslaugų teikėjas turėtų

būti laikomas tokiu, kuris daro didelį poveikį vidaus rinkai. Taip gali būti tada, kai pagrindinių platformų paslaugų teikėjo rinkos kapitalizacija praėjusiais finansiniais metais buvo kur kas mažesnė nei akcijų rinkos vidurkis, jo rinkos kapitalizacijos kintamumas per analizuojamą laikotarpį buvo neproporcingas, atsižvelgiant į bendrą akcijų rinkos kintamumą, arba jo rinkos kapitalizacijos pokyčiai, susiję su tendencijomis rinkoje, buvo nesuderinami su sparčiu ir vienkrypčiu augimu;

- (20) tai, kad yra labai daug verslo klientų, kurie yra priklausomi nuo pagrindinės platformos paslaugos, kad pasiektų labai didelį mėnesinį skaičių aktyvių galutinių naudotojų, leidžia tokios paslaugos teikėjui savo naudai daryti įtaką didelės dalies verslo klientų veiklai ir iš esmės rodo, kad paslaugos teikėjas veikia kaip svarbus tarpininkas. Turėtų būti nustatytos atitinkamų tų skaičių ribos, kurios sudarytų didelę visų Sąjungos galutinių naudotojų ir visų platformomis besinaudojančių verslo klientų procentinę dalį, kad būtų nustatyta su verslo klientais susijusi riba;
- (21) įsitvirtinusio ilgaamžio rinkos dalyvio pozicija gali būti nustatyta arba numatoma, kad tokia pozicija bus pasiekta ateityje, kai konkurencijos galimybė pagrindinių platformų paslaugų teikėjo pozicijos atžvilgiu yra maža. Tikėtina, kad taip yra, kai teikėjas pagrindines platformos paslaugas ne mažiau kaip trejus metus teikia labai dideliame verslo klientų ir galutinių naudotojų skaičiui bent trijose valstybėse narėse;
- (22) tokioms riboms poveikį gali daryti rinkos ir techninė plėtra. Taigi Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant nustatyti metodiką, pagal kurią nustatoma, ar pasiektos kiekybinės ribos, ir prireikus reguliariai ją pritaikyti, atsižvelgiant į rinkos ir technologinę plėtrą. Tai itin svarbu ribos, susijusios su rinkos kapitalizacija, atžvilgiu, ir ji turėtų būti indeksuojama atitinkamu periodiškumu;
- (23) pagrindinių platformų paslaugų teikėjams, kurie atitinka kiekybines ribas, tačiau gali pateikti pakankamai pagrįstus argumentus, kad parodytų, jog atitinkamomis pagrindinės platformos paslaugos veikimo aplinkybėmis jie neatitinka objektyvių prieigos valdytojiui taikomų kriterijų, atitinkamas statusas turėtų būti suteiktas ne iškart, o tik atlikus papildomą tyrimą. Įrodinėjimo, kad atitiktimi kiekybinėms riboms grindžiama prezumpcija neturėtų būti taikoma konkrečiam paslaugos teikėjui, pareiga tenka tam paslaugos teikėjui. Atlikdama vertinimą Komisija turėtų atsižvelgti tik į elementus, kurie tiesiogiai susiję su prieigos valdytojo statuso įgijimo kriterijais, t. y. įvertinti, ar tai yra svarbi prieiga, kurią valdo didelį poveikį vidaus rinkai darantis paslaugos teikėjas, kuris yra faktiškai įsitvirtinęs ilgaamžis rinkos dalyvis, arba numatoma, kad jis toks bus. Neturėtų būti vertinami jokie ekonominėmis priežastimis grindžiami motyvai, kuriais siekiama įrodyti, kad pagrindinių platformos paslaugų teikėjo tam tikro pobūdžio elgesį lemia veiksmingumo aspektai, nes tai neturi reikšmės prieigos valdytojo statuso įgijimui. Komisijai turėtų būti suteikta galimybė sprendimą priimti remiantis kiekybinėmis ribomis, jei paslaugos teikėjas labai trukdo atlikti tyrimą, nes nesilaiko Komisijos taikomų tyrimo priemonių;
- (24) taip pat turėtų būti įtraukta nuostata dėl visų kiekybinių ribų neatitinkančių pagrindinių platformų paslaugų teikėjų, kaip prieigos valdytojų, vaidmens vertinimo, atsižvelgiant į bendrus objektyvius kriterijus, kad jie daro didelį poveikį vidaus rinkai, veikia kaip svarbūs tarpininkai, kuriais naudodamiesi verslo klientai pasiekia galutinius naudotojus, ir naudojasi tuo, kad yra įsitvirtinę ilgaamžiai rinkos dalyviai arba galima numatyti, kad artimiausiu metu tai darys;
- (25) tai gali būti įvertinta tik atlikus rinkos tyrimą, kartu atsižvelgiant į kiekybines ribas. Atlikdama vertinimą Komisija turėtų siekti išsaugoti ir skatinti užtikrinti inovacijų lygį, skaitmeninių produktų ir paslaugų kokybę, kainų konkurencingumą ir

sąžiningumo lygį ir tai, kokių lygių verslo klientams ir galutiniams naudotojams užtikrinama ar išlaikoma aukšta kokybė ir plati pasirinkimo laisvė. Gali būti atsižvelgta į aspektus, kurie būdingi atitinkamų pagrindinių platformų paslaugų teikėjams, pavyzdžiui, išimtinai didelio masto ekonomija, itin didelis tinklo efektas, šių paslaugų įvairialypiškumo nulemtas gebėjimas suteikti galimybę daugeliui verslo klientų pasiekti daug galutinių naudotojų, saistomasis poveikis, alternatyvų trūkumas ar vertikali integracija. Be to, labai didelė rinkos kapitalizacija, labai didelis akcijų vertės ir pelno santykis arba labai didelė vienos pagrindinės platformos paslaugos galutinių naudotojų užtikrinama apyvarta gali rodyti rinkos „nusvėrimą“ arba tokių paslaugos teikėjų sverto galimybes. Kapitalizacija, didelis augimo tempas arba lėtėjantis augimo tempas, kartu su didėjančiu pelningumu yra dinaminių parametrų pavyzdžiai, kurie itin reikšmingi siekiant nustatyti tokius pagrindinių platformų paslaugų teikėjus, kurie, numatoma, įsitvirtins rinkoje. Komisijai turėtų būti suteikta galimybė sprendimą priimti remiantis nepalankiomis išvadomis, grindžiamomis žinomomis faktinėmis aplinkybėmis, kai paslaugos teikėjas labai trukdo atlikti tyrimą, nes nesilaiko Komisijos taikomų tyrimo priemonių;

- (26) pagrindinių platformų paslaugų teikėjams, kurie artimiausiu metu, kaip numatoma, įgis įsitvirtinusios ilgaamžio rinkos dalyvio statusą, turėtų būti taikomos atitinkamos taisyklės. Tos pačios konkrečios pagrindinių platformų paslaugų ypatybės lemia, kad tokios paslaugos gali nusverti rinką: paslaugos teikėjui įgijus tam tikrą pranašumą prieš konkurentus ar galimus varžovus masto ar tarpininkavimo įtakos atžvilgiu, jis gali tapti neįveikiamu ir padėtis gali susiklostyti taip, kad jis artimiausiu metu gali tapti įsitvirtinusi ilgaamžiu rinkos dalyviu. Taikydamos kai kurias šiame reglamente reglamentuojamas nesąžiningas sąlygas ir praktiką, įmonės gali bandyti paskatinti taip nusverti rinką ir tapti prieigos valdytojomis. Tokiu atveju atrodo pagrįsta imtis priemonių, kol rinka nenusiviro negrįžtamai;
- (27) vis dėlto, imantis veiksmų taip anksti, reikėtų nustatyti tik tokius įsipareigojimus, kurie būtini ir tinkami, siekiant užtikrinti, kad aptariamos paslaugos išliktų konkurencingos, ir kurie leis išvengti pasvertos nesąžiningų sąlygų ir veiksmų rizikos. Tokiam tikslui pasiekti labiau tinka įsipareigojimai, kurie neleidžia atitinkamam pagrindinių platformų paslaugų teikėjui tapti įsitvirtinusi ilgaamžiu rinkos dalyviu, pavyzdžiui, tokie, kurie neleidžia nesąžiningai naudoti svertų, ir tokie, kurie suteikia galimybę rinktis kitus teikėjus ir užtikrinti alternatyvas. Be to, tam, kad būtų užtikrintas proporcingumas, Komisija turėtų taikyti tik tuos atitinkamus įsipareigojimus, kurie yra būtini ir proporcingi šio reglamento tikslams pasiekti, ir turėtų reguliariai įvertinti, ar tokie įsipareigojimai turėtų išlikti, būti panaikinti ar patikslinti;
- (28) taip Komisijai turėtų būti sudarytos sąlygos laiku ir veiksmingai imtis priemonių, kartu visapusiškai užtikrinant svarstomų priemonių proporcingumą. Tai taip pat turėtų nuraminti esamus ir potencialius rinkos dalyvius dėl atitinkamų paslaugų sąžiningumo ir konkurencingumo;
- (29) subjektai, kuriems suteiktas prieigos valdytojo statusas, turėtų vykdyti šiame reglamente nustatytus įsipareigojimus, teikdami bet kurią iš atitinkamame sprendime dėl statuso suteikimo nurodytų pagrindinių platformų paslaugų. Atsižvelgiant į tai, kad prieigos valdytojai yra konglomeratai, kai aktualu, turėtų būti taikomos privalomos taisyklės. Be to, įgyvendinimo priemonių, kurias savo sprendimu Komisija gali taikyti prieigos valdytojui po dialogo reguliavimo klausimais, struktūra turėtų būti veiksminga, jomis turėtų būti atsižvelgiama į pagrindinių platformų paslaugų ypatybes ir galimą sukčiavimo grėsmę ir jos turėtų atitikti proporcingumo principą ir nepažeisti atitinkamų įmonių, taip pat trečiųjų šalių pagrindinių teisių;

- (30) atsižvelgiant į tai, kad pagrindinių platformų paslaugos greitai kinta ir technologiniu požiūriu jos yra kompleksinės, reikia reguliariai peržiūrėti prieigos valdytojų, įskaitant tuos, kurie artimiausiu metu gali tapti įsitvirtinusiiais ilgaamžiais rinkos dalyviais, statusą. Tokioms reguliarioms peržiūroms reikia nustatyti terminus, kad visiems rinkos dalyviams, įskaitant prieigos valdytojus, būtų užtikrintas reikalingas tikrumas dėl taikomų teisinių įsipareigojimų. Taip pat svarbu, kad tokios peržiūros būtų vykdomos reguliariai, tačiau ne rečiau kaip kas dvejus metus;
- (31) siekiant užtikrinti, kad prieigos valdytojų statusas būtų veiksmingai peržiūrimas ir būtų galima patikslinti prieigos valdytojų teikiamų pagrindinių platformų paslaugų sąrašą, prieigos valdytojai turėtų informuoti Komisiją apie kiekvieną planuojamą ir įvykdytą kitų pagrindinių platformų paslaugų ar bet kokių kitų skaitmeniniame sektoriuje teikiamų paslaugų teikėjų įsigijimą. Toks informavimas ne tik bus naudingas pirmiau minėtam peržiūros procesui, susijusiam su atskirų prieigos valdytojų statusu, bet taip pat bus pateikta informacija, kuri yra itin svarbi vykdant konkurencingumo tendencijų skaitmeniniame sektoriuje stebėseną apskritai, todėl tai gali būti naudingas veiksnys, kuris gali būti svarstomas atliekant šiame reglamente numatytus rinkos tyrimus;
- (32) tam, kad būtų užtikrinta prieigos valdytojų teikiamų pagrindinių platformų paslaugų sąžiningumo ir konkurencingumo apsauga, šių paslaugų srityje turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai nustatytas suderintų įsipareigojimų rinkinys. Tokios taisyklės būtinos sprendžiant prieigos valdytojų nesąžiningų veiksmų žalingo poveikio grėsmės problemą, taip užtikrinant geresnę verslo aplinką atitinkamų paslaugų srityje, ginant naudotojų ir, galiausiai, visos visuomenės interesus. Atsižvelgiant į tai, kad skaitmeninės rinkos greitai keičiasi ir yra dinamiškos, taip pat į prieigos valdytojų didelę ekonominę galią, svarbu užtikrinti, kad šie įsipareigojimai būtų veiksmingai taikomi ir neapeinami. Todėl aptariami įsipareigojimai turėtų būti taikomi visiems prieigos valdytojų veiksmams, neatsižvelgiant į jų formą, ir nepriklausomai nuo to, ar veiksmai yra sutartinio, komercinio, techninio ar bet kokio kito pobūdžio, jeigu tik veiksmas yra tokio tipo, kuriam taikomas vienas iš šiame reglamente numatytų įsipareigojimų;
- (33) šiame reglamente nustatyti tik tie įsipareigojimai, kurie yra būtini ir pagrįsti, kad būtų sprendžiama prieigos valdytojų nustatytų nesąžiningų veiksmų problema ir užtikrintas prieigos valdytojų teikiamų pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumas. Todėl įsipareigojimai turėtų atitikti veiksmus, kurie laikomi nesąžiningais atsižvelgiant į skaitmeninio sektoriaus ypatybes ir tais atvejais, kai remiantis įgyta patirtimi, pavyzdžiui, užtikrinant ES konkurencijos taisyklių vykdymą, yra aišku, kad jie daro itin neigiamą tiesioginį poveikį verslo klientams ir galutiniams naudotojams. Be to, būtina suteikti galimybę rengti dialogą reguliavimo klausimais su prieigos valdytojais, siekiant pritaikyti tuos įsipareigojimus, kurių vykdymui gali būti reikalingos konkrečios įgyvendinimo priemonės, kad būtų užtikrintas jų veiksmingumas ir proporcingumas. Įsipareigojimai turėtų būti atnaujinti tik atlikus išsamų tyrimą dėl atitinkamų veiksmų pobūdžio ir poveikio, t. y. veiksmų, kurie atlikus tokį tyrimą gali būti naujai nustatyti kaip nesąžiningi arba ribojantys konkurencingumą taip, kaip tai daroma šiame reglamente nurodytais nesąžiningais veiksmais, tačiau galimai nepatenkantys į galiojančių įsipareigojimų taikymo sritį;
- (34) kartu taikant šias įvairias sistemas, skirtas įpareigojimams nustatyti ir pritaikyti, turėtų būti užtikrinta, kad įsipareigojimai būtų taikomi tik nustatytiems nesąžiningiems veiksmams, kartu užtikrinant, jog dėl naujų ar kintančių veiksmų galėtų būti imtasi priemonių, kai jos būtinos ir pagrįstos;

- (35) šiame reglamente nustatyti įsipareigojimai yra būtini nustatytoms viešosios politikos problemoms spręsti, nes nėra kitų, mažiau varžančių priemonių, kuriomis veiksmingai būtų pasiektas toks pats rezultatas, atsižvelgiant į tai, kad būtina užtikrinti viešąją tvarką, privatumo apsaugą ir kovoti su nesąžininga ir apgaulinga komercine praktika;
- (36) veiksmams, kai galutinių naudotojų duomenys iš skirtingų šaltinių apjungiami arba naudotojai prijungiami prie įvairių prieigos valdytojo paslaugų, prieigos valdytojai gali įgyti pranašumą kaupdami duomenis ir taip apsunkinti prieigą. Siekiant užtikrinti, kad prieigos valdytojai nepagrįstai nekenktų pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumui, jie turėtų suteikti galutiniams naudotojams galimybę minėtą verslo praktiką pasirinkti savo nuožiūra pasiūlydami jiems ir ne tiek asmeniškai pritaikytą alternatyvą. Tokia galimybė turėtų būti suteikta visų galimų asmens duomenų šaltinių atžvilgiu, įskaitant paties prieigos valdytojo paslaugas bei trečiųjų šalių interneto svetaines, ir tokia informacija galutiniam naudotojui turėtų būti pateikta tiksliai, aiškiai ir paprastai;
- (37) pasinaudodami savo padėtimi prieigos valdytojai tam tikrais atvejais gali riboti jų internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis besinaudojančių verslo klientų galimybes savo prekes ar paslaugas galutiniams naudotojams siūlyti palankesnėmis sąlygomis, įskaitant kainą, pasinaudojant kitomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis. Tokie apribojimai turi didelį nuo naudojimosi kitomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis atgrasantį poveikį prieigos valdytojų verslo klientams, kuriuo ribojamas platformų tarpusavio konkurencingumą, o tai savo ruožtu riboja galutinių naudotojų laisvę rinktis kitus internetinius tarpininkavimo kanalus. Siekiant užtikrinti, kad prieigos valdytojų internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis besinaudojantys verslo klientai galėtų savo nuožiūra pasirinkti kitas internetinio tarpininkavimo paslaugas ir taikyti skirtingas savo produktų ar paslaugų pardavimo galutiniams naudotojams sąlygas, prieigos valdytojams negali būti leista riboti verslo klientų galimybės taikyti skirtingas komercines sąlygas, įskaitant kainą. Toks apribojimas turėtų būti taikomas visoms lygiaverčio poveikio priemonėms, pavyzdžiui, atvejams, kai taikomas didesnis komisinis mokestis arba verslo klientų pasiūlymai išbraukiami iš sąrašo;
- (38) tam, kad dar labiau nedidėtų verslo klientų priklausomybė nuo prieigos valdytojų pagrindinių platformų paslaugų, šių prieigos valdytojų verslo klientams turėtų būti suteikta galimybė reklamuotis ir pasirinkti platinimo kanalą, kuris, jų nuomone, yra tinkamiausias bendrauti su visais galutiniais naudotojais, kuriuos šie verslo klientai jau yra įgiję naudodamiesi prieigos valdytojo teikiamomis pagrindinėmis platformų paslaugomis. Ir atvirkščiai, galutiniai naudotojai taip pat turėtų turėti galimybę rinktis tokių verslo klientų pasiūlymus ir sudaryti su jais sutartis, pasinaudodami, jeigu taikoma, prieigos valdytojo pagrindinėmis platformų paslaugomis arba per tiesioginį verslo kliento platinimo kanalą ar kitą netiesioginį platinimo kanalą, kuriuo gali naudotis toks verslo klientas. Tokios nuostatos turėtų būti taikomos reklamuojant pasiūlymus ir sudarant sutartis tarp verslo klientų ir galutinių naudotojų. Be to, neturėtų būti bloginama arba ribojama galutinių naudotojų galimybė turinį, prenumeratas, funkcijas ar kitus elementus savo nuožiūra įsigyti nesinaudojant prieigos valdytojo teikiamomis pagrindinėmis platformų paslaugomis. Visų pirma reikėtų užtikrinti, kad prieigos valdytojai, pasinaudodami savo pagrindinių platformų paslaugų taikomąja programine įranga, neribotų galutinių naudotojų prieigos prie tokių paslaugų ir galimybės jomis naudotis. Pavyzdžiui, internetinio turinio, įsigyto kitaip nei parsisiunčiant taikomąją programinę įrangą, arba įsigyto taikomosios programinės įrangos parduotuvėje prenumeratoriams neturėtų būti užkirstas kelias naudotis tokiu internetiniu turiniu prieigos valdytojo pagrindinės platformos paslaugos aplinkoje

įdiegtoje taikomojoje programinėje įrangoje vien dėl to, kad jis buvo įsigytas nesinaudojant tokia taikomąja programine įranga arba ne iš tokios taikomosios programinės įrangos parduotuvės;

- (39) siekiant užtikrinti sąžiningą komercinę aplinką ir apsaugoti skaitmeninio sektoriaus konkurencingumą, svarbu, kad verslo klientams būtų užtikrinta teisė atkreipti bet kurių administracinių ar kitų valdžios institucijų dėmesį į nesąžiningą prieigos valdytojų elgesį. Pavyzdžiui, verslo klientai gali norėti reikšti nepasitenkinimą dėl įvairaus pobūdžio nesąžiningų veiksmų, pavyzdžiui, diskriminacinių prieigos sąlygų taikymo, nepagrįsto verslo klientų paskyrų panaikinimo ar produktų išbraukimo iš sąrašo neaiškiais motyvais. Taigi turėtų būti draudžiami bet kokie veiksmai, kuriais būtų ribojama galimybė atkreipti dėmesį arba pasinaudoti žalos atlyginimo galimybėmis, pavyzdžiui, susitarimuose ar kitose raštu išdėstytose sąlygose nustatant konfidencialumo reikalavimus. Tai neturėtų daryti poveikio verslo klientų ir prieigos valdytojų teisei jų sudarytuose susitarimuose nustatyti naudojimosi sąlygas, įskaitant teisėtą skundų nagrinėjimo tvarką, bet kita ko, galimybę naudotis alternatyviais ginčų sprendimo mechanizmais arba atitinkamų teismų jurisdikcija, laikantis atitinkamų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų. Taigi tai taip pat neturėtų daryti poveikio prieigos valdytojų vaidmeniui užtikrinant neteisėto turinio internete prevenciją;
- (40) atpažinties paslaugos yra itin svarbios tam, kad verslo klientai galėtų vykdyti savo veiklą, nes jomis naudodamiesi jie gali ne tik optimizuoti paslaugas, kiek tai leidžiama pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB³³, bet taip pat užtikrinti didesnę elektroninių sandorių patikimumą, laikantis Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų. Todėl prieigos valdytojai neturėtų naudotis savo pagrindinių platformų paslaugų teikėjo statusu ir reikalauti, kad nuo jų priklausomi verslo klientai, savo galutiniais naudotojams teikdami paslaugas ar produktus, be kita ko, naudotųsi paties prieigos valdytojo teikiamomis atpažinties paslaugomis, kai tokie verslo klientai turi galimybę naudotis kitomis atpažinties paslaugomis;
- (41) prieigos valdytojai neturėtų riboti galutinių naudotojų galimybės rinktis ir, pasitelkdami technines priemones, neleisti naudotis skirtingomis taikomosiomis programomis ir paslaugomis arba jas prenumeruoti. Todėl prieigos valdytojai turėtų užtikrinti laisvę rinktis, nepriklausomai nuo to, ar jie yra kokios nors aparatinės įrangos, kurią naudojant galima naudotis tokia taikomąja programine įranga arba paslaugomis, gamintojai, ir neturėtų sudaryti dirbtinių techninių kliūčių, kad taikomosios programos arba paslaugos pakeitimas būtų neįmanomas arba neveiksmingas. Tam tikro produkto ar paslaugos siūlymas galutiniais naudotojams, įskaitant jų išankstinį įdiegimą, taip pat pasiūlymo galutiniais naudotojams pagerinimas, pavyzdžiui, taikant geresnes kainas ar užtikrinant aukštesnę kokybę, savaime nėra kliūtis pakeitimams;
- (42) prieigos valdytojų teikiamų internetinės reklamos paslaugų teikimo verslo klientams, įskaitant reklamuotojus ir leidėjus, sąlygos dažnai yra neskaidrios ir neaiškios. Toks neaiškumas iš dalies susijęs su kelių platformų veiksmiais, tačiau taip pat su tuo, kad šiuolaikinė programavimu grindžiama reklama yra nepaprastai sudėtinga. Manoma, kad priėmus naujus privatumo teisės aktus šiame sektoriuje skaidrumo dar sumažėjo,

³³ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

ir baiminamasi, kad jo bus dar mažiau dėl paskelbto svetimų slapukų šalinimo. Dėl to reklamuotojams ir leidėjams trūksta informacijos ir žinių apie jų įsigytų reklamos paslaugų sąlygas ir mažinamos jų galimybės naudotis kito internetinės reklamos paslaugų teikėjo paslaugomis. Be to, gali būti, kad internetinės reklamos paslaugų išlaidos yra didesnės nei jos būtų, jeigu platformos būtų sąžiningesnės, skaidresnės ir konkurencingesnės. Tikėtina, kad dėl tokių didesnių išlaidų didėja kaina, kurią galutiniai naudotojai moka už daugelį kasdienių produktų ir paslaugų, kurie yra neatsiejami nuo internetinės reklamos priemonių. Taigi remiantis skaidrumo įsipareigojimais turėtų būti reikalaujama, kad prieigos valdytojai, gavę prašymą, reklamuotojams ir leidėjams, kuriems jie teikia internetinės reklamos paslaugas, suteiktų visą įmanomą informaciją, kuri suteiktų galimybę abiem šalims suprasti kainą, mokamą už kiekvieną iš internetinės reklamos paslaugų, kurios yra atitinkamos reklamos vertės grandinės dalis;

- (43) tam tikromis aplinkybėmis prieigos valdytojo vaidmuo gali būti dvejopas – jis gali būti pagrindinių platformos paslaugų teikėjas, kai jis teikia pagrindines platformos paslaugas savo verslo klientams, tačiau jis taip pat gali konkuruoti su tais pačiais verslo klientais dėl tų pačių ar panašių paslaugų ar produktų teikimo tiems patiems galutiniams naudotojams. Tokiomis aplinkybėmis prieigos valdytojas gali pasinaudoti savo dvejopu vaidmeniu, kad galėtų naudoti sandorių, kuriuos pagrindinėje platformoje sudaro jo verslo klientai, duomenis savo paslaugoms, kurios yra panašios į jo verslo klientų teikiamas paslaugas, teikti. Pavyzdžiui, taip gali būti, kai prieigos valdytojas suteikia verslo klientams galimybę naudotis elektronine prekyviete arba taikomųjų programų parduotuve, tačiau taip pat teikia paslaugas kaip mažmenininkas internetu arba taikomųjų programų programinės įrangos teikėjas, konkuruojantis su šiais verslo klientais. Siekiant neleisti prieigos valdytojams piktnaudžiauti savo dvejopu vaidmeniu, turėtų būti užtikrinta, kad siūlydami paslaugas, kurios yra panašios į jų verslo klientų teikiamas paslaugas, jie nesinaudotų jokiais agreguotais ar neagreguotais duomenimis, tarp kurių gali būti nuasmenintų ir asmens duomenų, kurie nėra viešai prieinami. Šis įsipareigojimas turėtų būti taikomas visoms prieigos valdytojo veikloms, įskaitant jo verslo padalinį, kuris konkuruoja su pagrindinės platformos paslauga besinaudojančiais verslo klientais;
- (44) verslo klientai taip pat gali įsigyti pagrindinių platformos paslaugų teikėjo reklamos paslaugas norėdami tiekti prekes ir teikti paslaugas galutiniams naudotojams. Tokiu atveju gali būti, kad teikiant pagrindinę platformos paslaugą duomenys nėra sukuriami, juos teikia verslo klientas pagrindinės platformos paslaugos teikėjui arba jie sukuriami remiantis verslo kliento veikla teikiant atitinkamą pagrindinę platformos paslaugą. Tam tikrais atvejais teikiant reklamos paslaugas pagrindinės platformos paslauga gali atlikti dvejopą vaidmenį, t. y. būti tarpininkavimo priemone ir reklamos paslaugų teikimo priemone. Todėl įsipareigojimas, pagal kurį prieigos valdytojui, kuriam tenka dvejopas vaidmuo, draudžiama naudoti verslo klientų duomenis, taip pat turėtų galioti ir dėl duomenų, kuriuos pagrindinės platformos paslaugos teikėjas gavo iš įmonių su šia pagrindine platformos paslauga susijusioms reklamos paslaugoms teikti;
- (45) kalbant apie debesijos kompiuterijos paslaugas, į šio įsipareigojimo taikymo sritį turėtų patekti duomenys, kuriuos pateikė arba sukūrė prieigos valdytojo verslo klientai, naudodamiesi prieigos valdytojo debesijos kompiuterijos paslauga arba jo taikomosios programinės įrangos parduotuve, kurie debesijos kompiuterijos paslaugų galutiniams naudotojams suteikia galimybę naudotis taikomąja programine įranga. Šis įsipareigojimas neturėtų daryti poveikio prieigos valdytojų teisei naudoti agreguotus

duomenis papildomoms duomenų analizės paslaugoms teikti laikantis Reglamento 2016/679 ir Direktyvos 2002/58/EB nuostatų bei atitinkamų šiame reglamente nustatytų įsipareigojimų dėl papildomų paslaugų;

- (46) prieigos valdytojas gali įvairiomis priemonėmis siekti sudaryti palankesnes sąlygas savo paslaugoms ar produktams, esantiems jo pagrindinių paslaugų platformoje, taip sudarydami mažiau palankias sąlygas galutiniams naudotojams tas pačias ar panašias paslaugas įsigyti iš trečiųjų šalių. Pavyzdžiui, taip gali būti, kai tam tikra taikomoji programinė įranga ar paslaugos yra prieigos valdytojo įdiegtos iš anksto. Tam, kad galutiniams naudotojams būtų suteikta galimybė rinktis, prieigos valdytojai neturėtų sudaryti kliūčių galutiniams naudotojams pašalinti bet kurią taikomąją programinę įrangą, įdiegtą jų pagrindinių paslaugų platformoje, ir taip sudaryti palankesnes sąlygas savo taikomajai programinei įrangai;
- (47) tam tikrais atvejais prieigos valdytojų nustatytomis taikomosios programinės įrangos platinimo taisyklėmis gali būti ribojama galutinių naudotojų galimybė įdiegti ir faktiškai naudotis trečiosios šalies taikomąja programine įranga arba taikomosios programinės įrangos parduotuve atitinkamo prieigos valdytojo operacinėje sistemoje arba aparatinėje įrangoje ir ribojama galutinių naudotojų galimybė naudotis šia taikomąja programine įranga arba taikomosios programinės įrangos parduotuve, kai nesinaudojama to prieigos valdytojo teikiamomis pagrindinėmis platformų paslaugomis. Taikant tokius apribojimus gali būti ribojama taikomosios programinės įrangos kūrėjų galimybė naudotis kitais platinimo kanalais ir galutinių naudotojų galimybė rinktis iš įvairių taikomųjų programinių įrangų, siūlomų skirtingais platinimo kanalais, ir jie turėtų būti uždrausti, nes yra nesąžiningi ir mažina pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumą. Siekdamas, kad trečiosios šalies taikomosios programinės įrangos ar taikomosios programinės įrangos parduotuvės nekeltų pavojaus prieigos valdytojo parūpintos aparatinės įrangos ar operacinės sistemos vientisumui, atitinkamas prieigos valdytojas gali taikyti proporcingas technines ir sutartines priemones tokiam tikslui pasiekti, jeigu įrodo, kad tokios priemonės būtinos ir pagrįstos ir kad nėra mažiau varžančių priemonių aparatinės įrangos ar operacinės sistemos vientisumui apsaugoti;
- (48) prieigos valdytojai dažnai yra vertikaliai integruoti ir tam tikrus produktus ar paslaugas siūlo galutiniams naudotojams naudodamiesi savo pačių pagrindinėmis platformų paslaugomis arba per verslo klientus, kuriuos jie kontroliuoja, o dėl to dažnai kyla interesų konfliktai. Taip gali būti tuo atveju, kai prieigos valdytojas pats teikia internetines tarpininkavimo paslaugas, pasinaudodamas interneto paieškos sistema. Pagrindinių paslaugų platformoje siūlydami tokius produktus ar paslaugas prieigos valdytojai gali savo siūlomiesiems produktams ar paslaugoms nustatyti geresnį reitingą nei toje pagrindinių paslaugų platformoje veiklą vykdančių trečiųjų šalių produktams. Tą galima pasakyti, pavyzdžiui, apie produktus ir paslaugas, įskaitant kitas pagrindines platformų paslaugas, kurių reitingas nustatomas pateikiant interneto paieškos sistemos rezultatus arba kurios yra iš dalies arba visiškai įterptos į interneto paieškos sistemų rezultatus, su konkrečia tema susijusių rezultatų, kurie rodomi kartu su interneto paieškos sistemos rezultatais, grupes, kurias tam tikri galutiniai naudotojai laiko (arba naudojami kaip) atskira arba papildoma interneto paieškos sistemos paslauga. Kitais atvejais tai gali būti taikoma taikomajai programinei įrangai, platinamai taikomosios programinės įrangos parduotuvėse, arba produktams ar paslaugoms, kuriems suteikiama didelė reikšmė ir jie rodomi socialinio tinklo naujienų sklaidos kanale, arba produktams ar paslaugoms, kuriems suteikiamas reitingas pateikiant paieškos rezultatus arba kurie rodomi elektroninėje prekyvietėje. Tokiais

atvejais prieigos valdytojo vaidmuo yra dvejopas – jis tarpininkauja kitiems paslaugų teikėjams ir yra tiesioginis prieigos valdytojo produktų ar paslaugų teikėjas. Todėl tokie prieigos valdytojai turi galimybę tiesiogiai daryti neigiamą poveikį tokių šiose pagrindinių paslaugų platformose pateiktų produktų ar paslaugų konkurencingumui, taip kenkiant verslo klientams, kurių veiklos prieigos valdytojas nekontroliuoja;

- (49) tokiais atvejais prieigos valdytojas, pagrindinių paslaugų platformoje nustatydamas reitingą, neturėtų teisinėmis, komercinėmis ar techninėmis priemonėmis taikyti jokio pobūdžio skirtingų ar palankesnių sąlygų produktams ar paslaugoms, kuriuos siūlo jis pats arba kurie siūlomi per jo kontroliuojamą verslo klientą. Siekiant užtikrinti šio įsipareigojimo veiksmingumą, taip pat reikėtų užtikrinti, kad tokio reitingo nustatymo sąlygos taip pat apskritai būtų sąžiningos. Tokiais atvejais reitingo nustatymas turėtų reikšti bet kokios formos santykinį reikšmingumą, įskaitant rodymo, vertinimo, susiejimo ar balso rezultatus. Siekiant užtikrinti, kad šis įsipareigojimas būtų veiksmingas ir jo nebūtų galima išvengti, jis taip pat turėtų būti taikomas visoms priemonėms, kurios gali daryti lygiavertį poveikį skirtingų arba palankesnių reitingo nustatymo sąlygų taikymui. Pagal Reglamento (ES) 2019/1150 5 straipsnį patvirtintos gairės taip pat turėtų sudaryti palankesnes sąlygas šio įsipareigojimo įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui³⁴;
- (50) prieigos valdytojai neturėtų riboti arba panaikinti galutinių naudotojų pasirinkimo laisvės, techninėmis priemonėmis neleisdami naudotis skirtingomis taikomosiomis programomis ir paslaugomis arba jų prenumeruoti. Tokiu būdu daugiau paslaugų teikėjų galėtų siūlyti savo paslaugas, taip galiausiai suteikiant galutiniam naudotojui daugiau pasirinkimo laisvės. Prieigos valdytojai turėtų užtikrinti laisvę rinktis, nepriklausomai nuo to, ar jie yra kokios nors aparatinės įrangos, kurią naudojant galima naudotis tokiomis taikomosiomis programomis arba paslaugomis, gamintojai, ir negali sudaryti dirbtinių techninių kliūčių, kad būtų neįmanoma arba neveiksminga taikomąsias programas arba paslaugas pakeisti. Tam tikro produkto ar paslaugos siūlymas vartotojams, įskaitant jų išankstinį įdiegimą, taip pat pasiūlymo galutiniams naudotojams pagerinimas, pavyzdžiui, sumažinant kainą ar užtikrinant aukštesnę kokybę, savaime neturėtų būti laikomas draudžiama kliūtimi pakeisti produktus ar paslaugas;
- (51) prieigos valdytojai gali suvaržyti galutinių naudotojų galimybę turėti prieigą prie internetinio turinio ir paslaugų, įskaitant taikomąją programinę įrangą. Todėl siekiant užtikrinti, kad prieigos valdytojų veiksmais nebūtų pažeistos galutinių naudotojų atviros prieigos prie interneto teisės, reikėtų nustatyti taisykles. Prieigos valdytojai taip pat gali techninėmis priemonėmis, ypač pasinaudodami turima operacinių sistemų ir aparatinės įrangos kontrole, apriboti galimybę galutiniams naudotojams faktiškai keisti prieigos prie interneto paslaugų teikėjus. Taip iškraipomos vienodos prieigos prie interneto paslaugų teikimo sąlygos ir galiausiai daroma žala galutiniams naudotojams. Todėl reikėtų užtikrinti, kad prieigos valdytojai nepagrįstai neribotų galutinių naudotojų galimybės pasirinkti savo prieigos prie interneto paslaugų teikėją;
- (52) prieigos valdytojų vaidmuo taip pat gali būti dvejopas, kai jie yra operacinių sistemų kūrėjai ir įrenginių, įskaitant visas technines funkcijas, kurios gali būti jame įdiegtos, gamintojai. Pavyzdžiui, prieigos valdytojas, kuris yra įrenginio gamintojas, gali apriboti galimybę naudotis tam tikromis šio įrenginio funkcijomis, pavyzdžiui,

³⁴ Komisijos pranešimas „Reitingo nustatymo skaidrumo gairės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1150“ (OL L 424, 2020 12 8, p. 1).

keitimosi duomenimis trumpu atstumu technologija ir programine įranga, skirta tokiai technologijai valdyti, kurių gali reikėti tam, kad prieigos valdytojas ir bet kuris kitas potencialus tokių papildomų paslaugų teikėjas galėtų faktiškai teikti tokias paslaugas. Tokia prieiga taip pat gali būti reikalinga su atitinkama papildoma paslauga susijusiai taikomajai programinei įrangai, kad būtų galima faktiškai užtikrinti funkcijas, panašias į siūlomas prieigos valdytojų. Jeigu tokiu dvejopu vaidmeniu naudojamosi taip, kad kitiems papildomų ar taikomosios programinės įrangos paslaugų teikėjams užkertamas kelias vienodomis sąlygomis naudotis ta pačia operacine sistema, aparatine įranga ar programinės įrangos funkcijomis, kuriomis prieigos valdytojas gali naudotis arba naudojasi teikdamas bet kokias papildomas paslaugas, tokiais veiksmais gali būti sudaromos didelės kliūtys tokių papildomų paslaugų teikėjui diegti naujoves ir užtikrinti tokių papildomų paslaugų galutinių naudotojų laisvę rinktis. Todėl prieigos valdytojai turėtų būti įpareigoti užtikrinti vienodą prieigą prie tos pačios operacinės sistemos, aparatinės įrangos ar programinės įrangos funkcijų, kuriomis prieigos valdytojas gali naudotis arba naudojasi teikdamas bet kokias papildomas paslaugas, ir sąveikumą su jomis;

- (53) prieigos valdytojų teikiamų internetinės reklamos paslaugų teikimo verslo klientams, įskaitant reklamuotojus ir leidėjus, sąlygos dažnai yra neskaidrios ir neaiškos. Dėl to reklamuotojams ir leidėjams dažnai trūksta informacijos apie atitinkamos reklamos poveikį. Taigi siekiant užtikrinti didesnę šiame reglamente nurodytų internetinės reklamos paslaugų ir į to paties paslaugų teikėjo kitas pagrindinių platformų paslaugas visiškai integruotų paslaugų sąžiningumą, skaidrumą ir konkurencingumą, paslaugų teikėjai, kuriems suteiktas prieigos valdytojo statusas, reklamuotojams ir leidėjams turėtų leisti, jiems paprašius, nemokamai naudotis prieigos valdytojo turimomis veiksmingumo matavimo priemonėmis ir gauti informaciją, reikalingą reklamuotojams, besireklamuojančių įmonių vardu veikiančioms reklamos agentūroms, taip pat leidėjams, kad jie galėtų atlikti savarankišką nepriklausomą atitinkamų internetinės reklamos paslaugų teikimo patikrinimą;
- (54) prieigos valdytojai turi prieigą prie milžiniško kiekio duomenų, kuriuos jie renka teikdami pagrindines platformų paslaugas ir kitas skaitmenines paslaugas. Siekiant, kad prieigos valdytojai, apribodami galimybę verslo klientams persikelti savo duomenis, nedarytų neigiamo poveikio pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumui ir galimybėms diegti inovacijas dinamiškame skaitmeniniame sektoriuje, verslo klientams ir galutiniams naudotojams turėtų būti suteikta galimybė veiksmingai ir iš karto gauti savo duomenimis, kuriuos jie pateikė arba sukūrė naudodamiesi atitinkamomis prieigos valdytojo teikiamomis pagrindinėmis platformų paslaugomis, struktūriniu, įprastai naudojamu kompiuterio skaitomu formatu. Toks reikalavimas taip pat turėtų būti taikomas visiems kitiems įvairiais lygiais agreguotiems duomenims, kurie gali būti reikalingi, kad faktiškai būtų suteikta galimybė tokius duomenis perkelti. Taip pat turėtų būti užtikrinta, kad verslo klientai ir galutiniai naudotojai galėtų veiksmingai perkelti tokius duomenis tikruoju laiku, pavyzdžiui, pasinaudodami pažangiomis taikomųjų programų sąsajomis. Užtikrinus geresnes galimybes keisti paslaugos teikėją ir rinktis alternatyvas padidėtų verslo klientų ir galutinių naudotojų pasirinkimo galimybės, o prieigos valdytojai ir verslo klientai būtų paskatinti diegti inovacijas;
- (55) verslo klientai, kurie naudojasi prieigos valdytojų teikiamomis pagrindinėmis platformų paslaugomis, ir tokių verslo klientų galutiniai naudotojai pateikia ir sukuria milžinišką kiekį duomenų, įskaitant iš naudojimosi tokiomis paslaugomis gaunamus duomenis. Tam, kad verslo klientai galėtų pasinaudoti atitinkamais taip sukurtais

duomenimis, prieigos valdytojas, jų prašymu, turėtų suteikti neribotas galimybes nemokamai gauti tokius duomenis. Galimybė gauti tokius duomenis taip pat turėtų būti sudaryta verslo klientų samdomoms trečiosioms šalims, kurios tvarko tokius duomenis verslo kliento vardu. Duomenų, kuriuos naudodamiesi kitomis to paties prieigos valdytojo teikiamomis paslaugomis pateikė arba sukūrė tie patys verslo klientai ir tie patys šių verslo klientų galutiniai naudotojai, gali būti prašoma tuo atveju, kai tokie duomenys yra neatsiejamai susiję su atitinkamais prašomais duomenimis. Todėl prieigos valdytojas neturėtų taikyti jokių sutartinių ar kitokių apribojimų, kad užkirstų galimybę verslo klientams gauti atitinkamus duomenis, ir turėtų suteikti verslo klientams galimybę gauti savo galutinių naudotojų sutikimą pasinaudoti prieiga prie tokių duomenų ir juos išgauti, kai tokio sutikimo reikalaujama pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir Direktyvą 2002/58/EB. Atitinkamomis techninėmis priemonėmis, pavyzdžiui įdiegę pažangias taikomųjų programų sąsajas, prieigos valdytojai taip pat turėtų suteikti galimybę šiuos duomenis gauti tikruoju laiku;

- (56) interneto paieškos sistemų vertė atitinkamiems jomis besinaudojantiems verslo klientams ir galutiniams naudotojams didėja tolygiai didėjant bendram tokių klientų ir naudotojų skaičiui. Interneto paieškos sistemų teikėjai renka ir saugo agreguotus duomenų rinkinius, kuriuose yra informacija apie tai, ko naudotojai ieškojo ir kaip jie pasinaudojo jiems pateiktais rezultatais. Interneto paieškos sistemų paslaugų teikėjai renka šiuos duomenis, remdamiesi jų pačių interneto paieškos sistemoje atliktomis paieškomis ir, kai taikoma, paieškomis, kurios atliktos jų tolesnės grandies komercinių partnerių platformose. Galimybė prieigos valdytojams gauti tokius reitingų nustatymo, užklausų, spustelėjimų ir peržiūrų duomenis yra didelė kliūtis patekti į rinką ir joje plėstis, o tai daro neigiamą poveikį interneto paieškos sistemų paslaugų konkurencingumui. Todėl prieigos valdytojai turėtų būti įpareigoti suteikti prieigą prie tokių reitingų nustatymo, užklausų, spustelėjimų ir peržiūrų duomenų, susijusių su nemokamomis ir mokamomis vartotojų paieškomis interneto paieškos sistemose, kitiems tokių paslaugų teikėjams sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis, kad tokie kiti teikėjai galėtų optimizuoti savo paslaugas ir konkuruoti su atitinkamomis pagrindinėmis platformų paslaugomis. Galimybė gauti tokius duomenis taip pat turėtų būti suteikta interneto paieškos sistemos teikėjo samdomoms trečiosioms šalims, kurios tvarko tokius duomenis interneto paieškos sistemos vardu. Prieigos valdytojas turėtų užtikrinti, kad suteikdamas prieigą prie savo paieškos duomenų tinkamomis priemonėmis užtikrintų galutinių naudotojų asmens duomenų apsaugą, iš esmės nepablogindamas duomenų kokybės ar jų naudingumo;
- (57) visų pirma prieigos valdytojai, kurie suteikia galimybę naudotis taikomosios programinės įrangos parduotuvėmis, veikia kaip svarbūs tarpininkai, kuriais naudodamiesi verslo klientai gali pasiekti galutinius naudotojus. Dėl skirtingos šių prieigos valdytojų ir jų taikomosios programinės įrangos parduotuvėmis besinaudojančių verslo klientų derybinės galios šiems prieigos valdytojams neturėtų būti leista nustatyti bendrųjų sąlygų, įskaitant kainodaros sąlygas, kurios būtų nesąžiningos arba lemtų nepagrįstą skirtingų sąlygų taikymą. Kainodara arba kitos bendrosios duomenų gavimo sąlygos turėtų būti laikomos nesąžiningomis, jeigu pažeidžiama verslo klientų teisių ir pareigų pusiausvyra arba prieigos valdytojui suteikiamas pranašumas, kuris nėra proporcingas verslo klientams teikiamai prieigos valdytojo paslaugai, arba sudaromos nepalankios sąlygos verslo klientams, teikiantiems tokias pačias arba panašias paslaugas kaip prieigos valdytojas. Vertinant duomenų gavimo bendrųjų sąlygų sąžiningumą galima remtis šiais kriterijais: mokesčiu arba sąlygomis, kuriuos kiti taikomosios programinės įrangos parduotuvių

valdytojai taiko toms pačioms arba panašioms paslaugoms; mokesčiu arba sąlygomis, kuriuos taikomosios programinės įrangos pardavėjas taiko įvairioms susijusioms arba panašioms paslaugoms arba skirtingo pobūdžio galutiniams naudotojams; mokesčiu arba sąlygomis, kuriuos taikomosios programinės įrangos pardavėjas taiko tai pačiai paslaugai skirtinguose geografiniuose regionuose; mokesčiu arba sąlygomis, kuriuos taikomosios programinės įrangos pardavėjas taiko tai pačiai prieigos valdytojo siūlomai paslaugai. Šio įsipareigojimo taikymas neturėtų reikšti, kad suteikiama teisė gauti duomenis, ir toks įsipareigojimas neturėtų daryti poveikio taikomosios programinės įrangos pardavėjų valdytojų galimybei vykdyti nustatytas pareigas kovojant su neteisėtu ir nepageidaujamu turiniu, kaip nurodyta reglamente [Skaitmeninių paslaugų aktas];

- (58) siekiant užtikrinti šiame reglamente nustatytų įsipareigojimų veiksmingumą, kartu įsitikinant, jog šie įsipareigojimai būtų taikomi tik tiek, kiek tai būtina, kad būtų užtikrintas konkurencingumas ir šalinami žalingi nesąžiningo prieigos valdytojų elgesio padariniai, svarbu juos aiškiai nustatyti ir apibrėžti, kad prieigos valdytojui būtų suteikta galimybė iškart juos vykdyti, laikantis visų Reglamento (ES) 2016/679 ir Direktyvos 2002/58/EB nuostatų, užtikrinant vartotojų apsaugą, kibernetinį saugumą ir produktų saugą. Prieigos valdytojai turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi pritaikytų šio reglamento nuostatų. Todėl tais atvejais, kai tą daryti tikslinga, būtinos priemonės turėtų būti kuo labiau integruotos į prieigos valdytojų naudojamą technologinį dizainą. Vis dėlto tam tikrais atvejais gali būti pagrįsta Komisijai surengti dialogą su atitinkamu prieigos valdytoju ir papildomai nustatyti tam tikras priemones, kurių atitinkamas prieigos valdytojas turėtų imtis, kad faktiškai įvykdytų šiuos įsipareigojimus, kurie gali būti papildomai apibrėžti. Tokia dialogo reguliavimo klausimais galimybė turėtų sudaryti sąlygas prieigos valdytojams vykdyti įsipareigojimus ir greičiau teisingai įgyvendinti reglamentą;
- (59) siekiant užtikrinti proporcingumą prieigos valdytojams taip pat turėtų būti suteikta galimybė prašyti sustabdyti, kiek būtina, tam tikro įsipareigojimo vykdymą susiklosčius išimtinėms aplinkybėms, kurių prieigos valdytojas negali kontroliuoti, pavyzdžiui, įvykus nenumatytam išorės sukrėtimui, dėl kurio laikinai dinga didžioji dalis galutinių naudotojų paklausos, susijusios su atitinkama pagrindine platformos paslauga, kai prieigos valdytojas įrodo, kad jeigu bus vykdomas tam tikras įsipareigojimas, gali kilti grėsmė atitinkamo prieigos valdytojo veiklos Sąjungoje ekonominiam gyvybingumui;
- (60) išimtinėmis aplinkybėmis, pagrįstomis tam tikrais motyvais, susijusiais su visuomenės dorove, visuomenės sveikata ar visuomenės saugumu, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė nuspręsti, kad atitinkamas įsipareigojimas netaikomas konkrečiai pagrindinei platformos paslaugai. Viešiesiems interesams daromas neigiamas poveikis gali reikšti, kad tam tikro įsipareigojimo vykdymo užtikrinimo kaina visai visuomenei tam tikru išimtiniu atveju būtų pernelyg didelė, taigi neproporcinga. Dialogas reguliavimo klausimais, skirtas sudaryti sąlygas vykdyti įsipareigojimus numatant galimybes tam tikrais atvejais sustabdyti jų vykdymą ir nuo jo atleisti, turėtų užtikrinti šiame reglamente nustatytų įsipareigojimų proporcingumą, tačiau nesumažinti laukiamo *ex ante* poveikio sąžiningumui ir konkurencingumui;
- (61) kaskart vertinant galimą prieigos valdytojų veiksmų, kai renkami ir kaupiami dideli galutinių naudotojų duomenų kiekiai, neigiamą poveikį svarbu įvertinti galutinių naudotojų duomenų apsaugos ir privatumo interesų aspektus. Užtikrinus tinkamą prieigos valdytojų naudojamų profiliavimo priemonių skaidrumo lygį būtų sudarytos geresnės sąlygos užtikrinti pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumą, prieigos

valdytojams darant išorės spaudimą, kad išsamus vartotojų profiliavimas šiame sektoriuje netaptų įprasta norma, nes galimi nauji rinkos dalyviai arba pradedantieji paslaugų teikėjai negali tokiu pačiu mastu gauti tokios pačios apimties ir išsamumo duomenų. Užtikrinus didesnę skaidrumą turėtų būti suteikta galimybė kitiems pagrindinių platformų paslaugų teikėjams geriau išsiskirti daugiau privatumo užtikrinančiomis priemonėmis. Tam, kad būtų užtikrintas minimalus šio skaidrumo įsipareigojimo veiksmingumas, iš prieigos valdytojų turėtų būti reikalaujama bent pateikti aprašytą informaciją, kurios pagrindu vykdomas profiliavimas, įskaitant informaciją apie tai, ar tokiam tikslui naudojami asmens duomenys ir duomenys, gauti remiantis naudotojo veikla, taikomas duomenų tvarkymo priemonės, profilio parengimo ir galimo panaudojimo tikslą, tokio profiliavimo poveikį prieigos valdytojo paslaugoms ir priemonės, kurių imtasi tam, kad galutiniai naudotojai galėtų būti informuoti apie atitinkamą tokio profiliavimo taikymą ir kad būtų gautas jų sutikimas;

- (62) tam, kad būtų užtikrintas visapusiškas ir tvarus visų šio reglamento tikslų pasiekimas, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė įvertinti, ar pagrindinių platformų paslaugų teikėjui turėtų būti suteiktas prieigos valdytojo statusas, kai jis neatitinka šiame reglamente nustatytų kiekybinių ribų, ar įsipareigojimų nuolat nevykdančiam prieigos valdytojui galima pagrįstai taikyti papildomas taisomąsias priemones ir ar reikėtų peržiūrėti su prieigos valdytojų nesąžiningais veiksmais susijusių įsipareigojimų sąrašą ir nustatyti papildomus veiksmus, kurie yra tokie patys nesąžiningi ir ribojantys skaitmeninių rinkų konkurencingumą. Tokį vertinimą reikėtų atlikti remiantis rinkos tyrimais, kurie turi būti įvykdyti per atitinkamą laiką, taikant aiškias procedūras ir terminus, kad būtų sudarytos sąlygos užtikrinti šio reglamento *ex ante* poveikį skaitmeninio sektoriaus konkurencingumui ir sąžiningumui bei užtikrinti reikalaujamą teisinio tikrumo lygį;
- (63) atlikus rinkos tyrimą gali būti nustatyta, kad pagrindines platformų paslaugas teikianti įmonė atitinka visus bendruosius kokybinius kriterijus, kad būtų laikoma prieigos valdytoju. Tada ji iš esmės turėtų vykdyti visus atitinkamus šiame reglamente nustatytus įsipareigojimus. Vis dėlto prieigos valdytojams, kurie, Komisijos nuomone, gali artimiausiu metu tapti įsitvirtinusiiais ilgaamžiais rinkos dalyviais, Komisija turėtų taikyti tik tuos įsipareigojimus, kurie būtini ir tinkami, siekiant užtikrinti, kad atitinkamas prieigos valdytojas netaptų įsitvirtinusi ilgaamžiu rinkos dalyviu. Vertindama tokius besiformuojančius prieigos valdytojus Komisija turėtų atsižvelgti į tai, kad toks statusas iš esmės yra laikinas, ir todėl atitinkamu momentu turėtų būti nuspręsta, ar tokiam pagrindinių platformų paslaugų teikėjui turėtų būti taikomas visas prieigos valdytojo įsipareigojimų rinkinys, nes jis tapo įsitvirtinusi ilgaamžiu rinkos dalyviu, ar tokio statuso suteikimo sąlygos galiausiai nėra įvykdytos ir dėl to visi anksčiau nustatyti įsipareigojimai turėtų būti netaikomi;
- (64) Komisija turėtų ištirti ir įvertinti, ar pagrįsta taikyti papildomas elgesio arba, kai tinkama, struktūrines taisomąsias priemones, siekiant užtikrinti, kad prieigos valdytojas, nuolat nevykdydamas vieno ar kelių šiame reglamente nustatytų įsipareigojimų ir taip dar labiau sustiprinęs savo, kaip prieigos valdytojo, padėtį rinkoje, negalėtų kliudyti pasiekti šio reglamento tikslus. Taip būtų tokiu atveju, jeigu dar padidėjo prieigos valdytojo užimama vidaus rinkos dalis, verslo klientai ir galutiniai naudotojai tapo dar labiau ekonomiškai priklausomi nuo prieigos valdytojo pagrindinių platformų paslaugų, nes tokių klientų ir naudotojų kiekis dar labiau išaugo, ir prieigos valdytojui labiau įsitvirtinus rinkoje jis iš to gauna naudos. Todėl tokiais atvejais Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai taikyti bet kokias elgesio ar struktūrines taisomąsias priemones, atitinkamai laikantis proporcingumo principo.

Struktūrinės taisomosios priemonės, pavyzdžiui, teisinis, funkcinis ar struktūrinis atskyrimas, įskaitant verslo ar jo dalių perleidimą, turėtų būti taikomos tik tuo atveju, jei nėra lygiai taip pat veiksmingos elgesio taisomosios priemonės arba jei lygiai taip veiksminga elgesio taisomoji priemonė atitinkamai įmonei būtų didesnė našta nei struktūrinė taisomoji priemonė. Įmonės struktūros, kuri buvo iki nustatant, kad nuolat nevykdomi įsipareigojimai, keitimas proporcingu būtų laikomas tik tuo atveju, jeigu yra didelė rizika, kad tokį nuolatinį įsipareigojimų nevykdymą lemia pati atitinkamos įmonės struktūra;

- (65) paslaugos ir praktika pagrindinių platformų paslaugų srityje ir rinkose, kuriose tokios paslaugos teikiamos, gali greitai ir iš esmės pasikeisti. Siekiant užtikrinti, kad šis reglamentas išliktų aktualus ir būtų veiksminga bei visapusiška reguliavimo priemonė prieigos valdytojų keliamoms problemoms spręsti, svarbu numatyti reguliarią pagrindinių platformų paslaugų sąrašo ir šiame reglamente nustatytų įsipareigojimų peržiūrą. Tai itin svarbu siekiant užtikrinti, kad būtų nustatytas elgesys, kuriuo gali būti ribojamas pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumas arba kuris yra nesąžiningas. Nors atsižvelgiant į tai, kad skaitmeninis sektorius greitai keičiasi, svarbu reguliariai atlikti peržiūrą, kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas dėl reguliavimo sąlygų, kiekviena peržiūra turėtų būti atlikta per pagrįstą ir tinkamą laiką. Rinkos tyrimais taip pat turėtų būti užtikrinta, kad Komisija turėtų tvirtų įrodymų, kuriais remdamasi ji galėtų įvertinti, ar reikėtų siūlyti iš dalies pakeisti šį reglamentą tam, kad būtų papildyti ar išsamiau išdėstyti pagrindinių platformų paslaugų sąrašai. Jais taip pat turėtų būti užtikrinta, kad Komisija turėtų tvirtų įrodymų, kuriais remdamasi ji galėtų įvertinti, ar reikėtų siūlyti iš dalies pakeisti šiame reglamente nustatytus įsipareigojimus arba ar ji turėtų priimti deleguotąjį aktą dėl tokių įsipareigojimų atnaujinimo;
- (66) tuo atveju, jeigu prieigos valdytojai elgiasi nesąžiningai arba elgiasi taip, kad dėl to ribojamas pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumas, kai tokios paslaugos jau yra įtrauktos į šį reglamentą, tačiau nėra aiškiai nustatyta, kad tokiam elgesiui taikomi įsipareigojimai, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė atnaujinti šį reglamentą priimant deleguotuosius aktus. Kai reglamentas atnaujinamas priimant deleguotuosius aktus, turėtų būti taikomi tie patys reikalavimai dėl tyrimo, taigi pirmiausia turi būti atliktas rinkos tyrimas. Komisija taip pat turėtų vadovautis iš anksto apibrėžtu standartu tokiam elgesiui nustatyti. Tokio teisinio standarto taikymas turėtų užtikrinti, kad įsipareigojimų, kurie bet kada gali būti nustatyti prieigos valdytojams pagal šį reglamentą, pobūdis būtų pakankamai nuspėjamas;
- (67) kai per įsipareigojimų nevykdymo nustatymo procedūrą arba atliekant tyrimą dėl nuolatinio įsipareigojimų nevykdymo prieigos valdytojas pateikia Komisijai pasiūlymą dėl tam tikrų įsipareigojimų prisiėmimo, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė priimti sprendimą, pagal kurį šie įsipareigojimai tampa privalomais atitinkamam prieigos valdytojui, jeigu Komisija mano, kad tokiais įsipareigojimais užtikrinamas veiksmingas šiame reglamente nustatytų įsipareigojimų vykdymas. Šiame sprendime taip pat turėtų būti konstatuota, kad nebėra pagrindo Komisijai imtis veiksmų;
- (68) siekiant užtikrinti veiksmingą šio reglamento įgyvendinimą ir jo laikymąsi, Komisijai turėtų būti suteikti tvirti tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimai, kad ji galėtų atlikti tyrimus, užtikrinti šiame reglamente nustatytų taisyklių vykdymą ir stebėseną, kartu užtikrindama pagrindinę teisę būti išklaustam ir teisę susipažinti su byla per vykdymo užtikrinimo procedūras. Komisijai taip pat turėtų būti suteikti tyrimo įgaliojimai rinkos tyrimams atlikti, siekiant atnaujinti ir peržiūrėti šį reglamentą;

- (69) Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai prašyti pateikti informaciją, kuri reikalinga šio reglamento tikslams visoje Sąjungoje įgyvendinti. Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su visais reikšmingais dokumentais, duomenimis, duomenų baze, algoritmais ir informacija, kuri reikalinga siekiant pradėti ir vykdyti tyrimus, taip pat vykdyti šiame reglamente nustatytą įsipareigojimų vykdymo stebėseną, neatsižvelgiant į tai, kas turi aptariamus dokumentus, duomenis ar informaciją, ir neatsižvelgiant į jų formą ar formatą, laikmeną ar jų saugojimo vietą;
- (70) Komisijai turėtų būti suteikta galimybė tiesiogiai įmonių ar įmonių asociacijų paprašyti pateikti visus reikšmingus įrodymus, duomenis ir informaciją. Be to, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė prašyti valstybės narės bet kurios valdžios institucijos, įstaigos ar tarnybos arba bet kurio fizinio ar juridinio asmens suteikti visą reikšmingą informaciją pagal šį reglamentą. Vykdydamos Komisijos sprendimą įmonės privalo atsakyti į faktinius klausimus ir pateikti dokumentus;
- (71) Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai atlikti patikrinimus vietoje ir apklausti bet kurį asmenį, galintį turėti naudingos informacijos, ir užfiksuoti jo pareiškimus;
- (72) Komisijai taip pat turėtų būti suteikta galimybė imtis veiksmų, kurie būtini siekiant užtikrinti šiame reglamente nustatytą įsipareigojimų veiksmingą įgyvendinimą ir jų vykdymą. Tie veiksmai turėtų apimti Komisijai suteiktą įgaliojimą paskirti nepriklausomus išorės ekspertus, pavyzdžiui, auditorius, kurie padėtų Komisijai šiame procese, įskaitant, kai taikoma, iš kompetentingų nepriklausomų institucijų, pavyzdžiui, duomenų ar vartotojų apsaugos institucijų;
- (73) šiame reglamente nustatytą įsipareigojimų vykdymas turėtų būti užtikrintas skiriant vienkartinės ir periodinės baudas. Todėl taip pat turėtų būti nustatyti atitinkami už įsipareigojimų nevykdymą ir procedūrinių taisyklių pažeidimus skiriamų vienkartinių ir periodinių baudų dydžiai, numatant atitinkamus senaties terminus. Teisingumo Teismas turėtų turėti neribotą jurisdikciją tokių vienkartinių ir periodinių baudų atžvilgiu;
- (74) siekiant užtikrinti veiksmingą vienkartinių baudų, nustatytų įmonių asociacijoms už pažeidimus, išieškojimą, būtina nustatyti sąlygas, kuriomis Komisija gali reikalauti, kad įmonių asociacijoms esant nemokioms, vienkartinę baudą sumokėtų jos narės;
- (75) vykdant procedūras pagal šį reglamentą suinteresuotoms įmonėms turėtų būti suteikta teisė reikalauti, kad Komisija jas išklausytų, o priimtus sprendimus reikėtų skelbti viešai. Užtikrinant suinteresuotų įmonių teisę į gerą administravimą ir teisę į gynybą, visų pirma teisę susipažinti su byla ir teisę būti išklausytoms, itin svarbu, kad būtų apsaugota konfidenciali informacija. Be to, Komisija, laikydamasi informacijos konfidencialumo reikalavimų, turėtų užtikrinti, kad bet kokia informacija, kuria remtasi priimant sprendimą, būtų atskleista tiek, kad sprendimo adresatai galėtų suprasti faktines aplinkybes ir motyvus, kuriais grindžiamas sprendimas. Galiausiai, tam tikromis sąlygomis kai kurie verslo veiklos duomenys, pavyzdžiui, advokatų ir klientų bendravimas, gali būti laikomi konfidencialiais, jeigu tenkinamos atitinkamos sąlygos;
- (76) siekiant užtikrinti vienodas 3, 6, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 25 ir 30 straipsnių įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais

įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011³⁵;

- (77) pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011 įsteigtas patariamasis komitetas taip pat turėtų teikti nuomones dėl tam tikrų individualių Komisijos sprendimų, priimtų pagal šį reglamentą. Siekiant užtikrinti skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriose yra prieigos valdytojų, konkurencingumą ir sąžiningumą visoje Sąjungoje, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai pagal Sutarties 290 straipsnį priimti aktus, kuriais papildomas šis reglamentas. Visų pirma deleguotieji aktai turėtų būti priimti dėl kiekybinių ribų, kurios naudojamos pagal šį reglamentą suteikiant prieigos valdytojo statusą, nustatymo metodikos, ir dėl šiame reglamente nustatytų įsipareigojimų atnaujinimo, kai atlikusi rinkos tyrimą Komisija nustato poreikį atnaujinti įsipareigojimus, susijusius su veiksmais, kuriais ribojamas pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumas arba kurie yra nesąžiningi. Ypač svarbu, kad Komisija tinkamai konsultuotųsi ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais³⁶. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams turėtų būti nuolat suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (78) Komisija turėtų periodiškai vertinti šį reglamentą ir atidžiai stebėti jo poveikį komercinių santykių interneto platformų ekonomikoje konkurencingumui ir sąžiningumui, visų pirma siekdama nustatyti pakeitimų poreikį, atsižvelgiant į reikšmingus techninius ar komercinius pokyčius. Atliekant tokį vertinimą turėtų būti reguliariai peržiūrimas pagrindinių platformų paslaugų sąrašas ir prieigos valdytojams skirti įsipareigojimai bei jų vykdymo užtikrinimas, siekiant užtikrinti, kad skaitmeninės rinkos visoje Sąjungoje būtų konkurencingos ir sąžiningos. Siekiant sudaryti išsamų vaizdą apie šiame sektoriuje vykstančius pokyčius, atliekant vertinimą turėtų būti atsižvelgiama į valstybių narių ir susijusių suinteresuotųjų šalių patirtį. Šiuo klausimu Komisija taip pat gali atsižvelgti į Interneto platformų ekonomikos stebėjimo centro, kuris pirmą kartą įsteigtas 2018 m. balandžio 26 d. Komisijos sprendimu C(2018)2393, jai pateiktas nuomones ir ataskaitas. Atlikusi tą vertinimą, Komisija turėtų imtis deramų priemonių. Komisija, atlikdama šiame reglamente numatytų veiksmų ir įsipareigojimų vertinimą ir peržiūrą, turėtų siekti išlaikyti aukštą bendrą ES teisių ir vertybių, ypač lygybės ir nediskriminavimo, apsaugos bei paisymo lygį;
- (79) šio reglamento tikslas – užtikrinti skaitmeninio sektoriaus apskritai ir ypač pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumą ir sąžiningumą, siekiant skatinti diegti inovacijas, užtikrinti aukštą skaitmeninių produktų ir paslaugų kokybę, sąžiningas ir konkurencingas kainas bei aukštą kokybę ir didelę galutinių naudotojų pasirinkimo laisvę skaitmeniniame sektoriuje. Dėl prieigos valdytojų verslo modelio ir veiklos bei jų veiklos masto ir poveikio valstybės narės negali to deramai pasiekti, tai galima visiškai pasiekti tik Sąjungos lygmeniu. Sąjunga gali patvirtinti priemones,

³⁵ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13);

³⁶ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

šiuo reglamentu paisoma pagrindinių žmogaus teisių ir principų, visų pirma pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač jos 16, 47 ir 50 straipsniuose. Taigi šis reglamentas turėtų būti aiškinamas ir taikomas paisant tų teisių ir principų, PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Dalykas, taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos suderintos taisyklės, kuriomis užtikrinamas skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriose yra prieigos valdytojų, konkurencingumas ir sąžiningumas visoje Sąjungoje.
2. Šis reglamentas taikomas pagrindinėms platformų paslaugoms, kurias prieigos valdytojai teikia arba siūlo Sąjungoje įsisteigusiems verslo klientams arba Sąjungoje gyvenantiems arba esantiems galutiniams naudotojams, neatsižvelgiant į prieigos valdytojų įsisteigimo ar gyvenamąją vietą ir nepriklausomai nuo paslaugų teikimui kitais atvejais taikytinos teisės.
3. Šis reglamentas netaikomas rinkoms, susijusioms su:
 - a) elektroninių ryšių tinklais, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1972 2 straipsnio 1 punkte³⁷;
 - b) elektroninių ryšių paslaugomis, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/1972 2 straipsnio 4 punkte, išskyrus tas, kurios susijusios su asmenų tarpusavio ryšio paslaugomis, kaip apibrėžta tos direktyvos 2 straipsnio 4 punkto b papunktyje.
4. Asmenų tarpusavio ryšio paslaugų srityje šis reglamentas nedaro poveikio pagal Direktyvos (ES) 2018/1972 61 straipsnį nacionalinėms reguliavimo ir kitoms kompetentingoms institucijoms suteiktoms galioms ir užduotims.
5. Valstybės narės įstatymuose ir kituose teisės aktuose nenustato jokių papildomų įsipareigojimų prieigos valdytojams konkurencingų ir sąžiningų rinkų užtikrinimo tikslais. Tai nedaro poveikio taisyklėms, kuriomis siekiama apsaugoti kitus teisėtus viešuosius interesus, laikantis Sąjungos teisės. Visų pirma, šiuo reglamentu valstybėms narėms, siekiančioms apsaugoti vartotojus arba kovoti su nesąžininga konkurencija, nekliudoma nustatyti Sąjungos teisę atitinkančių įsipareigojimų įmonėms, įskaitant pagrindinių platformų paslaugų teikėjus, kai šie įsipareigojimai yra nesusiję su tuo, kad atitinkamoms įmonėms suteiktas prieigos valdytojo statusas, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą.
6. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis SESV 101 ir 102 straipsnių taikymui. Juo taip pat nedaromas poveikis šių nuostatų taikymui: nacionalinių taisyklių, kuriomis

³⁷ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (nauja redakcija) (OL L 321, 2018 12 17, p. 36).

draudžiami antikonkurenciniai susitarimai, įmonių asociacijų sprendimai, suderinti veiksmai ir piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi; nacionalinių konkurencijos taisyklių, kuriomis draudžiami kitos formos vienašaliai veiksmai, jeigu jos taikomos ne prieigos valdytojams, o kitoms įmonėms, arba reiškia, kad nustatomi papildomi įsipareigojimai prieigos valdytojams; Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004³⁸ ir nacionalinių taisyklių dėl susijungimų kontrolės; Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1150 ir Reglamento (ES) .../...³⁹.

7. Nacionalinės institucijos nepriima sprendimų, kurie prieštarautų Komisijos sprendimui, priimtam pagal šį reglamentą. Komisija ir valstybės narės glaudžiai bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus vykdymo užtikrinimo srityje.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) prieigos valdytojas – pagrindinių platformos paslaugų teikėjas, kuriam prieigos valdytojo statusas suteiktas pagal 3 straipsnį;
- 2) pagrindinė platformos paslauga yra viena iš šių paslaugų:
 - a) internetinė tarpininkavimo paslauga;
 - b) interneto paieškos sistema;
 - c) internetinė socialinių tinklų paslauga;
 - d) dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslauga;
 - e) su numeriu nesiejamo asmenų tarpusavio ryšio paslauga;
 - f) operacinė sistema;
 - g) debesijos kompiuterijos paslauga;
 - h) reklamos paslauga, įskaitant reklamos tinklų, reklamos mainų ir visas kitas reklamos tarpininkavimo paslaugas, kurias teikia bet kurią iš a–g punktuose nurodytų pagrindinių platformos paslaugų teikiantis paslaugų teikėjas;
- 3) informacinės visuomenės paslauga – paslauga, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies b punkte;
- 4) skaitmeninis sektorius – produktų ir paslaugų, kurie teikiami naudojantis informacinės visuomenės paslaugomis, sektorius;
- 5) internetinės tarpininkavimo paslaugos – paslaugos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2019/1150 2 straipsnio 2 punkte;
- 6) interneto paieškos sistema – skaitmeninė paslauga, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2019/1150 2 straipsnio 5 punkte;
- 7) internetinė socialinio tinklo paslauga – platforma, kuri suteikia galimybę galutiniams naudotojams įvairiuose įrenginiuose užmegzti ryšį, dalytis informacija, ją rasti ir

³⁸ 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB Susijungimų reglamentas) (OL L 24, 2004 1 29, p. 1).

³⁹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../.. – pasiūlymas dėl skaitmeninių paslaugų bendrosios rinkos (Skaitmeninių paslaugų aktas), kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB.

bendrauti tarpusavyje, visų pirma naudojantis pokalbiais, įrašais, vaizdo medžiaga ir rekomendacijomis;

- 8) dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslauga – paslauga, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2010/13⁴⁰ 1 straipsnio 1 dalies aa punkte;
- 9) su numeriu nesiejamo asmenų tarpusavio ryšio paslauga – paslauga, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/1972 2 straipsnio 7 punkte;
- 10) operacinė sistema – sistemos programinė įranga, kuri kontroliuoja pagrindines aparatinės įrangos arba programinės įrangos funkcijas ir leidžia taikomajai programinei įrangai joje veikti;
- 11) debesijos kompiuterijos paslaugos – skaitmeninė paslauga, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/1148⁴¹ 4 straipsnio 19 punkte;
- 12) taikomosios programinės įrangos parduotuvės – internetinės tarpininkavimo paslaugos, iš esmės susijusios su taikomąja programine įranga, kaip produktu ar paslauga, dėl kurios tarpininkaujama;
- 13) taikomoji programinė įranga – skaitmeninis produktas ar paslauga, kurie veikia operacinėje sistemoje;
- 14) papildoma paslauga – paslauga, teikiama tada, kai teikiamos pagrindinės platformos paslaugos, arba kartu su šiomis paslaugomis, įskaitant mokėjimo paslaugas, kaip apibrėžta 4 straipsnio 3 punkte, ir technines paslaugas, kuriomis užtikrinamas mokėjimo paslaugų teikimas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 3 straipsnio j punkte, užsakymo įvykdymo, atpažinties ar reklamos paslaugas;
- 15) atpažinties paslauga – tokios papildoma paslauga, kuri suteikia galimybę bet koku būdu patikrinti galutinių naudotojų ar verslo klientų tapatybę, nepriklausomai nuo naudojamos technologijos;
- 16) galutinis naudotojas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris pagrindinėmis platformos paslaugomis naudojasi ne kaip verslo klientas;
- 17) verslo klientas – komercinę ar profesinę veiklą vykdomas fizinis ar juridinis asmuo, kuris, galutiniams naudotojams tiekdamas prekes ar teikdamas paslaugas arba siekdamas tą daryti naudojasi pagrindinėmis platformos paslaugomis;
- 18) reitingas – prekių arba paslaugų, kurios siūlomos naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis arba internetinėmis socialinių tinklų paslaugomis, santykinis reikšmingumas arba interneto paieškos sistemose paieškos rezultatams, kuriuos atitinkamai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai, internetinių socialinių tinklų paslaugų teikėjai arba interneto paieškos sistemų teikėjai pateikia, sudaro arba praneša, suteikiama svarba, neatsižvelgiant į technologines priemones, kuriomis tokie rezultatai pateikiami, sudaromi ar pranešami;

⁴⁰ 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1).

⁴¹ 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (OL L 194, 2016 7 19, p. 1).

- 19) duomenys – veiksmų, faktų ar informacijos ir tokių veiksmų, faktų ar informacijos rinkinių skaitmeninė išraiška, įskaitant garso, vaizdo arba garso ir vaizdo įrašus;
- 20) asmens duomenys – be kokia informacija, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 punkte;
- 21) ne asmens duomenys – duomenys, kurie nėra asmens duomenys, apibrėžti Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 punkte;
- 22) įmonė – susijusi ar asocijuotoji įmonė, kuri dėl kitos įmonės tiesioginės ar netiesioginės kontrolės priklauso grupei, ir kuri vykdo ekonominę veiklą, neatsižvelgiant į jos teisinį statusą ir finansavimo būdą;
- 23) kontrolė – galimybė daryti didelę įtaką įmonei, kaip tai suprantama pagal Reglamentą (ES) Nr. 139/2004.

II skyrius

Prieigos valdytojais

3 straipsnis

Prieigos valdytojo statuso suteikimas

- 1. Pagrindinių platformų paslaugų teikėjui suteikiamas prieigos valdytojo statusas, jeigu jis:
 - a) daro didelį poveikį vidaus rinkai;
 - b) valdo pagrindinę platformos paslaugą, kuri yra svarbi tarpininkavimo priemonė, kad verslo klientai pasiektų galutinius naudotojus, ir
 - c) yra įsitvirtinęs ilgaamžis rinkos dalyvis arba numatoma, kad toks bus artimiausiu metu.
- 2. Laikoma, kad pagrindinių platformų paslaugų teikėjas atitinka šiuos reikalavimus:
 - a) 1 dalies a punkte nustatytą reikalavimą, kai įmonės, kuriai jis priklauso, metinė apyvarta EEE yra ne mažiau nei 6,5 mlrd. EUR pastaruosius trejus finansinius metus, arba jos vidutinė rinkos kapitalizacija arba tikroji rinkos vertė yra bent 65 mlrd. EUR per paskutinius finansinius metus, be to, jis teikia pagrindinę platformų paslaugą bent trijose valstybėse narėse;
 - b) 1 dalies b punkte nustatytą reikalavimą, kai jis teikia pagrindinę platformų paslaugą, kuria per mėnesį naudojasi daugiau nei 45 mln. aktyvių galutinių naudotojų, įsisteigusių ar esančių Sąjungoje, o per metus – daugiau nei 10 000 aktyvių verslo klientų, įsisteigusių Sąjungoje per paskutinius finansinius metus; pirmoje pastraipoje per mėnesį paslauga besinaudojantys aktyvūs galutiniai naudotojai reiškia didžiąją paskutinių finansinių metų dalį per mėnesį paslauga besinaudojančių aktyvių galutinių naudotojų vidutinį skaičių;
 - c) 1 dalies c punkte nustatytą reikalavimą, kai b punkte nustatyta riba buvo pasiekta kiekvienais iš pastarųjų trejų finansinių metų.
- 3. Jeigu pagrindinių platformų paslaugų teikėjas atitinka visas 2 dalyje nustatytas ribas, jis per tris mėnesius nuo atitikties šioms riboms momento apie tai praneša Komisijai ir pateikia jai atitinkamą 2 dalyje nurodytą informaciją. Pranešime pateikiama atitinkama 2 dalyje nurodyta informacija apie kiekvieną paslaugų teikėjo pagrindinę

platformos paslaugą, kuri atitinka 2 dalies b punkte nustatytas ribas. Kai kuri nors kita pagrindinė platformos paslauga atitinka 2 dalies b punkte nustatytas ribas, pateikiamas atnaujintas pranešimas.

Tai, kad atitinkamas pagrindinių platformos paslaugų teikėjas nepateikia pagal šią dalį reikalaujamos informacijos Komisijai netrukdo bet kuriuo metu suteikti šiems paslaugų teikėjams prieigos valdytojų statusą pagal 4 dalį.

4. Nepagrįstai nedelsdama ir ne vėliau kaip per 60 dienų nuo visos 3 dalyje nurodytos informacijos gavimo Komisija suteikia pagrindinių platformų paslaugų teikėjui, atitinkančiam visas 2 dalyje nurodytas ribas, prieigos valdytojo statusą, išskyrus atvejį, kai toks paslaugų teikėjas, kartu su pranešimu pateikia pakankamai pagrįstus argumentus, kad parodytų, jog atitinkamomis pagrindinės platformos paslaugos veikimo aplinkybėmis ir atsižvelgiant į 6 dalyje išdėstytus aspektus, jis neatitinka 1 dalyje nustatytų reikalavimų.

Jeigu prieigos valdytojas pateikia tokius pakankamai pagrįstus argumentus, kad parodytų, jog jis neatitinka 1 dalyje nustatytų reikalavimų, Komisija vadovaujasi 6 dalimi, kad įvertintų, ar įvykdyti 1 dalyje nustatyti kriterijai.

5. Komisijai pagal 37 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant nustatyti metodiką, pagal kurią nustatoma, ar pasiektos 2 dalyje nustatytos kiekybinės ribos, ir prireikus reguliariai ją pritaikyti, atsižvelgiant į rinkos ir technologinę plėtrą, visų pirma kiek tai susiję su 2 dalies a punkte nustatyta riba.
6. 15 straipsnyje nustatyta tvarka prieigos valdytojo statusą Komisija gali suteikti bet kuriam pagrindinių platformų paslaugų teikėjui, kuris atitinka visus 1 dalyje nustatytus reikalavimus, tačiau atitinka ne visas 2 dalyje nurodytas ribas arba pateikė pakankamai pagrįstus argumentus pagal 4 dalį.

Tuo tikslu Komisija atsižvelgia į šiuos aspektus:

- a) pagrindinių platformų paslaugų teikėjo dydį, įskaitant apyvartą ir rinkos kapitalizaciją, veiklą ir padėtį rinkoje;
- b) verslo klientų, kuriems pagrindinė platformos paslauga reikalinga tam, kad pasiektų galutinius naudotojus, skaičių ir galutinių naudotojų skaičių;
- c) kliūtis patekti į rinką, kurios kyla dėl tinklo efekto ir duomenų suteikiamo pranašumo, visų pirma susijusias su paslaugos teikėjo galimybe gauti ir rinkti asmens ir ne asmens duomenis arba analizės pajėgumais;
- d) masto ir įvairovės, be kita ko, susijusių su duomenimis, poveikį, kuris yra naudingas paslaugos teikėjui;
- e) verslo klientų ar galutinių naudotojų susaistymą;
- f) kitas struktūrines rinkos ypatybes.

Atlikdama vertinimą Komisija atsižvelgia į numatomus su šiais aspektais susijusius pokyčius.

Kai 2 dalyje nustatytas kiekybines ribas atitinkantis pagrindinės platformos paslaugos teikėjas iš esmės nesilaiko Komisijos taikomų tyrimo priemonių ir nepradedą jų laikytis po to, kai paslaugų teikėjo buvo paprašyta pradėti jų laikytis per pagrįstą terminą ir pateikti pastabas, Komisija turi teisę tokiam paslaugos teikėjui suteikti prieigos valdytojo statusą.

Kai 2 dalyje nustatytų kiekybinių ribų neatitinkantis pagrindinės platformos paslaugos teikėjas iš esmės nesilaiko Komisijos taikomų tyrimo priemonių ir nepradedą jų laikytis po to, kai paslaugų teikėjo buvo paprašyta pradėti jų laikytis per pagrįstą terminą ir pateikti pastabas, Komisija turi teisę tokiam paslaugos teikėjui suteikti prieigos valdytojo statusą, remdamasi žinomomis faktinėmis aplinkybėmis.

7. Kiekvienam prieigos valdytojui, kuriam toks statusas suteiktas pagal 4 arba 6 dalį, Komisija nurodo atitinkamą įmonę, kuriai jis priklauso, ir pateikia pagrindinių platformų paslaugų, kurias teikia ta įmonė ir kurios kiekviena atskirai yra svarbi tarpininkavimo priemonė, kad verslo klientai galėtų pasiekti galutinius naudotojus, kaip nurodyta 1 dalies b punkte, sąrašą.
8. Per šešis mėnesius nuo pagrindinės platformos paslaugos įtraukimo į sąrašą pagal šio straipsnio 7 dalį prieigos valdytojas įvykdo 5 ir 6 straipsniuose nustatytus įsipareigojimus.

4 straipsnis *Prieigos valdytojų statuso peržiūra*

1. Gavusi prašymą arba savo iniciatyva Komisija gali bet kada persvarstyti, iš dalies pakeisti arba panaikinti sprendimą, priimtą pagal 3 straipsnį, remdamasi šiais motyvais:
 - a) iš esmės pasikeitė bet kuris faktas, kuriuo buvo remtasi priimant sprendimą;
 - b) sprendimas priimtas remiantis neišsamia, neteisinga arba klaidinančia įmonių suteikta informacija.
2. Komisija reguliariai, bet ne rečiau kaip kas dvejus metus, peržiūri, ar subjektai, kuriems suteiktas prieigos valdytojo statusas, vis dar atitinka 3 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus arba ar yra naujų šiuos reikalavimus atitinkančių pagrindinių platformų paslaugų teikėjų. Vykdamas reguliarią peržiūrą taip pat įvertinamas poreikis patikslinti atitinkamų prieigos valdytojo pagrindinių platformų paslaugų sąrašą.

Kai Komisija, remdamasi tokios pagal pirmą pastraipą atliktos peržiūros išvadomis, nustato, kad pasikeitė faktinės aplinkybės, kuriomis remtasi pagrindinių platformų paslaugų teikėjui suteikiant prieigos valdytojo statusą, ji priima atitinkamą sprendimą.
3. Komisija nuolat skelbia ir atnaujiną prieigos valdytojų sąrašą ir pagrindinių platformų paslaugų, kurias teikdami jie turi vykdyti 5 ir 6 straipsniuose nustatytus įsipareigojimus, sąrašą.

III skyrius

Konkurencingumą ribojantys arba nesąžiningi prieigos valdytojų veiksmai

5 straipsnis *Prieigos valdytojų įsipareigojimai*

Teikdamas bet kurią iš savo pagrindinių platformų paslaugų, nustatytą pagal 3 straipsnio 7 dalį, prieigos valdytojas:

- a) neapjungia asmens duomenų, gautų teikiant tokias pagrindines platformų paslaugas, ir asmens duomenų, gautų teikiant bet kokias kitas prieigos valdytojo teikiamas paslaugas, arba asmens duomenų, gautų naudojantis trečiųjų šalių paslaugomis, ir neprijungia galutinių naudotojų prie kitų prieigos valdytojo paslaugų asmens duomenų apjungimo tikslu, nebent galutiniam naudotojui buvo suteikta konkreti pasirinkimo galimybė ir jis davė sutikimą, kaip tai suprantama pagal Reglamentą (ES) 2016/679;
- b) verslo klientams suteikia galimybę siūlyti galutiniams naudotojams tuos pačius produktus ar paslaugas, pasinaudojant trečiųjų šalių teikiamomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, skirtingomis kainomis ar sąlygomis nei taikomos tais atvejais, kai tokie produktai ar paslaugos siūlomi naudojantis prieigos valdytojo internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis;
- c) verslo klientams suteikia galimybę reklamuoti savo pasiūlymus galutiniams naudotojams, kurie buvo pasiekti naudojantis pagrindine platformos paslauga, ir su šiais galutiniais naudotojais sudaryti sutartis, nepriklausomai nuo to, ar tokiam tikslui jie naudojami prieigos valdytojo pagrindinėmis platformų paslaugomis, ar ne, taip pat suteikia galimybę galutiniams naudotojams naudojantis prieigos valdytojo pagrindinėmis platformų paslaugomis gauti prieigą prie turinio, prenumeratų, funkcijų ir kitų elementų bei jais naudotis pasitelkiant verslo kliento taikomąją programinę įrangą, kai tokius elementus galutiniai naudotojai yra įsigiję iš atitinkamo verslo kliento nesinaudodami prieigos valdytojo pagrindinėmis platformų paslaugomis;
- d) neužkerta kelio ir neriboja galimybių verslo klientams atkreipti bet kokios atitinkamos valdžios institucijos dėmesį į bet kokius prieigos valdytojų veiksmus;
- e) nereikalauja, kad verslo klientai, teikdami savo paslaugas, kai jas teikdami jie naudojami prieigos valdytojo pagrindine platformos paslauga, naudotų prieigos valdytojo atpažinties paslaugą, siūlytų ja naudotis ar užtikrintų sąveiką su ja;
- f) nereikalauja, kad verslo klientai ar galutiniai naudotojai prenumeruotų bet kokias kitas pagrindines platformų paslaugas, kurios nustatytos pagal 3 straipsnį arba kurios atitinka 3 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytas ribas, arba pateiktų tokioms paslaugoms skirtus registracijos duomenis, kad jie galėtų naudotis bet kokiomis kitomis jų pagrindinėmis platformų paslaugomis, nustatytomis pagal tą straipsnį, jas prenumeruoti arba pateikti joms skirtus registracijos duomenis;
- g) reklamuotojams ir leidėjams, kuriems jis teikia reklamos paslaugas, suteikia, jiems paprašius, informaciją apie reklamuotojo ir leidėjo sumokėtą kainą, taip pat apie leidėjui sumokėtą sumą arba atlygį, už tam tikrą paskelbtą reklamą ir už kiekvieną atitinkamą prieigos valdytojo suteiktą reklamos paslaugą.

6 straipsnis

Prieigos valdytojų įsipareigojimai, kurie gali būti papildomai apibrėžti

1. Teikdamas bet kurią iš pagrindinių platformų paslaugų, nustatytų pagal 3 straipsnio 7 dalį, prieigos valdytojas:
 - a) konkuruodamas su verslo klientais nenaudoja jokių viešai neprieinamų duomenų, kurie sukurti šiems jo pagrindinėmis platformų paslaugomis besinaudojantiems verslo klientams, įskaitant šių verslo klientų galutinius naudotojus, vykdant veiklą arba yra pateikti šių jo pagrindines platformų

paslaugas naudojančių verslo klientų arba šių verslo klientų galutinių naudotojų;

- b) suteikia galimybę galutiniams naudotojams pašalinti bet kokią jo pagrindinių paslaugų platformoje iš anksto įdiegtą taikomąją programinę įrangą, nedarant poveikio prieigos valdytojo galimybei apriboti galimybę pašalinti taikomąją programinę įrangą, kuri būtina tam, kad veiktų operacinė sistema arba įrenginys, ir kurios techniškai negalima atskirai įsigyti iš trečiųjų šalių;
- c) suteikia galimybę įdiegti ir veiksmingai naudoti trečiųjų šalių taikomąją programinę įrangą arba taikomosios programinės įrangos parduotuves, kurios veikia tokio prieigos valdytojo operacinėje sistemoje arba yra su ja suderintos, ir suteikia galimybę šia taikomąją programine įranga arba taikomosios programinės įrangos parduotuvėmis naudotis nesinaudojant tokio prieigos valdytojo pagrindinėmis platformų paslaugomis. Prieigos valdytojui nedraudžiama imtis proporcingų priemonių, siekiant užtikrinti, kad dėl trečiųjų šalių taikomosios programinės įrangos arba taikomosios programinės įrangos parduotuvių nekiltų grėsmė prieigos valdytojo aparatinės įrangos ar operacinės sistemos vientisumui;
- d) netaiko palankesnių reitingo nustatymo sąlygų paties prieigos valdytojo ar trečiosios šalies, priklausančios tai pačiai įmonei, siūlomoms paslaugoms ir produktams nei taikomos panašioms trečiosios šalies paslaugoms ar produktams ir taiko sąžiningas ir nediskriminacines tokio reitingo nustatymo sąlygas;
- e) techninėmis priemonėmis neriboja galutinių naudotojų galimybės naudoti ir prenumeruoti kitą taikomąją programinę įrangą ir paslaugas, kurių naudojimui reikalinga prieigos valdytojo operacinė sistema, įskaitant galutinių naudotojų laisvę pasirinkti prieigos prie interneto paslaugų teikėją;
- f) papildomų paslaugų verslo klientams ir teikėjams suteikia galimybę naudotis ta pačia operacine sistema, aparatine įranga ar programinės įrangos funkcijomis, kuriomis galima naudotis arba kurios naudojamos, kai papildomas paslaugas teikia prieigos valdytojas, ir užtikrina sąveikumą su jomis;
- g) leidžia reklamuotojams ir leidėjams, jiems paprašius, nemokamai naudotis prieigos valdytojo turimomis veiksmingumo matavimo priemonėmis ir gauti informaciją, reikalingą reklamuotojams ir leidėjams, kad galėtų atlikti savarankišką nepriklausomą reklamos ploto patikrinimą;
- h) sudaro sąlygas veiksmingai perkelti verslo kliento arba galutinių naudotojų sukurtus duomenis ir visų pirma suteikia galutiniams naudotojams priemones, kad jie galėtų lengviau perkelti duomenis, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2016/679, be kita ko, suteikdamas nuolatinę galimybę gauti tikrą laikius duomenis;
- i) sudaro sąlygas verslo klientams arba trečiosioms šalims, verslo klientui sutikus, nemokamai gauti veiksmingą, kokybišką, nuolatinę ir tikrą laikę prieigą prie agreguotų ir neagreguotų duomenų, kurie pateikti arba sukurti šiems verslo klientams naudojantis atitinkamomis pagrindinėmis platformų paslaugomis ir galutiniams naudotojams besidomint šių verslo klientų siūlomais produktais ir paslaugomis, taip pat galimybę naudotis tokiais duomenimis; sudaro sąlygas asmens duomenis gauti ir naudoti tik tuo atveju, kai tokie duomenys yra tiesiogiai susiję su galutinio naudotojo veiksmu, susijusiu su atitinkamo verslo

kliento siūlomais produktais ar paslaugomis teikiant atitinkamą pagrindinę platformos paslaugą, paskirtimi ir kai galutinis naudotojas, davęs sutikimą, kaip tai suprantama pagal Reglamentą (ES) 2016/679, pats nusprendžia dalytis tokiais duomenimis;

- j) sudaro sąlygas interneto paieškos sistemas teikiančioms trečiosioms šalims, joms paprašius, sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis gauti reitingų nustatymo, užklausų, spustelėjimų ir peržiūrų duomenis, susijusius su nemokamomis ir mokamomis galutinių naudotojų paieškomis prieigos valdytojo interneto paieškos sistemose, su sąlyga, kad asmens duomenimis laikomi užklausų, spustelėjimų ir peržiūrų duomenys būtų anoniminti;
 - k) verslo klientams taiko sąžiningas ir nediskriminacines bendrąsias prieigos prie jo taikomosios programinės įrangos parduotuvės, kuriai atitinkamas statusas suteiktas pagal šio reglamento 3 straipsnį, sąlygas.
2. Pagal 1 dalies a punktą viešai neprieinami duomenys apima, be kita ko, bet kokius verslo klientų sukurtus agreguotus ir neagreguotus duomenis, kuriuos galima išgauti arba surinkti iš verslo klientų arba jų klientų komercinės veiklos prieigos valdytojo pagrindinės paslaugos platformoje.

7 straipsnis

Prieigos valdytojų įsipareigojimų vykdymas

1. Priemonės, kurių prieigos valdytojas imasi 5 ir 6 straipsniuose nustatytų įsipareigojimų įvykdymui užtikrinti, yra veiksmingos siekiant atitinkamo įsipareigojimo tikslo. Prieigos valdytojas užtikrina, kad šios priemonės būtų įgyvendintos laikantis Reglamento (ES) 2016/679 ir Direktyvos 2002/58/EB bei kibernetinio saugumo, vartotojų apsaugos ir produktų saugos teisės aktų.
2. Jei Komisija nustato, kad priemonėmis, kurias prieigos valdytojas ketina įgyvendinti pagal 1 dalį arba įgyvendino, neužtikrinamas veiksmingas 6 straipsnyje nustatytų atitinkamų įsipareigojimų vykdymas, ji gali priimti sprendimą ir jame nurodyti, kokias priemones turi įgyvendinti atitinkamas prieigos valdytojas. Tokį sprendimą Komisija priima per šešis mėnesius nuo procedūros pagal 18 straipsnį taikymo pradžios.
3. Šio straipsnio 2 dalis nedaro poveikio Komisijos įgaliojimams pagal 25, 26 ir 27 straipsnius.
4. Siekdama priimti sprendimą pagal 2 dalį Komisija pateikia savo pirmines išvadas per tris mėnesius nuo procedūros pradžios. Preliminariose išvadose Komisija paaiškina priemones, kurių ketina imtis arba mano, kad atitinkamas pagrindinių platformų paslaugų teikėjas turėtų imtis, kad veiksmingai įgyvendintų preliminarinių išvadų reikalavimus.
5. Komisija, pagal 2 dalį nurodydama priemones, užtikrina, kad priemonės būtų veiksmingos siekiant atitinkamo įsipareigojimo tikslų ir proporcingos, atsižvelgiant į konkrečias prieigos valdytojo aplinkybes ir atitinkamą paslaugą.
6. Apibrėždama įsipareigojimus pagal 6 straipsnio 1 dalies j ir k punktus Komisija taip pat įvertina, ar planuojamomis ar įgyvendintomis priemonėmis užtikrinama, kad verslo klientų teisių ir pareigų pusiausvyra būtų visiškai atkurta ir kad pačiomis

priemonėmis prieigos valdytojai nebūtų suteikiamas pranašumas, kuris yra neproporcingas verslo klientams teikiamai prieigos valdytojo paslaugai.

7. Prieigos valdytojas gali paprašyti, kad Komisija pradėtų procedūrą pagal 18 straipsnį, kad būtų nustatyta, ar priemonės, kurias prieigos valdytojas ketina įgyvendinti arba įgyvendino pagal 6 straipsnį, yra veiksmingos siekiant atitinkamo įsipareigojimo tikslo, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes. Kartu su prašymu prieigos valdytojas gali pateikti argumentuotą pareiškimą, kad visų pirma paaiškintų, kodėl priemonės, kurias jis ketina įgyvendinti arba įgyvendino, yra veiksmingos siekiant atitinkamo įsipareigojimo tikslo, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes.

8 straipsnis *Vykdyto sustabdymas*

1. Komisija, gavusi pagrįstą prieigos valdytojo prašymą, gali, laikydamasi 32 straipsnio 4 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, priimti sprendimą ir juo išimties tvarka sustabdyti konkretaus 5 ir 6 straipsniuose nustatyto įsipareigojimo arba jo dalies vykdymą pagrindinės platformos paslaugos atžvilgiu, jeigu prieigos valdytojas įrodo, kad, atsižvelgiant į išimties aplinkybes, kurių prieigos valdytojas negali kontroliuoti, dėl konkretaus įsipareigojimo vykdymo kiltų grėsmė prieigos valdytojo veiklos Sąjungoje ekonominiam gyvybingumui, tačiau vykdymas gali būti stabdomas tik tiek, kiek būtina, kad būtų pašalinta tokia grėsmė jo gyvybingumui. Komisija siekia priimti sprendimą dėl vykdymo sustabdymo nedelsdama ir ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo išsamaus pagrįsto prašymo gavimo.
2. Jeigu prašymas dėl vykdymo sustabdymo pagal 1 dalį patenkinamas, Komisija kasmet peržiūri savo sprendimą dėl vykdymo sustabdymo. Atlikusi tokią peržiūrą Komisija panaikina vykdymo sustabdymą arba nusprendžia, kad 1 dalyje nustatytos sąlygos vis dar yra tenkinamos.
3. Komisija, atsižvelgdama į prieigos valdytojo pagrįstą prašymą, gali laikinai sustabdyti atitinkamo įsipareigojimo taikymą vienai ar daugiau pavienių pagrindinių platformų paslaugų dar iki sprendimo pagal 1 dalį priėmimo.

Vertindama prašymą Komisija atsižvelgia visų pirma į konkretaus įsipareigojimo vykdymo poveikį prieigos valdytojo veiklos Sąjungoje ekonominiam gyvybingumui ir trečiosioms šalims. Vykdytas gali būti sustabdytas taikant išlygas ir įsipareigojimus, kuriuos turi nustatyti Komisija, kad būtų užtikrinta teisinga šių interesų ir šio reglamento tikslų pusiausvyra. Toks prašymas gali būti pateiktas ir patenkintas bet kada, kol Komisija atlieka vertinimą pagal 1 dalį.

9 straipsnis *Išimtis dėl svarbių viešojo intereso priežasčių*

1. Komisija, atsižvelgdama į pagrįstą prieigos valdytojo prašymą arba savo iniciatyva ir laikydamasi 32 straipsnio 4 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, gali priimti sprendimą atleisti jį nuo viso ar dalies konkretaus įsipareigojimo, nustatyto 5 ir 6 straipsniuose, vykdymo, susijusio su atskira pagrindine platformos paslauga, nustatyta pagal 3 straipsnio 7 dalį, kai toks atleidimas yra pagrįstas šio straipsnio 2 dalyje nurodytais pagrindais. Sprendimą dėl išimties taikymo Komisija priima ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo išsamaus pagrįsto prašymo gavimo.
2. Pagal 1 dalį prašymas dėl išimties taikymo gali būti patenkintas tik remiantis šiais pagrindais:

- a) visuomenės dorove;
 - b) visuomenės sveikata;
 - c) visuomenės saugumu.
3. Komisija, atsižvelgdama į prieigos valdytojo pagrįstą prašymą arba savo iniciatyva, gali laikinai sustabdyti atitinkamo įsipareigojimo taikymą vienai ar daugiau pavienių pagrindinių platformų paslaugų dar iki sprendimo pagal 1 dalį priėmimo.

Vertindama prašymą Komisija atsižvelgia visų pirma į konkretaus įsipareigojimo vykdymo poveikį 2 dalyje nurodytiems pagrindams, atitinkamam prieigos valdytojui ir trečiosioms šalims. Vykdytas gali būti sustabdytas taikant išlygas ir įsipareigojimus, kuriuos turi nustatyti Komisija, kad būtų užtikrinta teisinga tikslų, kurių siekiama vadovaujantis 2 dalyje nurodytais pagrindais, ir šio reglamento tikslų pusiausvyra. Toks prašymas gali būti pateiktas ir patenkintas bet kada, kol Komisija atlieka vertinimą pagal 1 dalį.

10 straipsnis

Prieigos valdytojų įsipareigojimų atnaujinimas

1. Komisijai pagal 34 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant atnaujinti 5 ir 6 straipsniuose nustatytus įsipareigojimus, jeigu, remdamasi pagal 17 straipsnį atliktu rinkos tyrimu, ji nustatė poreikį nustatyti naujus įsipareigojimus, susijusius su veiksmais, kuriais ribojamas pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumas arba kurie yra tokie pat nesąžiningi, kaip ir veiksmai, su kuriais susiję 5 ir 6 straipsniuose nustatyti įsipareigojimai.
1. Pagal 1 dalį veiksmai laikomi nesąžiningais arba ribojančiais pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumą, jeigu:
 - a) neužtikrinama verslo klientų teisių ir pareigų pusiausvyra ir verslo klientai suteikia prieigos valdytojui pranašumą, kuris yra neproporcingas verslo klientams teikiamai prieigos valdytojo paslaugai, arba
 - b) dėl tokių prieigos valdytojų veiksmų sumažėjo rinkų konkurencingumas.

11 straipsnis

Įsipareigojimų vengimo prevencija

1. Prieigos valdytojas užtikrina, kad 5 ir 6 straipsnyje nustatyti įsipareigojimai būtų vykdomi visapusiškai ir veiksmingai. Nors 5 ir 6 straipsniuose nustatyti įsipareigojimai taikomi teikiant pagrindines platformų paslaugas, kurioms suteiktas atitinkamas statusas pagal 3 straipsnį, įmonės, kuriai priklauso prieigos valdytojas, sutartinio, komercinio, techninio ar bet kokio kito pobūdžio veiksmais nedaroma neigiamo poveikio jų įgyvendinimui.
2. Jeigu tam, kad būtų užtikrintas šio reglamento laikymasis, reikalingas sutikimas rinkti ir tvarkyti asmens duomenis, prieigos valdytojas imasi reikiamų veiksmų, kad verslo klientams būtų sudarytos sąlygos tiesiogiai gauti reikalaujamą sutikimą tvarkyti duomenis, kai to reikalaujama pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir Direktyvą 2002/58/EB, arba kad prireikus Sąjungos duomenų apsaugos ir privatumo taisyklių bei principų laikymasis būtų užtikrintas kitais būdais, įskaitant tinkamai anonimizintų duomenų pateikimą verslo klientams. Prieigos valdytojas negali verslo klientams taikyti sudėtingesnės šio sutikimo gavimo tvarkos nei taiko savo paslaugų atveju.

3. Prieigos valdytojas negali pabloginti jokių verslo klientams ar galutiniams naudotojams, kurie naudojami 5 ir 6 straipsnyje nustatytomis teisėmis ir pasirinkimo laisve, teikiamų pagrindinių platformų paslaugų sąlygų ar kokybės arba padaryti taip, kad būtų nepagrįstai sunku naudotis šiomis teisėmis ir pasirinkimo laisve.

12 straipsnis

Pareiga informuoti apie koncentracijas

1. Prieigos valdytojas informuoja Komisiją apie visas planuojamas koncentracijas, kaip tai suprantama pagal Reglamento (EB) Nr. 139/2004 3 straipsnį, apimančias kitus pagrindinių platformų paslaugų teikėjus ar bet kokias kitas skaitmeniniame sektoriuje teikiamas paslaugas, neatsižvelgiant į tai, ar apie jas reikalaujama pranešti Sąjungos konkurencijos institucijai pagal Reglamentą (EB) Nr. 139/2004, ar kompetentingai nacionalinei konkurencijos institucijai pagal nacionalines susijungimų taisykles.
Prieigos valdytojas informuoja Komisiją apie tokią koncentraciją prieš ją įvykdant, po susitarimo sudarymo, viešo pasiūlymo paskelbimo arba kontrolinės akcijų dalies įsigijimo.
2. Pagal 1 dalį teikiamame pranešime turėtų būti bent jau aprašyta įsigyti numatytų subjektų EEE ir pasaulinė apyvarta, atitinkamų pagrindinių platformų paslaugų atveju – jų atitinkama metinė EEE apyvarta, jų aktyvių verslo klientų per metus ir aktyvių galutinių naudotojų per mėnesį skaičius, taip pat planuojamos koncentracijos pagrindimas.
3. Jeigu įvykdžius 1 dalyje nurodytą koncentraciją atsiranda papildomų pagrindinių platformų paslaugų, kurios, vertinamos atskirai, atitinka 3 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytas ribas, atitinkamas prieigos valdytojas informuoja apie tai Komisiją per tris mėnesius nuo koncentracijos įvykdymo ir pateikia Komisijai 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.

13 straipsnis

Pareiga atlikti auditą

Per šešis mėnesius nuo atitinkamo statuso pagal 3 straipsnį įgijimo prieigos valdytojas pateikia Komisijai nepriklausomo auditoriaus patikrintą visų vartotojų profiliavimo metodų, kuriuos prieigos valdytojas taiko teikdamas arba valdydamas visas savo pagrindines platformų paslaugas, nustatytas pagal 3 straipsnį, aprašą. Šis aprašas atnaujinamas ne rečiau kaip kasmet.

IV skyrius

Rinkos tyrimas

14 straipsnis

Rinkos tyrimo inicijavimas

1. Komisija, ketindama atlikti rinkos tyrimą, kad galėtų priimti sprendimus pagal 15, 16 ir 17 straipsnius, priima sprendimą pradėti rinkos tyrimą.
2. Sprendime pradėti rinkos tyrimą pateikiama tokia informacija:
 - a) tyrimo pradžios data;

- b) klausimo, su kuriuo susijęs tyrimas, aprašymas;
 - c) tyrimo tikslas.
3. Komisija gali atnaujinti užbaigtą rinkos tyrimą tokiais atvejais:
- a) iš esmės pasikeitė bet kuris faktas, kuriuo buvo remtasi priimant sprendimą;
 - b) sprendimas priimtas remiantis neišsamia, neteisinga arba klaidinančia atitinkamų įmonių suteikta informacija.

15 straipsnis

Rinkos tyrimas, susijęs su prieigos valdytojo statuso suteikimu

1. Komisija gali atlikti rinkos tyrimą, kad būtų išnagrinėta, ar pagrindinių platformų paslaugų teikėjui turėtų būti suteiktas prieigos valdytojo statusas pagal 3 straipsnio 6 dalį, arba kad būtų nustatytos prieigos valdytojo pagrindinės platformų paslaugos pagal 3 straipsnio 7 dalį. Komisija stengiasi per dvylika mėnesių nuo tyrimo pradžios užbaigti tyrimą ir priimti sprendimą, laikydamasi 32 straipsnio 4 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.
2. Atlikdama rinkos tyrimą pagal 1 dalį Komisija stengiasi per šešis mėnesius nuo tyrimo pradžios pateikti preliminarias išvadas pagrindinių platformų paslaugų teikėjui. Preliminariose išvadose Komisija paaiškina, ar, jos nuomone, pagrindinių platformų paslaugų teikėjui turėtų būti laikinai suteiktas prieigos valdytojo statusas pagal 3 straipsnio 6 dalį.
3. Kai pagrindinių platformų paslaugų teikėjas atitinka 3 straipsnio 2 dalyje nustatytas ribas, tačiau pagal 3 straipsnio 4 dalį pateikė pakankamai pagrįstus argumentus, Komisija stengiasi per penkis mėnesius nuo tyrimo pradžios užbaigti rinkos tyrimą ir priimti sprendimą pagal 1 dalį. Tokiu atveju Komisija stengiasi per tris mėnesius nuo tyrimo pradžios pateikti pagrindinių platformų paslaugų teikėjui preliminarias savo išvadas pagal 2 dalį.
4. Kai Komisija prieigos valdytojo statusą pagal 3 straipsnio 6 dalį suteikia pagrindinių platformų paslaugų teikėjui, kuris dar nėra įsitvirtinęs ilgaamžis rinkos dalyvis, tačiau numatoma, kad artimiausiu metu jis toks bus, ji nustato, kad tokiam prieigos valdytojui taikomi tik sprendime dėl tokio statuso suteikimo nurodyti įsipareigojimai, nustatyti 5 straipsnio b punkte ir 6 straipsnio 1 dalies e, f, h ir i punktuose. Komisija nustato, kad taikytini yra tik tie įsipareigojimai, kurie yra tinkami ir būtini tam, kad atitinkamas prieigos valdytojas nesažiningais veiksmais netaptų įsitvirtinusi ilgaamžiu rinkos dalyviu. Komisija peržiūri tokį suteiktą statusą 4 straipsnyje nustatyta tvarka.

16 straipsnis

Rinkos tyrimas dėl nuolat nevykdomų įsipareigojimų

1. Kai atlikus rinkos tyrimą nustatoma, kad prieigos valdytojas nuolat nevykdė 5 ir 6 straipsnyje nustatytų įsipareigojimų ir dar labiau sustiprino ir išplėtė savo, kaip prieigos valdytojo, padėtį atsižvelgiant į 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas ypatybes, Komisija, laikydamasi 32 straipsnio 4 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, gali priimti sprendimą ir juo tokiam prieigos valdytojui taikyti bet kokias elgesio ar struktūrines taisomąsias priemones, kurios yra proporcingos padarytam pažeidimui ir būtinos tam, kad būtų užtikrintas šio reglamento laikymasis. Komisija užbaigia savo tyrimą ir priima sprendimą per dvylika mėnesių nuo rinkos tyrimo pradžios.

2. Komisija gali taikyti struktūrines priemones pagal 1 dalį tik jei nėra lygiai taip pat veiksmingos elgesio taisomosios priemonės arba jei lygiai taip veiksminga elgesio taisomoji priemonė atitinkamam prieigos valdytojui būtų didesnė našta nei struktūrinė taisomoji priemonė.
3. Laikoma, kad prieigos valdytojas nuolat nevykdė 5 ir 6 straipsniuose nustatytų įsipareigojimų, jeigu prieigos valdytojo atžvilgiu per penkerių metų laikotarpį iki sprendimo pradėti rinkos tyrimą priėmimo Komisija priėmė bent tris su bet kuria iš jo pagrindinių platformų paslaugų susijusius sprendimus dėl įsipareigojimų nevykdymo arba baudos skyrimo pagal atitinkamai 25 ir 26 straipsnius, siekdama galimai priimti sprendimą pagal šį straipsnį.
4. Laikoma, kad prieigos valdytojas dar labiau sustiprino ir išplėtė savo, kaip prieigos valdytojo, padėtį atsižvelgiant į 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas ypatybes, kai jo poveikis vidaus rinkai dar labiau išaugo, jis tapo dar svarbesne tarpininkavimo priemone, kuria naudodamiesi verslo klientai pasiekia galutinius naudotojus, arba prieigos valdytojas tapo dar labiau įsitvirtinusi ilgaamžiu rinkos dalyviu.
5. Komisija pateikia savo prieštaravimus atitinkamam prieigos valdytojui per šešis mėnesius nuo tyrimo pradžios. Savo prieštaravimuose Komisija paaiškina, ar ji preliminariai mano, kad įvykdytos 1 dalyje nustatytos sąlygos, ir kokią (-ias) taisomąją priemonę (-es) ji preliminariai laiko būtina (-omis) ir proporcinga (-omis).
6. Bet kada vykdydama rinkos tyrimą Komisija gali pratęsti jo trukmę, kai pratęsimas yra pagrįstas objektyviais ir proporcingais motyvais. Taip pat gali būti pratęstas terminas, iki kurio Komisija turi pateikti savo prieštaravimus, arba galutinio sprendimo priėmimo terminas. Bendra pratęsimo ar pratęsimų pagal šią dalį trukmė neviršija šešių mėnesių. Komisija gali apsprastyti įsipareigojimus pagal 23 straipsnį ir savo sprendimu nustatyti, kad jie būtų privalomi.

17 straipsnis

Rinkos tyrimas dėl naujų paslaugų ir naujų veiksmų

Komisija gali atlikti rinkos tyrimą, kad įvertintų, ar vieną ar daugiau skaitmeninio sektoriaus paslaugų reikėtų įtraukti į pagrindinių platformų paslaugų sąrašą, arba nustatytų tam tikro pobūdžio veiksmus, kuriais gali būti ribojamas pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumas, arba kurie gali būti nesąžiningi ir su kuriais susijusios problemos nėra veiksmingai sprendžiamos šiuo reglamentu. Ne vėliau kaip per 24 mėnesius nuo rinkos tyrimo pradžios ji paskelbia viešą ataskaitą.

Kai tikslinga, tokia ataskaita teikiama:

- a) kartu su pasiūlymu iš dalies pakeisti šį reglamentą, kad į 2 straipsnio 2 punkte nustatytą pagrindinių platformų paslaugų sąrašą būtų įtrauktos papildomos skaitmeninio sektoriaus paslaugos;
- b) kartu su deleguotuoju aktu, kuriuo iš dalies keičiami 5 ir 6 straipsniai, kaip nustatyta 10 straipsnyje.

V skyrius

Tyrimo, vykdymo užtikrinimo ir stebėsenos įgaliojimai

18 straipsnis

Procedūros inicijavimas

Komisija, ketindama taikyti procedūrą, kad galėtų priimti sprendimus pagal 7, 25 ir 26 straipsnius, priima sprendimą pradėti procedūrą.

19 straipsnis

Prašymai pateikti informaciją

1. Komisija gali paprastu prašymu arba sprendimu prašyti įmonių ir įmonių asociacijų pateikti visą informaciją, būtiną, be kita ko, šiame reglamente nustatytų taisyklių stebėsenai, įgyvendinimui ir jų vykdymo užtikrinimui. Komisija taip pat gali paprastu prašymu arba sprendimu prašyti prieigos prie įmonių duomenų bazių ir algoritmų, taip pat pateikti su jais susijusius paaiškinimus.
2. Komisija taip pat gali prašyti įmonių ir įmonių asociacijų pateikti informaciją pagal 1 dalį prieš pradedant rinkos tyrimą pagal 14 straipsnį arba procedūrą pagal 18 straipsnį.
3. Paprastame prašyme pateikti informaciją, siunčiamame įmonei ar įmonių asociacijai, Komisija nurodo prašymo tikslą, nurodo, kokia informacija reikalinga, nustato laikotarpį, per kurį informacija turi būti pateikta, ir nurodo 26 straipsnyje numatytas nuobaudas už neišsamios, neteisingos ar klaidinančios informacijos arba paaiškinimų pateikimą.
4. Jei Komisija nurodo įmonėms ir įmonių asociacijoms pateikti informaciją sprendimu, sprendime ji nurodo prašymo tikslą, nurodo, kokios informacijos reikia, ir nustato laikotarpį, per kurį informacija turi būti pateikta. Jei Komisija nurodo įmonėms suteikti prieigą prie savo duomenų bazių ir algoritmų sprendimu, ji nurodo prašymo teisinį pagrindą ir tikslą, nustato laikotarpį, per kurį prieiga turi būti suteikta. Ji taip pat nurodo 26 straipsnyje nustatytas nuobaudas ir nurodo arba skiria 27 straipsnyje nustatytas periodines baudas. Be to, ji nurodo, kad galima naudotis teise į sprendimo peržiūrėjimą Teisingumo Teisme.
5. Prašomą informaciją atitinkamos įmonės arba įmonių asociacijos vardu teikia įmonės, įmonių asociacijos arba jų atstovai. Tinkamai įgalioti teisininkai gali pateikti informaciją savo klientų vardu. Jei teikiama informacija yra neišsami, neteisinga arba klaidinanti, visa atsakomybė tenka pastariesiems.
6. Komisijos prašymu valstybių narių Vyriausybės ir institucijos Komisijai teikia visą informaciją, būtiną šiuo reglamentu paskirtoms pareigoms vykdyti.

20 straipsnis

Įgaliojimai atlikti apklausas ir priimti pareiškimus

Komisija gali apklausti visus fizinius ar juridinius asmenis, kurie sutinka būti apklausti, siekdama gauti su tyrimo dalyku susijusios informacijos, įskaitant informaciją, susijusią su šiame reglamente nustatytų taisyklių stebėseną, įgyvendinimu ir jų vykdymo užtikrinimu.

21 straipsnis
Igaliojimai atlikti patikrinimus vietoje

1. Komisija gali atlikti patikrinimus vietoje įmonės ar įmonių asociacijos patalpose.
2. Patikrinimai vietoje taip pat gali būti atlikti padedant pagal 24 straipsnio 2 dalį Komisijos paskirtiems auditoriams ar ekspertams.
3. Atlikdama patikrinimus vietoje Komisija ir jos paskirti auditoriai ar ekspertai gali reikalauti, kad įmonė ar įmonių asociacija suteiktų prieigą prie informacijos apie jos struktūrą, veiklą, prieigą prie IT sistemos, algoritmų, informacijos apie duomenų tvarkymą ir verslo praktiką, taip pat pateiktų atitinkamus paaiškinimus šiais aspektais. Komisija ir jos paskirti auditoriai ar ekspertai gali užduoti klausimus pagrindiniams darbuotojams.
4. Įmonės ar įmonių asociacijos turi leisti atlikti patikrinimus vietoje, nurodytus Komisijos sprendimu. Sprendime nurodomas apsilankymo objektas ir tikslas, paskiriama apsilankymo pradžios data ir nurodomos nuobaudos, numatytos 26 ir 27 straipsniuose, bei teisė į sprendimo peržiūrėjimą Teisingumo Teisme.

22 straipsnis
Laikinosios priemonės

1. Skubiais atvejais, kai kyla didelės ir neatitaisomos žalos prieigos valdytojo verslo klientams arba galutiniams naudotojams rizika, Komisija, remdamasi 5 arba 6 straipsnio pažeidimo *prima facie* faktais, gali, laikydamasi 32 straipsnio 4 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, priimti sprendimą dėl laikinųjų priemonių taikymo prieigos valdytojui.
2. Pagal 1 dalį sprendimas gali būti priimtas tik pradėjus procedūrą, siekiant pagal 25 straipsnio 1 dalį priimti galimą sprendimą dėl nevykdymo. Šis sprendimas taikomas nustatytą laikotarpį ir gali būti atnaujintas, jeigu tai yra būtina ir tinkama.

23 straipsnis
Įsipareigojimai

1. Jeigu vykstant procedūrai pagal 16 arba 25 straipsnį atitinkamas prieigos valdytojas pateikia pasiūlymą dėl su atitinkamomis pagrindinėmis platformų paslaugomis susijusių įsipareigojimų, kad būtų užtikrintas 5 ir 6 straipsniuose nustatytų įsipareigojimų vykdymas, Komisija gali pagal 32 straipsnio 4 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą priimtu sprendimu nustatyti, kad tokie įsipareigojimai taptų privalomi tokiam prieigos valdytojui, ir pareikšti, kad nebėra pagrindo imtis veiksmų.
2. Komisija, gavusi prašymą arba savo iniciatyva, gali priimti sprendimą atnaujinti atitinkamą procedūrą, jeigu:
 - a) iš esmės pasikeitė bet kuris faktas, kuriuo buvo remtasi priimant sprendimą;
 - b) atitinkamas prieigos valdytojas nevykdo savo pasiūlytų įsipareigojimų;
 - c) sprendimas buvo pagrįstas šalių pateikta neišsamia, neteisinga ar klaidinančia informacija.
3. Jeigu Komisija mano, kad atitinkamo prieigos valdytojo pasiūlytais įsipareigojimais negali būti užtikrintas veiksmingas 5 ir 6 straipsniuose nustatytų įsipareigojimų

vykdymas, ji paaiškina motyvus, kuriais remdamasi ji sprendimu, kuriuo užbaigiama atitinkama procedūra, nenustatė, kad šie įsipareigojimai būtų privalomi.

24 straipsnis

Įsipareigojimų ir priemonių stebėseną

1. Komisija gali imtis veiksmų, būtinų 5 ir 6 straipsniuose nustatytų įsipareigojimų ir pagal 7, 16, 22 ir 23 straipsnius priimtų sprendimų veiksmingo įgyvendinimo ir vykdymo stebėsenai užtikrinti.
2. Pagal 1 dalį, be kita ko, gali būti paskirti nepriklausomi išorės ekspertai ir auditoriai, kurie padėtų Komisijai vykdyti įsipareigojimų ir priemonių stebėseną bei suteiktų Komisijai praktinės patirties ir žinių.

25 straipsnis

Nevykdymas

1. Laikydamosi 32 straipsnio 4 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros Komisija priima sprendimą dėl nevykdymo, jeigu konstatuoja, kad prieigos valdytojas nevykdo vieno (vienos) ar daugiau iš:
 - a) 5 arba 6 straipsnyje nustatytų įsipareigojimų;
 - b) priemonių, nurodytų pagal 7 straipsnio 2 dalį priimtame sprendime;
 - c) priemonių, nustatytų pagal 16 straipsnio 1 dalį;
 - d) laikinųjų priemonių, nustatytų pagal 22 straipsnį, arba
 - e) įsipareigojimų, kurie tapo teisiškai privalomais pagal 23 straipsnį.
2. Prieš priimdama sprendimą pagal 1 dalį Komisija pateikia atitinkamam prieigos valdytojui savo preliminarį išvadą. Preliminariuose išvados Komisija paaiškina priemones, kurių ketina imtis arba mano, kad atitinkamas prieigos valdytojas turėtų imtis, kad veiksmingai įgyvendintų preliminarį išvadą reikalavimus.
3. Pagal 1 dalį priimtame sprendime dėl nevykdymo Komisija nurodo prieigos valdytojui per atitinkamą terminą sustabdyti nevykdymą, ir pateikti paaiškinimus, kaip jis ketina laikytis sprendimo.
4. Prieigos valdytojas pateikia Komisijai priemonių, kurių jis ėmėsi, kad būtų užtikrintas pagal 1 dalį priimto sprendimo laikymasis, aprašą.
5. Jeigu Komisija konstatuoja, kad 1 dalyje nustatytos sąlygos neįvykdytos, ji priima sprendimą ir baigia tyrimą.

26 straipsnis

Vienkartinės baudos

1. Pagal 25 straipsnį priimtu sprendimu Komisija gali skirti prieigos valdytojui vienkartinę baudą, neviršijančią 10 proc. jo bendros praėjusių finansinių metų apyvartos, jeigu ji konstatuoja, kad prieigos valdytojas tyčia arba per aplaidumą nevykdo:
 - a) bet kurio iš įsipareigojimų pagal 5 ir 6 straipsnius;
 - b) priemonių, kurias Komisija nurodė pagal 7 straipsnio 2 dalį priimtame sprendime;

- c) priemonių, nustatytų pagal 16 straipsnio 1 dalį;
 - d) sprendimo, nustatančio laikinųjų priemonių taikymą pagal 22 straipsnį;
 - e) įsipareigojimo, kuris pagal 23 straipsnį priimtu sprendimu tapo privalomu.
2. Komisija savo sprendimu gali skirti įmonėms ir įmonių asociacijoms vienkartinės baudas, neviršijančias 1 proc. bendros praėjusių finansinių metų apyvartos, jei įmonė ar asociacija tyčia arba per aplaidumą:
- a) per nustatytą terminą nepateikia informacijos, būtinos atliekant vertinimą dėl prieigos valdytojo statuso suteikimo pagal 3 straipsnio 2 dalį, arba pateikia neteisingą, neišsamią arba klaidinančią informaciją;
 - b) nepraneša informacijos, kurios reikalaujama pagal 12 straipsnį, arba pateikia neteisingą, neišsamią arba klaidinančią informaciją;
 - c) nepateikia aprašo, kurio reikalaujama pagal 13 straipsnį;
 - d) pateikia neteisingą, neišsamią arba klaidinančią informaciją ar paaiškinimus, kurių prašoma pagal 19 arba 20 straipsnį;
 - e) nesuteikia prieigos prie duomenų bazių ir algoritmų pagal 19 straipsnį;
 - f) per Komisijos nustatytą terminą neištaiso darbuotojo pateiktos neteisingos, neišsamios ar klaidinančios informacijos arba nepateikia ar atsisako pateikti išsamią informaciją apie faktines aplinkybes, susijusias su pagal 21 straipsnį atliekamo patikrinimo objektu ir tikslu;
 - g) atsisako leisti atlikti patikrinimą vietoje pagal 21 straipsnį.
3. Nustatant vienkartinės baudos dydį atsižvelgiama į pažeidimo sunkumą, trukmę, dažnumą, o nustatant vienkartinės baudas pagal 2 dalį – į dėl pažeidimų sugaištą procedūros vykdymo laiką.
4. Jei vienkartinė bauda skiriama įmonių asociacijai atsižvelgiant į jos narių apyvartą ir asociacija yra nemoki, asociacija privalo pareikalauti iš savo narių įnašų vienkartinės baudos dydžiui padengti.
- Jei šie įnašai asociacijai nesumokami per Komisijos nustatytą terminą, Komisija gali reikalauti, kad vienkartinę baudą tiesiogiai sumokėtų bet kuri iš įmonių, kurios atstovai buvo asociacijos sprendimus priimančių organų nariai.
- Pareikalavusi sumokėti pagal antrąją pastraipą, Komisija, siekdama užtikrinti visos sumos sumokėjimą, prireikus gali reikalauti, kad likutį sumokėtų bet kuri asociacijos narė, veikusi rinkoje, kurioje padarytas pažeidimas.
- Komisija nereikalauja antrojoje ir trečiojoje pastraipoje numatytų mokėjimų iš įmonių, įrodžiusių, kad neįgyvendino reikalavimus pažeidžiančio asociacijos sprendimo ir arba nežinojo, kad jis yra, arba aktyviai nusišalino nuo jo, kol Komisija dar nebuvo pradėjusi tirti bylos.
- Kiekvienos įmonės finansinė prievolė sumokėti vienkartinę baudą neviršija 10 proc. jos bendrosios apyvartos praėjusiais finansiniais metais.

27 straipsnis *Periodinės baudos*

1. Komisija gali savo sprendimu įmonėms, įskaitant, kai tikslinga, prieigos valdytojus, skirti periodines baudas, kurių dydis neviršija 5 proc. vidutinės dienos apyvartos

praėjusiais finansiniais metais ir kurios skaičiuojamos nuo sprendime nurodytos dienos, siekiant priversti jas:

- a) laikytis pagal 16 straipsnio 1 dalį priimto sprendimo;
 - b) per nustatytą terminą pateikti teisingą ir išsamią informaciją, kurios prašoma pagal 19 straipsnį priimtame sprendime nurodytu prašymu pateikti informaciją;
 - c) užtikrinti prieigą prie įmonių duomenų bazių bei algoritmų ir pateikti paaiškinimus dėl šių aspektų, kaip reikalaujama pagal 19 straipsnį priimtame sprendime;
 - d) leisti atlikti patikrinimą vietoje, kurį nurodyta atlikti pagal 21 straipsnį priimtu sprendimu.
 - e) laikytis sprendimo, nustatančio laikinųjų priemonių taikymą pagal 22 straipsnio 1 dalį;
 - f) vykdyti įsipareigojimus, kurie pagal 23 straipsnio 1 dalį priimtu sprendimu tapo teisiškai privalomais;
 - g) laikytis pagal 25 straipsnio 1 dalį priimto sprendimo.
2. Įmonei įvykdžius įsipareigojimą, kurio vykdymą siekta užtikrinti periodinėmis baudomis, Komisija gali pagal 32 straipsnio 4 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą priimtu sprendimu nustatyti galutinį periodinių baudų dydį, kuris būtų mažesnis nei numatyta pirminiame sprendime.

28 straipsnis

Nuobaudų skyrimo senaties terminai

1. 26 ir 27 straipsniais Komisijai suteiktiems įgaliojimams taikomas trejų metų senaties terminas.
2. Skaičiuojama nuo dienos, kurią padarytas pažeidimas. Tačiau tęstinių ar kartotinių pažeidimų atveju laikas pradedamas skaičiuoti nuo pažeidimo pašalinimo dienos.
3. Dėl bet kokio Komisijos veiksmo, atlikto pažeidimo tyrimo ar procedūros tikslais, vienkartinį ar periodinių baudų skyrimo senaties termino eiga yra nutraukiama. Senaties terminas nutraukiamas tą dieną, kurią apie tokį veiksmą pranešama bent vienai pažeidime dalyvavusiai įmonei ar įmonių asociacijai. Veiksmai, nutraukiantys senaties terminą, visų pirma apima:
 - a) Komisijos prašymus pateikti informaciją;
 - b) patikrinimą vietoje;
 - c) procedūros pradėjimą Komisijos iniciatyva pagal 18 straipsnį.
4. Nutraukus senaties terminą, jis pradedamas skaičiuoti iš naujo. Tačiau senaties terminas sueina ne vėliau kaip tą dieną, kai baigiasi dvigubam senaties terminui prilygstantis laikotarpis, per kurį Komisija nepaskiria vienkartinės ar periodinės baudos. Šis laikotarpis pratęsiamas tiek, kiek senaties termino eiga buvo laikinai sustabdyta pagal 5 dalį.
5. Vienkartinį baudų ar periodinių baudų skyrimo senaties terminas sustabdomas tol, kol Komisijos sprendimas nagrinėjamas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme.

29 straipsnis

Nuobaudų mokėjimo užtikrinimo senaties terminas

1. Komisijos įgaliojimui priversti vykdyti sprendimus, priimtus pagal 26 ir 27 straipsnius, taikomas penkerių metų senaties terminas.
2. Skaičiuojama nuo sprendimo įsigaliojimo dienos.
3. Nuobaudų mokėjimo užtikrinimo senaties terminą nutraukia:
 - a) pranešimas apie sprendimą, kuriuo keičiamas pirminis vienkartinės ar periodinės baudos dydis arba atmetamas prašymas dėl pakeitimo;
 - b) bet kuris Komisijos ar Komisijos prašymu veikiančios valstybės narės veiksmas, skirtas vienkartinės ar periodinės baudos mokėjimui užtikrinti.
4. Nutraukus senaties terminą, jis pradedamas skaičiuoti iš naujo.
5. Nuobaudų mokėjimo užtikrinimo senaties terminas sustabdomas:
 - a) laikui skirtam baudai sumokėti;
 - b) laikui, kuriam nuobaudų mokėjimo vykdymas sustabdomas Teisingumo Teismo sprendimu.

30 straipsnis

Teisė būti išklausytam ir susipažinti su byla

1. Komisija, prieš priimdama sprendimus pagal 7 straipsnį, 8 straipsnio 1 dalį, 9 straipsnio 1 dalį, 15, 16, 22, 23, 25 ir 26 straipsnius ir 27 straipsnio 2 dalį, suteikia atitinkamiems prieigos valdytojams, įmonėms ar įmonių asociacijoms, galimybę būti išklausytiems dėl:
 - a) Komisijos preliminarinių išvadų, įskaitant visus klausimus, dėl kurių Komisija buvo pareiškusi prieštaravimus;
 - b) priemonių, kurių Komisija gali ketinti imtis, atsižvelgusi į preliminarinius išvadas, nurodytas šios dalies a punkte.
2. Atitinkami prieigos valdytojai, įmonės ir įmonių asociacijos gali pateikti savo pastabas dėl Komisijos preliminarinių išvadų per terminą, kurį Komisija nustato savo preliminariose išvadose ir kuris negali būti trumpesnis nei 14 dienų.
3. Komisija grindžia savo sprendimus tik tais prieštaravimais, dėl kurių prieigos valdytojai, įmonės ir įmonių asociacijos galėjo pareikšti pastabų.
4. Bet kokios procedūros metu turi būti gerbiama prieigos valdytojo, įmonės ar įmonių asociacijos teisė į gynybą. Prieigos valdytojas, įmonė ar įmonių asociacija turi teisę susipažinti su Komisijos byla sulgyto informacijos atskleidimo sąlygomis, atsižvelgiant į teisėtą įmonių interesą apsaugoti savo verslo paslaptis. Teisė susipažinti su byla netaikoma konfidencialiai informacijai ir Komisijos ar valstybių narių institucijų vidaus dokumentams. Ši teisė visų pirma netaikoma Komisijos ir valstybių narių institucijų korespondencijai. Šios straipsnio dalies reikalavimai netrukdo Komisijai atskleisti ir naudoti informaciją, reikalingą pažeidimui įrodyti.

31 straipsnis
Profesinė paslaptis

1. Pagal 3, 12, 13, 19, 20 ir 21 straipsnius surinkta informacija naudojama tik siekiant šio reglamento tikslų.
2. Nepažeidžiant nuostatų dėl keitimosi informacija ir jos naudojimo 32 ir 33 straipsnių taikymo tikslais, Komisija ir valstybių narių institucijos, jų pareigūnai, tarnautojai ir kiti asmenys, kurių darbą prižiūri šios institucijos, bei visi fiziniai ar juridiniai asmenys, įskaitant pagal 24 straipsnio 2 dalį paskirtus auditorius ir ekspertus, neatskleidžia informacijos, kuri buvo gauta ar kuria apsieista pagal šį reglamentą ir kuriai galioja įpareigojimas užtikrinti profesinės paslapties apsaugą. Šis įsipareigojimas taip pat taikomas visiems valstybių narių atstovams ir ekspertams, dalyvaujantiems bet kokiame Patariamojo komiteto skaitmeninių rinkų klausimais darbe pagal 32 straipsnį.

32 straipsnis
Patariamasis komitetas skaitmeninių rinkų klausimais

1. Komisijai padeda Patariamasis komitetas skaitmeninių rinkų klausimais. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.
3. Komisija kartu su individualiu sprendimu praneša Patariamojo komiteto skaitmeninių rinkų klausimais nuomonę tokio sprendimo adresatams. Ji viešai paskelbia nuomonę kartu su individualiu sprendimu atsižvelgdama į teisėtą interesą apsaugoti profesinę paslaptį.
4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

33 straipsnis
Prašymas atlikti rinkos tyrimą

1. Kai trys arba daugiau valstybių narių paprašo, kad Komisija pradėtų rinkos tyrimą pagal 15 straipsnį, nes, jų nuomone, esama tinkamo pagrindo įtarti, kad pagrindinių platformų paslaugų teikėjui turėtų būti suteiktas prieigos valdytojo statusas, Komisija per keturis mėnesius įvertina, ar yra tinkamas pagrindas pradėti tokį tyrimą.
2. Valstybės narės pateikia įrodymus savo prašymui pagrįsti.

VI skyrius

Bendrosios nuostatos

34 straipsnis
Sprendimų skelbimas

1. Komisija skelbia visus savo sprendimus, priimtus pagal 3, 7, 8, 9, 15, 16, 17, 22 straipsnius, 23 straipsnio 1 dalį, 25, 26 ir 27 straipsnius. Skelbiant nurodomi šalių pavadinimai ir pagrindinis sprendimo turinys, įskaitant visas skirtas nuobaudas.

2. Skelbiant minėtą informaciją atsižvelgiama į teisėtą prieigos valdytojų arba trečiųjų šalių interesą apsaugoti savo konfidencialią informaciją.

35 straipsnis

Sprendimų peržiūra Europos Sąjungos Teisingumo Teisme

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 261 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija skyrė vienkartinės baudas ar periodines baudas. Jis gali panaikinti, sumažinti arba padidinti paskirtą vienkartinę ar periodinę baudą.

36 straipsnis

Įgyvendinimo nuostatos

1. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, susijusius su 3, 6, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 25 ir 30 straipsniais, dėl:
 - a) pagal 3 straipsnį teikiamų pranešimų ir pareiškimų formos, turinio ir kitų reikalavimų;
 - b) techninių priemonių, kurias prieigos valdytojai įgyvendina, kad užtikrintų 6 straipsnio 1 dalies h, i ir j punktų laikymąsi, formos, turinio ir kitų reikalavimų;
 - c) pagal 12 ir 13 straipsnius teikiamų pranešimų ir pareiškimų formos, turinio ir kitų reikalavimų;
 - d) 16 straipsnyje numatytų terminų pratęsimo praktinės tvarkos;
 - e) procedūrų, susijusių su tyrimais pagal 15, 16, 17 straipsnius, ir procedūrų pagal 22, 23 ir 25 straipsnius praktinės tvarkos;
 - f) 30 straipsnyje numatytų teisių būti išklausytam įgyvendinimo praktinės tvarkos;
 - g) 30 straipsnyje numatyto sulygto informacijos atskleidimo praktinės tvarkos;
2. 1 straipsnio 7 dalyje numatyto Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo praktinės tvarkos. Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 4 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros. Komisija, prieš priimdama 1 dalyje numatytas priemones, skelbia priemonių projektą ir kviečia visas suinteresuotas šalis pateikti pasiūlymus per jos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei vienas mėnuo.

37 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 3 straipsnio 6 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo MMMM/MM/DD. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia

prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnio 6 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 3 straipsnio 6 dalį ir 9 straipsnio 1 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

38 straipsnis

Peržiūra

1. Ne vėliau kaip MMMM/MM/DD, o vėliau – kas trejus metus, Komisija įvertina šį reglamentą ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.
2. Vertinimais nustatoma, ar gali reikėti papildomų taisyklių, įskaitant taisykles dėl 2 straipsnio 2 dalyje nustatyto pagrindinių platformų paslaugų sąrašo, 5 ir 6 straipsnyje nustatytų įsipareigojimų ir jų vykdymo užtikrinimo, siekiant užtikrinti, kad skaitmeninės rinkos visoje Sąjungoje būtų konkurencingos ir sąžiningos. Atlikusi vertinimus, Komisija imasi deramų priemonių, tarp kurių gali būti pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.
3. Valstybės narės pateikia visą savo turimą reikšmingą informaciją, kurios Komisijai gali reikėti 1 dalyje nurodytai ataskaitai parengti.

39 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Šis reglamentas taikomas praėjus šešiems mėnesiams nuo jo įsigaliojimo.
Tačiau 3, 15, 18, 19, 20, 21, 26, 27, 30, 31 ir 34 straipsniai taikomi nuo [šio reglamento įsigaliojimo dienos].
3. Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Europos Parlamento vardu
Pirmininkas*

*Tarybos vardu
Pirmininkas*

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistemos
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės), kurioms daromas poveikis
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl Skaitmeninių rinkų akto

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje¹

Politikos sritis: Bendroji rinka

Skaitmeninė Europa

Poveikis biudžetui susijęs su naujais Komisijai paskirtais uždaviniais, įskaitant tiesioginės priežiūros uždavinius.

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus²**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Bendras šios iniciatyvos tikslas – užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, skatinant veiksmingą konkurenciją skaitmeninėse rinkose ir visų pirma konkurencingą ir sąžiningą interneto platformų aplinką. Šis tikslas prisidės prie komunikate „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ nurodytų strateginių tikslų įgyvendinimo.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla

Spręsti su rinkos nepakankamumu susijusias problemas, kad būtų užtikrintos konkurencingos skaitmeninės rinkos ir konkurencija jose, siekiant plačiau diegti inovacijas ir didinti vartotojų pasirinkimo galimybes.

Spręsti su prieigos valdytojų nesąžiningais veiksmais susijusias problemas.

Užtikrinti suderinamumą ir teisinį tikrumą, kad būtų apsaugota vidaus rinka.

¹ VGV – veikla grindžiamas valdymas VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas

² Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Priemonės, kuriomis siekiama didinti skaitmeninio sektoriaus konkurencingumą, turėtų didelį ir vis didesnę teigiamą poveikį siekiant išnaudoti visus galimus bendrosios skaitmeninės rinkos pranašumus, o dėl to taip pat sumažėtų kainos ir padidėtų pasirinkimo galimybės vartotojams, našumas ir inovacijos.

Didesnis bendrosios skaitmeninės rinkos veiksmingumas prisidėtų prie metinio 1,5 proc. BVP augimo iki 2030 m. ir užtikrintų 1–1,4 mln. naujų darbo vietų³. Visų pirma veiksmingesnė bendroji skaitmeninė rinka lems 0,44–0,82 proc. BVP pokyčius ir 307–561 tūkst. papildomų etato ekvivalentų.

Su nesąžiningais prieigos valdytojų veiksmais susijusių problemų išsprendimas darys teigiamą poveikį interneto platformų ekonomikai apskritai. Numatytomis priemonėmis būtų apribotas atgrasomasis nesąžiningų veiksmų poveikis prekybai. Įmonės, visų pirma mažesnės įmonės, įgytų daugiau pasitikėjimo bendradarbiauti su prieigos valdytojais, jeigu pastarieji būtų įpareigoti laikytis aiškių sąžiningumo taisyklių.

Tikimasi, kad dėl reguliavimo priemonės ne tik padidės prekyba mažesnėse platformose, bet taip pat bus daromas teigiamas poveikis rinkos augimo požiūriu. Ji lems pasitikėjimo platformų verslo aplinkoje augimą, nes ja numatoma lanksti sistema, grindžiama aiškiu įsipareigojimų rinkiniu ir lanksčiu įsipareigojimų sąrašu, numatant galimybę įvertinti veiksmus konkrečiu atveju.

Galima tikėtis, kad nauda bus tokia, jog padidės mažų įmonių inovacijų potencialas, pagerės paslaugų kokybė ir kartu padidės vartotojų gerovė. Tikimasi, kad numatytomis priemonėmis bus sumažinta konkurencijos tarp prieigos valdytojų ir kitų platformų asimetrija, todėl vartotojams gali būti sukurta 13 mlrd. EUR vertinama papildoma vertė, t. y. maždaug 6 proc. daugiau palyginti su atskaitos scenarijumi.

1.4.4. Rezultatų ir poveikio rodikliai

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Konkretus tikslas	Veiklos tikslai	Galimi matavimo rodikliai
Didinti suderinamumo ir teisinio tikrumo lygį interneto platformų aplinkoje skaitmeninėje rinkoje	Riboti skirtingas nacionalines reguliavimo priemones Užtikrinti nuoseklų įsipareigojimų aiškinimą	Nacionalinių reguliavimo priemonių skaičius Prašymų dėl paaiškinimo skaičius per metus
Spręsti su nesąžiningais veiksmais prieigos valdytojų platformose susijusias problemas	Užkirsti kelią nustatytiems veiksams, kai sau sudaromos palankesnės sąlygos	Komisijos taikytų su įsipareigojimų vykdymu susijusių priemonių skaičius, tenkantis vienai prieigos valdytojo platformai per metus Sprendimų dėl sankcijų taikymo skaičius, tenkantis vienai prieigos

³ M. Christensen, A. Conte, F. Di Pietro, P. Lecca, G. Mandras ir S. Salotti (2018), *The third pillar of the Investment Plan for Europe: An impact assessment using the RHOMOLO model* (No. 02/2018). JRC Working Papers on Territorial Modelling and Analysis.

		valdytojo platformai per metus
Spręsti su rinkos nepakankamumu susijusias problemas, kad būtų užtikrintos konkurencingos skaitmeninės rinkos ir konkurencija jose, siekiant plačiau diegti inovacijas ir didinti vartotojų pasirinkimo galimybes	Užkirsti kelią nesąžiningiems veiksams, susijusiems su galimybe naudotis prieigos valdytojų platformų paslaugomis ir platformomis Užkirsti kelią su duomenimis susijusiems nesąžiningiems veiksams ir užtikrinti įsipareigojimų vykdymą	Su įvairiomis platformomis ar paslaugomis susijusiomis alternatyvomis besinaudojančių naudotojų dalis Įvairiomis platformomis ir paslaugomis besinaudojančių naudotojų dalis

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Reglamentas turėtų būti tiesiogiai taikomas praėjus šešiams mėnesiams nuo jo priėmimo ir valdymas ES lygmeniu turėtų suteikti galimybę iki to laiko nustatyti veiksmingas procedūras, skirtas suteikti atitinkamą statusą pagrindinėms platformų paslaugoms ir užtikrinti taisyklių vykdymą. Todėl iki to laiko Komisijai bus suteikti įgaliojimai priimti sprendimus dėl prieigos valdytojų statuso suteikimo, apibrėžiančius priemones, kurias turėtų įgyvendinti atitinkami prieigos valdytojai, atlikti rinkos tyrimus ir ji bus pasirengusi naudotis visais kitais tyrimo, vykdymo užtikrinimo ir stebėsenos įgaliojimais.

Taip pat valstybės narės turi būti paskyrusios atstovus į Patariamąjį komitetą skaitmeninių rinkų klausimais.

1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (ex ante):

Siekiant užtikrinti tinkamą bendrosios rinkos veikimą, priemone nustatoma, *inter alia*, atitinkama reglamentavimo sistema, skirta pagrindinėms platformų paslaugoms, kurios veikia kaip prieigos valdytojai. Skatindama veiksmingą konkurenciją skaitmeninėse rinkose ir visų pirma konkurencingą ir sąžiningą interneto platformų aplinką, ji padeda užtikrinti pasitikėjimą, inovacijas ir augimą bendrojoje rinkoje.

Reguliavimo aplinka tampa vis labiau susiskaidžiusi ir Sąjungoje didėja priežiūros mastas, nes su platformomis susijusias problemas valstybės narės sprendžia nacionaliniu lygmeniu. Atsižvelgiant į tarpvalstybinį platformų ekonomikos pobūdį ir sisteminę prieigos valdytojų platformų svarbą vidaus rinkai, tokios priemonės nėra veiksmingos. Skirtingas susiskaidymo lygis gali lemti teisinį netikrumą ir didesnę reguliavimo našta platformų ekonomikos subjektams. Dėl tokio susiskaidymo kyla grėsmė startuolių ir mažesnių įmonių augimui bei galimybei klestėti skaitmeninėje rinkoje.

Taigi iniciatyva siekiama pagerinti suderintą ir veiksmingą priežiūrą bei pagrindinėms platformų paslaugoms skirtas vykdymo užtikrinimo priemones.

Numatoma sukurti Sąjungos pridėtinė vertė (*ex post*):

Tikimasi, kad dėl šios iniciatyvos padidės mažų įmonių inovacijų potencialas ir pagerės paslaugų kokybė. Išsaugojus vidaus rinką platformose vykdomos tarpvalstybinės prekybos srityje, priemone iki 2025 m. bus sukurta naudos už 92,8 mlrd. EUR⁴.

Kalbant apie papildomą naudą vykdymo užtikrinimo priemonių srityje, pažymėtina, kad iniciatyva labai pagerinamas jų veiksmingumas. Tikimasi, kad numatytais priemonėmis bus sumažinta konkurencijos tarp prieigos valdytojų ir kitų platformų asimetrija, todėl vartotojams gali būti sukurta 13 mlrd. EUR vertinama papildoma vertė.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Elektroninės prekybos direktyva 2000/31/EB sukuria pagrindinę skaitmeninės rinkos veikimo ir skaitmeninių paslaugų priežiūros sistema ir nustatomas pagrindinis bendro valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimo mechanizmas, apimantis iš esmės visus skaitmeninėms paslaugoms taikomus reikalavimus. Įvertinus direktyvą paaiškėjo keli šio bendradarbiavimo mechanizmo trūkumai⁵, įskaitant tokius svarbius procedūrinius aspektus kaip tai, jog nebuvo nustatyti aiškūs valstybių narių reagavimo terminai ir apskritai nebūdavo reaguojama į partnerių prašymus.

Kai kurios valstybės narės, reaguodamos į problemas, susijusias su prieigos valdytojų veiksmais skaitmeniniame sektoriuje, jau pradėjo priiminėti taisykles nacionaliniu lygmeniu. Su platformomis susijęs reglamentavimas jau yra susiskaidęs, pavyzdžiui, taip yra skaidrumo įsipareigojimų ir nuostatų dėl didžiausio palankumo statuso suteikimo atvejais. Skirtingas susiskaidymo lygis lemia didėjančią teisinį netikrumą ir didesnę reguliavimo našta šiems subjektams. Todėl manytina, kad būtina imtis veiksmų ES lygmeniu.

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Ši iniciatyva daro poveikį galiojančiam platformų reglamentavimui, tačiau jam neprieštarauja, ja kartu užtikrinamas veiksmingas ir proporcingas vykdymo užtikrinimo mechanizmas, kuriuo atsižvelgiama į poreikį griežtai užtikrinti, kad kelių tarpvalstybinių platformų teikėjai, veikiantys kaip svarbūs tarpininkai, kuriais naudodamiesi verslo klientai pasiekia vartotojus, vykdytų tikslinius įsipareigojimus.

Ji skiriasi nuo P2B reglamento, nes ja numatomas ES lygmens vykdymo užtikrinimas, susijęs su nedidelės grupės didelių tarpvalstybinių prieigos valdytojų nesąžiningais, labai konkrečiai apibrėžtais veiksmais. Šis ES lygmens vykdymo užtikrinimo mechanizmas yra suderintas su P2B reglamento vykdymo užtikrinimo priemonėmis. Prieigos valdytojai apjungia kelias tarpvalstybines pagrindines platformų paslaugas ir pagrindinis ES lygmens reguliuotojas, turintis tvirtus tyrimo įgaliojimus, reikalingas tam, kad būtų išvengta nevienodų rezultatų ir užkirstas kelias apeiti naujas taisykles. Tam tikslui naujas ES lygmens reguliuotojas gali pasinaudoti skaidrumu, kurį pagal P2B reglamentą turi užtikrinti visi internetinių tarpininkavimo

⁴ 2019 m. tarpvalstybinės e. prekybos vertė Europoje siekė 143 mlrd. EUR, o 59 proc. šios rinkos sudarė elektroninės prekyvietės. Prognozuojama, kad 2025 m. ši procentinė dalis padidės iki 65 proc. (Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD / Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD tyrimas).

⁵ Valstybės narės ne kartą išreiškė susirūpinimą dėl šių problemų per 2019 m. vykdytas viešas konsultacijas, 2020 m. tikslines konsultacijas, taip pat 2019 m. spalio mėn. per atviras viešas konsultacijas ir diskusijas e. prekybos ekspertų grupėje.

paslaugų ir interneto paieškos sistemos paslaugų teikėjai, veiksmų, kurie, jeigu prieigos valdytojai jų imtųsi, pagal įsipareigojimų sąrašą gali būti akivaizdžiai neteisėti, atžvilgiu.

Skaitmeninių paslaugų aktas (SPA) papildo pagal SPA teikiamą pasiūlymą atnaujinti Elektroninės prekybos direktyvą (EPD). Nors SPA yra horizontali iniciatyva, kuria daugiausia dėmesio skiriama tokiems klausimams kaip interneto tarpininkų atsakomybė dėl trečiųjų šalių turinio, naudotojų saugumas internete ir įvairių informacinės visuomenės paslaugų teikėjų asimetriniai įsipareigojimai dėl deramo tikrinimo, atsižvelgiant į tokių paslaugų keliamą grėsmę visuomenei, šia iniciatyva siekiama spręsti su ekonominės pusiausvyros pažeidimu, nesąžiningais prieigos valdytojų veiksmais ir jų neigiamais padariniais, pavyzdžiui, sumažėjusiu platformų rinkos konkurencingumu, susijusias problemas. Atsižvelgiant į tai, kad SPA laikomasi asimetrinio požiūrio, kuris gali lemti griežtesnius išsamaus patikrinimo įsipareigojimus labai didelėms platformoms, nuoseklumas bus užtikrintas apibrėžiant atitinkamus kriterijus, kartu atsižvelgiant į skirtingus iniciatyvų tikslus.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

- ☐ pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD]
- ☐ finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM

☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2022 m. iki 2025 m.,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁶

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdyto užduotis pavedant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtiems organams;
- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☐ Finansinio reglamento 208 ir 209 straipsniuose nurodytiems organams;
- ☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skylyje.*

Pastabos

--

⁶ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Reglamentas bus peržiūrimas ir vertinamas kas trejus metus. Be to, taikydama priemones Komisija, nuolat vertindama priemonių veiksmingumą ir efektyvumą, be kita ko, vykdydama išskylančių problemų priežiūrą ir analizę, atliks tam tikrus stebėsenos veiksmus. Visų pirma peržiūra gali būti reikalinga, kai nustatoma, kad siekiant užtikrinti skaitmeninių rinkų visoje ES konkurencingumą ir sąžiningumą, būtinos papildomos taisyklės, įskaitant ir taisykles vykdymo užtikrinimo srityje.

Komisija turi pateikti ataskaitą apie išvadas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistemos

2.2.1. Nustatyta rizika

Galima įvardinti šias pagrindines su reglamento įgyvendinimu susijusias rizikas:

reglamento veiksmingumo rizika, kurią lemia su tam tikrais pagrindiniais įsipareigojimų aspektais susijęs teisinis netikrumas, ir

reglamento veiksmingumo rizika, galimai susijusi su esminiu faktų pasikeitimu.

Galima įvardinti šias pagrindines su išlaidomis susijusias rizikas:

atrinktų sektoriaus ekspertų nekvalifikuotumas ir netinkamas techninis įgyvendinimas – tai mažina stebėsenos poveikį, nes taikomos netinkamos atrankos procedūros, trūksta patirties arba neužtikrinama pakankama kontrolė, ir

neveiksmingas ir neefektyvus paskirtų lėšų naudojimas pirkimams (kartais dėl nedidelio ekonominės veiklos vykdytojų skaičiaus sunku palyginti kainas).

IT projektų valdymo rizika, visų pirma dėl vėlavimo, išlaidų viršijimo ir bendro valdymo.

2.2.2. Informacija apie įdiegtą vidaus kontrolės sistemą

Numatyta tokia su reglamento įgyvendinimu susijusi vidaus kontrolės sistema:

Siekiant užtikrinti, kad priegios valdytojų planuojamomis arba įgyvendintomis priemonėmis geriau būtų pasiekti jų tikslai, gali būti reikalingas Komisijos ir atitinkamo priegios valdytojo dialogas. Numačius galimybę surengti tokį dialogą, galima tikėtis, kad iniciatyva bus veiksmingiau sprendžiama problema, susijusi su nesąžiningais veiksmais, kurie kenkia rinkos konkurencingumui ir konkurencijai joje. Iniciatyva taip pat bus proporcinga atitinkamų priegios valdytojų atžvilgiu, nes jie turės tam tikrą diskreciją įgyvendinti priemones, kuriomis veiksmingai užtikrinamas nustatytų įsipareigojimų vykdymas.

Taip pat yra galimybė reguliariai peržiūrėti priegios valdytojo statusą, kai iš esmės pasikeitė bet kuris faktas, kuriuo buvo remtasi priimant sprendimą dėl statuso, ir kai sprendimas priimtas remiantis neišsamia, neteisinga arba klaidinančia įmonių suteikta informacija.

Galiausiai šia iniciatyva nustatytas dinaminis mechanizmas, kuriuo suteikiama galimybė atnaujinti įsipareigojimų sąrašą, jeigu atlikus rinkos tyrimą nauji veiksmai laikomi nesąžiningais.

Numatyta tokia su išlaidomis susijusi vidaus kontrolės sistema:

Šią su išlaidomis susijusią riziką galima sumažinti užtikrinant, kad pasiūlymai ir pirkimo dokumentai būtų geriau pritaikyti, taip pat taikant supaprastintas procedūras, nustatytas paskutiniame finansiniame reglamente. Finansiniai ištekliai iš esmės bus naudojami vykdant viešųjų pirkimų procedūras tiesioginio valdymo būdu. Todėl susijusi teisėtumo ir tvarkingumo rizika yra laikytina (labai) žema.

Daugelis šios rizikos rūšių yra susijusios su šių projektų pobūdžiu ir bus sumažintos pasitelkus tinkamą projektų valdymo sistemą ir projektų valdymo ataskaitas, įskaitant rizikos ataskaitas, kurios bus pateikiamos vyresniajai vadovybei, kaip reikalaujama.

Dabartinė vidaus kontrolės sistema grindžiama Komisijos vidaus kontrolės principų įgyvendinimu. Atsižvelgiant į Finansiniame reglamente nustatytą reikalavimą, svarbus Komisijos į rezultatus nukreipto biudžeto strategijos tikslas yra užtikrinti ekonominį efektyvumą kuriant ir diegiant valdymo ir kontrolės sistemas, kurios užkerta kelią klaidoms arba jas nustato ir ištaiso. Todėl kontrolės strategijoje numatomas atidesnis tikrinimas ir dažnesnės patikros rizikingesnėse srityse ir užtikrinamas išlaidų efektyvumas.

Bus palaikoma nuolatinė sąsaja su finansinių paslaugų politikos formavimu, taip užtikrinant reikiamą lankstumą derinant išteklius prie dabartinių politikos poreikių dažnai besikeičiančioje srityje.

2.2.3. *Kontrolės sąnaudų ir naudos apskaičiavimas ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas*

Apskaičiuota, kad kontrolės sąnaudos sudaro 3 proc. visų išlaidų. Kontrolės nauda ne finansine prasme: lėšos naudojamos veiksmingiau, atgrasomasis poveikis, didesnis efektyvumas, sistemos patobulinimai ir atitiktis teisės aktams.

Rizika veiksmingai mažinama pasitelkus įdiegtą kontrolės sistemą, o numatomas klaidų rizikos lygis nesiekia 2 proc.

2.3. **Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės**

Nurodyti dabartinės arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemonės.

Prevencijos ir apsaugos priemonės orientuojamos į skaidrumo didinimą vadovybės susitikimuose ir santykiuose su suinteresuotosiomis šalimis, laikantis geriausios viešojo pirkimo praktikos, įskaitant e. pirkimo ir e. pateikimo įrankių naudojimą. Šie veiksmai taip pat padės užkirsti kelią ir nustatyti galimus interesų konfliktus.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės), kurioms daromas poveikis

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Type of Išlaidų rūšis	Įnašas			
		DA / NDA ¹	ELPA šalių ²	valstybių kandidačių ³	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
1	03 02 Bendrosios rinkos programa (įsk. MVĮ)	DA	TAIP	NE	NE	NE
1	02 04 05 01 Skaitmeninės Europos programa	DA	TAIP	NE	NE	NE
7	20.0206 Kitos valdymo išlaidos	NDA	NE	NE	NE	NE

¹ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

² ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika ¹
---	---	--

			2021 m .	2022 m .	2023 m .	2024 m .	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Veiklos asignavimai – 03 02 Bendrosios rinkos programa	Išipareigojimai	(1)	nėra duomenų	0,667	3,667	4,633	4,133	3,667	3,533		20,300
	Mokėjimai	(2)	nėra duomenų	0,333	2,167	4,150	4,383	3,900	3,600	1,767	20,300
Veiklos asignavimai – 02 04 05 01 Skaitmeninės Europos programa	Išipareigojimai	(1)	nėra duomenų	0,333	1,833	2,317	2,067	1,833	1,767		10,150
	Mokėjimai	(2)	nėra duomenų	0,167	1,083	2,075	2,192	1,950	1,800	0,883	10,150
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš programos paketo lėšų	Išipareigojimai = Mokėjimai	(3)	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų		nėra duomenų
IŠ VISO asignavimų	Išipareigojimai	= 1 + 3	nėra duomenų	1,000	5,500	6,950	6,200	5,500	5,300		30,450

¹ Biudžeto išlaidų paskirstymas pagal programas yra preliminarus.

pagal daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ			ų								
	Mokėjimai	= 2 + 3	nėra duomen ų	0,500	3,250	6,225	6,575	5,850	5,400	2,650	30,450

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m .	2022 m .	2023 m .	2024 m .	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai		nėra duomen ų	3,000	5,320	7,845	10,300	10,300	10,300		47,065
Kitos administracinės išlaidos		nėra duomen ų	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525		3,575
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	nėra duomen ų	3,050	5,995	8,970	10,925	10,875	10,825		50,640

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m .	2022 m .	2023 m .	2024 m .	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	nėra duomen	4,050	11,495	15,920	17,125	16,375	16,125		81,090

pagal daugiametės finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS		ų								
	Mokėjimai	nėra duomen ų	3,550	9,245	15,195	17,500	16,725	16,225	2,650	81,090

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

Nėra galimybės pateikti išsamaus finansinėmis intervencijomis siektinų rezultatų sąrašo, vidutinių išlaidų ir skaičių, kaip reikalaujama šiame skirsnyje, nes tai yra nauja iniciatyva ir nėra jokių ankstesnių statistinių duomenų, kuriais būtų galima remtis.

Reglamentu siekiama i) spręsti su rinkos nepakankamumu susijusias problemas, kad būtų užtikrintos konkurencingos skaitmeninės rinkos ir konkurencija jose, siekiant plačiau diegti inovacijas ir didinti vartotojų pasirinkimo galimybes, ii) spręsti su nesąžiningais prieigos valdytojų veiksmais susijusias problemas ir iii) didinti suderinamumo ir teisinio tikrumo lygį interneto platformų aplinkoje skaitmeninėje rinkoje. Visais šiais tikslais padedama siekti bendro tikslo – užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą (skatinant veiksmingą konkurenciją skaitmeninėse rinkose ir konkurencingą bei sąžiningą interneto platformų aplinką).

Tam, kad šie tikslai būtų optimaliai pasiekti, numatyta *inter alia* finansuoti šiuos veiksmus:

- 1) atitinkamo statuso suteikimą pagrindinių platformų paslaugų, kurioms taikomas reglamentas, teikėjams taikant pripažinimo procedūrą;
- 2) rinkos tyrimų vykdymą, visų kitų tyrimo veiksmų atlikimą, vykdymo užtikrinimo veiksmus ir stebėsenos veiksmus;
- 3) reguliarią tam tikrų reglamento elementų peržiūrą ir reglamento vertinimą;
- 4) nuolatinį įgyvendintų priemonių veiksmingumo ir efektyvumo vertinimą;
- 5) centrinės informacinės sistemos priežiūrą, plėtojimą, prieglobą, valdymą ir palaikymą laikantis atitinkamų konfidencialumo ir duomenų saugumo reikalavimų;
- 6) tolesnius veiksmus, susijusius su ekspertų, kai jie paskirti, vertinimu ir
- 7) kitas administracines išlaidas, patirtas įgyvendinant įvairias priemones, pavyzdžiui:
 - 7i) išlaidas, susijusias darbuotojų komandiruočėmis, įskaitant patikrinimus vietoje;
 - 7ii) išlaidas, susijusias su posėdžių, visų pirma patariamųjų komitetų posėdžių, rengimu;
 - 7iii) darbuotojų mokymo išlaidas ir
 - 7iv) ekspertų konsultacijų išlaidas.

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m. ¹	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
-------	---------	----------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	nėra duomenų	3,000	5,320	7,845	10,300	10,300	10,300	47,065
Kitos administracinės išlaidos	nėra duomenų	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525	3,575
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	nėra duomenų	3,050	5,995	8,970	10,925	10,875	10,825	50,640

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ ²								
Žmogiškieji ištekliai	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų

IŠ VISO	nėra duomenų	3,050	5,995	8,970	10,925	10,875	10,825	50,640
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

¹ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

² Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Skaitmeninių rinkų aktas yra nauja reguliavimo iniciatyva, kuri prisidės prie komunikate „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ nurodytų strateginių tikslų įgyvendinimo. Tai horizontali iniciatyva, kuri susijusi su įvairiomis Komisijos kompetencijos sritimis, pavyzdžiui, susijusiomis su vidaus rinka, skaitmeninėmis paslaugomis ir konkurencijos apsauga.

Siekiant užtikrinti, kad įmonės įgyvendintų reglamentą, ES lygmeniu turės būti taikomos *ex ante* kontrolės ir stebėsenos priemonės, pavyzdžiui, suteikiamas prieigos valdytojo statusas, užtikrinama prieigos vykdytojų įsipareigojimų vykdymo stebėseną, priimami sprendimai dėl įsipareigojimų nevykdymo, vertinami prašymai dėl išimties taikymo, atliekami rinkos tyrimai ir užtikrinamas jais grindžiamų sprendimų ir įgyvendinimo aktų vykdymas. Vertinant iniciatyvai įgyvendinti reikalingas lėšas ir darbuotojų skaičių, stengiasi sukurti sinergiją ir remtis esama sistema, kad nereikėtų visko kurti iš naujo, nes tokiu atveju reikėtų dar daugiau darbuotojų nei remiantis dabartiniais skaičiavimais.

Nors trijuose pagrindiniuose GD ir Komisijos tarnybose galima surasti galimybių užtikrinti tam tikrą darbuotojų, žinių ir infrastruktūros sinergiją, iniciatyvos svarba ir mastas peržengia esamos sistemos ribas. Komisija turės būti aktyvesnė skaitmeninėse rinkose, be to, šioms užduotims vykdyti reikės nedelsiant numatyti išteklius, nes reglamente nustatyti tam tikri teisės aktais nustatomi terminai. Šiuo metu nėra galimybės perskirstyti reikalingus žmogiškuosius išteklius pagrindiniuose GD nekeliant pavojaus visoms kitoms vykdymo užtikrinimo sritims. Todėl, jeigu norime pasiekti iniciatyvos tikslą ir trijų pagrindinių GD tikslus, taip pat svarbu perskirstyti darbuotojus iš kitų šaltinių, nesiremiant trijų pagrindinių GD ištekliais.

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai		2021 m	2022 m	2023 m	2024 m	2025 m	2026 m	2027 m	Po 2027 m
		.	.	.	.	.	.	.	.
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)									
Komisijos būstinė ir atstovybės			20	30	43	55	55	55	55
Delegacijos									
Moksliniai tyrimai									
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais) – CA, LA, SNE, INT ir JPD ³									
7 išlaidų kategorija									
Finansuojama pagal	- būstinėje			10	17	25	25	25	25

³ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietos darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJŲ	- delegacijos								
Finansuojama iš programos paketo lėšų ⁴	- būstinėje								
	- delegacijos								
Moksliniai tyrimai									
Kita (nurodyti)									
IŠ VISO			20	40	60	80	80	80	80

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Priimti sprendimus dėl prieigos valdytojo statuso suteikimo ir vykdyti rinkos tyrimus, siekiant suteikti tą statusą. Vykdyti įsipareigojimų sąrašo laikymosi užtikrinimo stebėseną ir prireikus priimti sprendimus dėl įsipareigojimų nevykdymo. Vykdyti rinkos tyrimus dėl naujų paslaugų ir naujų veiksmų. Rengti įgyvendinimo ir deleguotuosius aktus ir jų projektus pagal šio reglamento reikalavimus.
Išorės darbuotojai	Priimti sprendimus dėl prieigos valdytojo statuso suteikimo ir vykdyti rinkos tyrimus, siekiant suteikti tą statusą. Vykdyti įsipareigojimų sąrašo laikymosi užtikrinimo stebėseną ir prireikus priimti sprendimus dėl įsipareigojimų nevykdymo. Vykdyti rinkos tyrimus dėl naujų paslaugų ir naujų veiksmų. Rengti įgyvendinimo ir deleguotuosius aktus ir jų projektus pagal šio reglamento reikalavimus.

⁴ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.

Iniciatyva gali būti visiškai finansuojama perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje. Finansinis poveikis veiklos asignavimams bus visiškai padengtas iš Bendrosios rinkos programos ir Europos skaitmeninės programos finansiniams paketams 2021–2027 m. DFP numatytų asignavimų.

- ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.
- ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą.

3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

Iniciatyva turi finansinį poveikį kitoms pajamoms.

Pajamų suma negali būti įvertinta iš anksto, nes ji susijusi su šiame reglamente nustatytų įsipareigojimų nevykdančioms įmonėms skirtomis baudomis.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė: 42 skyrius – baudos ir nuobaudos	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis						
		Year N	Year N + 1	Year N + 2	Year N + 3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
.....straipsnis			p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

FINANSINĖS TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMOŠ PRIEDAS

Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas:

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl Skaitmeninių rinkų akto

REIKALINGŲ ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ SKAIČIUS IR SU JAIS
SUSIJUSIOS SĄNAUDOS

KITŲ ADMINISTRACINIŲ IŠLAIDŲ SĄNAUDOS

APYTIKRIŲ IŠLAIDŲ APSKAIČIAVIMO METODAI

Žmogiškieji ištekliai

Kitos administracinės išlaidos

PAPILDOMOS PASTABOS prie FINANSINĖS TEISĖS AKTO
PASIŪLYMO PAŽYMOŠ ir PRIEDO

Šis priedas turi būti pridedamas prie finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos prasidėjus tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

Duomenų lentelės naudojamos kaip finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje pateiktų lentelių šaltinis. Jos skirtos tik naudoti Komisijoje.

Su reikalingais žmogiškaisiais ištekliais susijusios sąnaudos
Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA		2021 m.		2022 m.		2023 m.		2024 m.		2025 m.		2026 m.		2027 m.		IŠ VISO	
		Etato ekvivalentai	Asignavimai	Etato ekvivalentai	Asignavimai	Etato ekvivalentai	Asignavimai	Etato ekvivalentai	Asignavimai	Etato ekvivalentai	Asignavimai	Etato ekvivalentai	Asignavimai	Etato ekvivalentai	Asignavimai	Etato ekvivalentai	Asignavimai
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)																	
Komisijos būstinė ir atstovybės	AD			17	2,550	25	3,750	37	5,550	47	7,050	47	7,050	47	7,050		33,000
	AS T			3	0,450	5	0,750	6	0,900	8	1,200	8	1,200	8	1,200		5,700
• Išorės darbuotojai ¹																	
Bendras biudžetas	CA					6	0,480	10	0,800	15	1,2	15	1,200	15	1,200		4,880
	SNE					4	0,340	7	0,595	10	0,850	10	0,850	10	0,850		3,485
	INT																
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma				20	3,000	40	5,320	60	7,845	80	10,300	80	10,300	80	10,300		47,065

Administracinių asignavimų poreikiai bus dengiami asignavimais, jau paskirtais priemonei valdyti ir (arba) perskirstytais, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į esamus biudžeto apribojimus.

¹ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietos darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

Kitų administracinių išlaidų sąnaudos

Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Iš viso
Būstinėje								
Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos	--	--	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,250
Patariamieji komitetai	--	0,050	0,100	0,150	0,150	0,150	0,150	0,750
Tyrimai ir konsultacijos	--	--	0,500	0,900	0,400	0,350	0,300	2,450
Darbuotojų mokymas	--	--	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,125
Informacija ir vadybos sistemos	--	--	--	--	--	--	--	--
IRT įranga ir paslaugos ¹	--	--	--	--	--	--	--	--
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	--	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525	3,575

¹ IRT – informacinės ir ryšių technologijos. Turi būti konsultuojamasi su Informatikos GD.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Iš viso
Techninės ir administracinės pagalbos (nepasitelkiant išorės darbuotojų) išlaidos iš veiklai finansuoti skiriamų asignavimų (buvusios BA eilutės)								
- būstinėje	--	--	--	--	--	--	--	--
- Sąjungos delegacijose	--	--	--	--	--	--	--	--
Kitos valdymo išlaidos moksliniams tyrimams	--	--	--	--	--	--	--	--
Kitos biudžeto eilutės (jei reikia, nurodyti)	--	--	--	--	--	--	--	--
IRT įranga ir paslaugos ²	--	--	--	--	--	--	--	--
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	--	--	--	--	--	--	--	--

1. IŠ VISO								
2. Įtraukta ir neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	--	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525	3,575

Administracinių asignavimų poreikiai bus dengiami asignavimais, jau paskirtais priemonei valdyti ir (arba) perskirstytais, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į esamus biudžeto apribojimus.

² IRT – informacinės ir ryšių technologijos. Turi būti konsultuojamasi su Informatikos GD.

Apytikrių išlaidų apskaičiavimo metodai

Žmogiškieji ištekliai

Skaitmeninių rinkų aktas yra nauja reguliavimo iniciatyva, kuri prisidės prie komunikate „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ nurodytų strateginių tikslų įgyvendinimo. Tai horizontali iniciatyva, kuri susijusi su įvairiomis Komisijos kompetencijos sritimis, pavyzdžiui, susijusiomis su vidaus rinka, skaitmeninėmis paslaugomis ir konkurencijos apsauga.

Siekiant užtikrinti, kad įmonės įgyvendintų reglamentą, ES lygmeniu turės būti taikomos *ex ante* kontrolės ir stebėsenos priemonės, pavyzdžiui, suteikiamas prieigos valdytojo statusas, užtikrinama prieigos vykdytojų įsipareigojimų vykdymo stebėseną, priimami sprendimai dėl įsipareigojimų nevykdymo, vertinami prašymai dėl išimties taikymo, atliekami rinkos tyrimai ir užtikrinamas jais grindžiamų sprendimų ir įgyvendinimo aktų vykdymas.

Vertinant iniciatyvai įgyvendinti reikalingas lėšas ir darbuotojų skaičių, stengiasi sukurti sinergiją ir remtis esama sistema, kad nereikėtų visko kurti iš naujo, nes tokiu atveju reikėtų dar daugiau darbuotojų nei remiantis dabartiniais skaičiavimais.

Nors trijuose pagrindiniuose GD ir Komisijos tarnybose galima surasti galimybių užtikrinti tam tikrą darbuotojų, žinių ir infrastruktūros sinergiją, iniciatyvos svarba ir mastas peržengia esamos sistemos ribas. Komisija turės būti aktyvesnė skaitmeninėse rinkose, be to, šioms užduotims vykdyti reikės nedelsiant numatyti išteklius, nes reglamente nustatyti tam tikri teisės aktais nustatomi terminai. Šiuo metu nėra galimybės perskirstyti reikalingus žmogiškuosius išteklius pagrindiniuose GD nekeliant pavojaus visoms kitoms vykdymo užtikrinimo sritims. Todėl, jeigu norime pasiekti iniciatyvos tikslą ir trijų pagrindinių GD tikslus, taip pat svarbu perskirstyti darbuotojus iš kitų šaltinių, nesiremiant trijų pagrindinių GD ištekliais.

1. Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA

- Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai

Remiantis prielaida, kad reglamentas bus priimtas iki 2022 m., Komisija turės numatyti išteklius, kurie reikalingi vykdyti jos naujus uždavinius, įskaitant įgyvendinimo ir deleguotųjų aktų priėmimą, kaip nurodyta reglamente. Vertinama, kad nuo įsipareigojimų taikymo datos (2022 m.) dėl naujų su SRA susijusių uždavinių (suteikti prieigos valdytojo statusą, užtikrinti prieigos valdytojų įsipareigojimų vykdymo stebėseną, priimti sprendimus dėl įsipareigojimų nevykdymo, vertinti prašymus dėl išimties taikymo, vykdyti rinkos tyrimus ir užtikrinti jais grindžiamų sprendimų ir įgyvendinimo aktų vykdymą) iš pradžių reikės papildomų 20 etato ekvivalentų (17 AD + 3 AST), o iki 2025 m. šis skaičius išaugs iki 55 etato ekvivalentų (47 AD + 8 AST).

- Išorės darbuotojai

Vertinama, kad nuo antrųjų įsipareigojimų taikymo metų (2023 m.) dėl naujų su SRA susijusių uždavinių (suteikti prieigos valdytojo statusą, užtikrinti prieigos valdytojų įsipareigojimų vykdymo stebėseną, priimti sprendimus dėl įsipareigojimų nevykdymo, vertinti prašymus dėl išimties taikymo, vykdyti rinkos tyrimus ir užtikrinti jais grindžiamų sprendimų ir įgyvendinimo aktų vykdymą) iš pradžių reikės papildomų 10 etato ekvivalentų (6 CA + 4 SNE), o iki 2025 m. šis skaičius išaugs iki 25 etato ekvivalentų (15 CA + 10 SNE).

2. Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA

- Tik iš mokslinių tyrimų biudžeto finansuojamos pareigybės (netaikoma)

- Išorės personalas (netaikoma)

Kitos administracinės išlaidos

3. Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA

Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos

- Vertinama, kad nuo 2023 m. reikės atlikti 10 prieigos valdytojų patikrinimų vietoje. Vertinama, kad vidutinės vieno patikrinimo išlaidos sieks 5 000 EUR, darant prielaidą, kad patikrinimui reikės 2 etato ekvivalentų 5 dienoms.

Patariamieji komitetai

- Planuojama, kad 2022 m. bus surengti 5 patariamojo komiteto posėdžiai, 2023 m. – 10, o 2024–2027 m. po 15 posėdžių per metus. Vertinama, kad vieno posėdžio išlaidos sieks 10 000 EUR.

Mokymas

- Darbuotojų mokymui skirtos lėšos yra svarbus veiksnys, siekiant užtikrinti aukštą kokybę ir specifines kompetencijas šioje srityje. Vertinama, kad tokios išlaidos sieks 25 000 EUR per metus.

Tyrimai ir konsultacijos

- Reikės numatyti aukštos specializacijos sektoriaus ekspertams skirtas išlaidas, kad būtų užtikrinta techninė pagalba suteikiant prieigos valdytojų statusą ir užtikrinant pagal reglamentą nustatytų priemonių vykdymą. Planuojama, kad 2023–2027 m. bus atlikti 6–7 stebėsenos tyrimai, nuo nesudėtingų iki labai sudėtingų, o atitinkamų sutarčių vertė sieks 50 000–1 000 000 EUR. Planuojama, kad laikotarpio pradžioje šių ekspertų poreikis bus didesnis.

4. Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA

Netaikoma.

Papildomos pastabos prie finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos ir priedo

Su bendrosios rinkos programa susijusias veiklos išlaidas patirs Konkurencijos GD ir Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD, o su Skaitmeninės Europos programa susijusias išlaidas – Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD.

Administracines išlaidas patirs Konkurencijos GD, Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD ir Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD.

--